

ANALIZY * TENDENCJE * OCENY

RYNEK ROLNY

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

MARZEC 2010

Spis treści

1. Koniunktura w rolnictwie	Jadwiga Seremak-Bulge	3
2. Rynek zbóż	Marcin Krzemiński	5
3. Rynek cukru	Piotr Szajner	12
4. Rynek rzepaku	Ewa Rosiak	15
5. Rynek ziemniaków	Wiesław Dzwonkowski	21
6. Rynek warzyw	Grażyna Stępka Tomasz Smoleński	25
7. Rynek owoców	Bożena Nosecka Irena Strojewska	34
8. Rynek mleka	Zygmunt Smoleński Teresa Zdziarska	43
9. Rynek wołowiny	Danuta Rycombel	48
10. Rynek wieprzowiny	Jan Małkowski Danuta Zawadzka	51
11. Rynek mięsa drobiowego i jaj	Mira Kobuszyńska Grzegorz Dybowski	55
12. Rynek baraniny	Danuta Zawadzka	61
13. Rynek ryb	Krzysztof Hryszko	65
14. Rynek żywnościowy	Krystyna Świetlik	71
15. Rynek środków produkcji dla rolnictwa	Aldon Zalewski Arkadiusz Zalewski	77

RYNEK ROLNY

Skład redakcji: Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny),
Lucyna Mieszkowska (sekretarz redakcji), Jan Małkowski, Stanisław Mańko, Bożena Nosecka,
Leszek Ślipski (opracowanie graficzne i skład).
Prenumerata: Barbara Walkiewicz - tel.: (022) 50 54 685

Adres redakcji:

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Świętokrzyska 20, skrytka pocztowa 984, 00-950 Warszawa
tel.: (022) 505 46 66, faks: (022) 827 19 60
Druk: Dział Wydawnictw IERiGŻ – PIB
Nakład: 300 egz.

Biuletyn dostępny jest bezpłatnie na stronie internetowej Instytutu – www.ierigz.waw.pl

Oceny i komentarze prezentowane w biuletynie Rynek Rolny są opracowywane na podstawie najlepszych i sprawdzonych źródeł informacji, i są wyrazem wiedzy oraz poglądów autorów. Nie mogą więc być podstawą roszczeń podmiotów za skutki podejmowanych decyzji, które każdy podejmuje na własne ryzyko i koszt.

Wykorzystując informacje zawarte w biuletynie prosimy o podanie źródła.

Koniunktura w rolnictwie

Jadwiga Seremak-Bulge

1. 2010 rok rozpoczął się pogorszeniem rynkowych uwarunkowań dla rolnictwa. Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR) zmalał po raz kolejny i wyniósł w lutym 99,3 punktu. Był on jednak o 0,4 punktu procentowego (pp) wyższy niż w analogicznym miesiącu przed rokiem. O spadku koniunktury w rolnictwie zdecydowała sezonowa obniżka wyrównanego indeksu potencjalnego popytu, przy niskim współczynniku nożyc cen. W lutym br. wyrównany wskaźnik nożyc cen podobnie jak w styczniu kształtował się poniżej 100 punktów w wyniku dominacji spadkowych tendencji cenowych obejmujących przede wszystkim rynek wieprzowiny i drobiu, ale dotyczący w styczniu także mleka i cieląt. Sytuację produkcji zwierzęcej dodatkowo pogarsza powolny wzrost cen zbóż. Na szczęście spadkowi cen skupu większości surowców rolniczych dotychczas nie towarzyszyły podwyżki cen detalicznych środków produkcji, a wyrównany wskaźnik zmian cen detalicznych środków produkcji od 6 miesięcy utrzymuje się znacznie poniżej 100 punktów.

Na zmniejszenie wyrównanego wskaźnika potencjalnego popytu wpłynął przede wszystkim sezonowy spadek produkcji przemysłu spożywczego, który w lutym br. był głębszy niż przed rokiem o tej porze. Efekt ten został pogłębiony przez obniżkę wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw, która w styczniu br. była głębsza niż przed rokiem. W sumie relatywnie drożejąca żywność nie sprzyja wzrostowi popytu na surowce rolnicze.

W najbliższych miesiącach można spodziewać się utrzymywania słabej koniunktury w rolnictwie, brak bowiem przesłanek dla większych podwyżek cen skupu, podczas gdy początek nowego sezonu wegetacyjnego będzie sprzyjał podwyżkom cen środków do produkcji rolniczej.

2. Na rynku zbóż wzrost podaży, przy niskim popycie zahamował podwyżki cen, zwłaszcza zbóż paszowych. Presja podaży zarówno w kraju jak i na rynkach międzynarodowych będzie utrzymywać ceny zbóż na niskim poziomie co najmniej do końca sezonu handlowego. Wzrostu krajowego popytu nie zapowiada również słabe tempo odbudowy krajowego pogłowia świń.

3. Spadają ceny żywca wieprzowego, mimo malejącego skupu. Drożejący wraz z poprawą sytuacji gospodarczej kraju złoty zwiększa konkurencję ze strony importowanej wieprzowiny. Hamuje to wzrost

cen trzody chlewnej na rynku krajowym, co wraz z drożącymi paszami będzie wymuszać przyspieszenie procesu restrukturyzacji sektora trzodowego i poprawę jego efektywności.

4. Niskie ceny trzody chlewnej nie tworzą warunków sprzyjających zahamowaniu spadkowych tendencji cen drobiu, które spadają od połowy 2009 r. Sytuacji nie poprawia malejąca wraz z rosnącym kursem walutowym opłacalność eksportu drobiu.

5. Żywiec wołowy był jedynym produktem zwierzęcym, którego ceny w styczniu wzrosły pod wpływem rozwijającego się eksportu wołowiny. Sytuacja i na tym rynku może ulec pogorszeniu pod wpływem malejącej opłacalności eksportu

6. Na rynku mleka po znaczących podwyżkach cen w końcu 2009 r. nastąpiło odwrócenie tendencji. W styczniu spadły ceny skupu mleka, zmalały też ceny zbytu, zwłaszcza przetworów trwałych, których dużą część eksportuje się. Dalszy rozwój cen będzie zależał przede wszystkim od sytuacji na rynkach światowych, aczkolwiek sezonowy wzrost podaży będzie sprzyjał obniżkom cen. Niepewność na rynkach krajów członkowskich pogłębiają zwłaszcza wysokie zapasy mleka w proszku.

7. Wzrost cen nawozów oraz surowców do ich produkcji na świecie na razie nie doprowadził do podwyżek cen środków produkcji na rynku krajowym. Wpływa na to niski popyt krajowy. Ożywienia obrotów i cen na rynku środków produkcji można spodziewać się wraz z początkiem nowego sezonu produkcyjno-handlowego.

8. Maleje dynamika wzrostu cen detalicznych żywności. Jest to o tyle ważne, że w 2009 r. Polska należała do krajów o najwyższej dynamice wzrostu cen żywności. Było to o tyle zaskakujące, że na większości rynków rolno-spożywczych mieliśmy do czynienia raczej z presją podaży krajowej. Pewnym usprawiedliwieniem wysokiej dynamiki wzrostu cen detalicznych żywności był znaczny wzrost cen towarów importowanych oraz znacznie lepsza niż w innych krajach sytuacja gospodarcza kraju.

Tab. 1. Wskaźniki^a obrazujące zmiany rynkowych uwarunkowań produkcji w rolnictwie

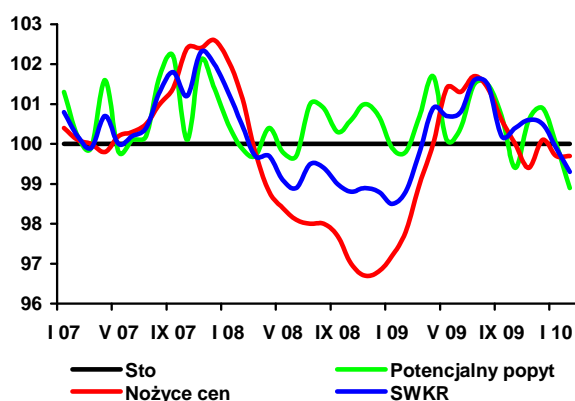
Wyszczególnienie	II 10	I 10	XII 09	XI 09	X 09	IX 09	II 09
Syntetyczny wskaźnik koniunktury w rolnictwie (SWKR)	99,3	99,9	100,5	100,6	100,4	100,2	98,9
Wyrównany wskaźnik potencjalnego popytu	98,9	100,0	100,9	100,6	99,4	100,7	99,9
Wyrównany wskaźnik nożyc cen	99,7	99,7	100,1	99,4	100,0	100,6	97,8
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen skupu	99,0	99,1	99,5	98,9	99,8	100,6	98,1
Wyrównany wskaźnik wzrostu cen środków produkcji	99,4	99,4	99,4	99,5	99,8	100,0	100,3
Wyrównany indeks inflacji i cen żywności	100,0	100,2	100,5	100,6	100,4	100,2	99,8
Wyrównany indeks wynagrodzeń i cen żywności	99,4	102,0	101,6	100,6	100,0	100,3	99,5
Wyrównany indeks produkcji przemysłu spożywczego	97,7	98,9	100,3	100,9	99,3	102,2	98,5

^a średnie ruchome 6 – miesięczne

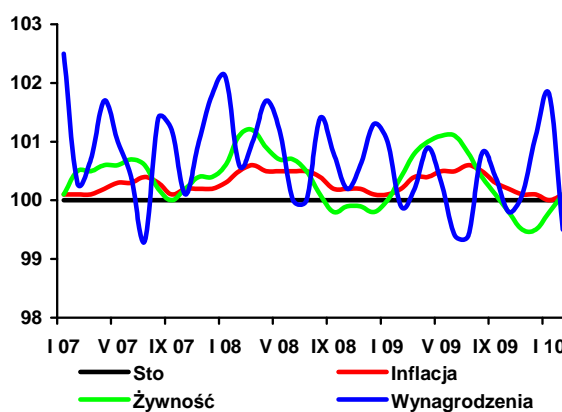
Wskaźnik zmian cen skupu liczony jest jako średnia arytmetyczna ważona dla koszyka produktów notowanych co miesiąc przez GUS i publikowanych w biuletynach statystycznych GUS. Są to zboża ogółem w tym, pszenica i żyto, ziemniaki, żywiec ogółem w tym żywiec wołowy, wieprzowy, i drób, oraz mleko.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

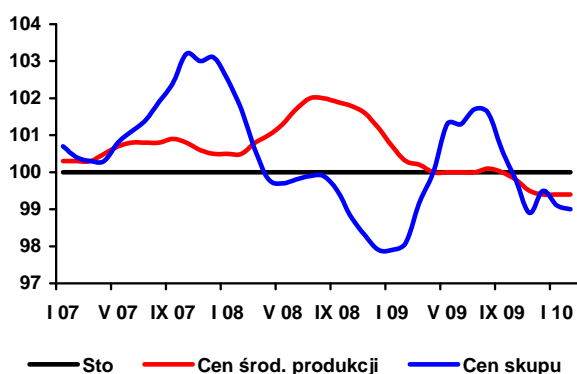
Rys. 1. Wyrównane wskaźniki koniunktury w rolnictwie

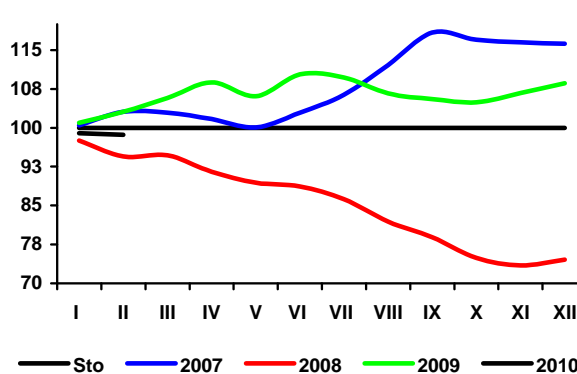
Rys. 2. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 3. Wyrównane wskaźniki zmian cen

Rys. 4. Skumulowany wskaźnik nożyc cen

Rynek zbóż

Marcin Krzemiński

Produkcja zbóż w 2009 r. wyniosła 29,8 mln ton i była o 7,8% wyższa niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy zbóż zmalała w porównaniu z rokiem 2008 r. o 0,2%, natomiast plony wyniosły 43,8 dt/ha i były o ponad 8% wyższe niż w 2008 r. Wzrost plonów zbóż miał miejsce przede wszystkim w rejonach, tzn. w północnej i zachodniej części kraju, gdzie w ubiegłym roku wystąpiła susza.

Według szacunków USDA światowe zbiory pszenicy w sezonie 2009/10 wyniosą 677 mln ton, wobec 683 mln ton w sezonie poprzednim. Zbiory pszenicy w UE szacowane są na 138, a w USA na 60 mln ton. Produkcja tzw. zbóż paszowych na świecie wyniesie 1096 mln ton (1102 mln ton poprzednio), w tym w UE 153, a w USA 350 mln ton. Wyższe niż w 2009 r. są szacunkowe zbiory zbóż na półkuli południowej. Zwiększyła się ich produkcja w Australii (z 32,9 do 34,3 mln ton, w tym 22,5 mln ton pszenicy). W Argentynie produkcja zbóż będzie wyższa niż w suchym roku 2009, ale znacznie niższa niż w roku 2008. Zbiory pszenicy wynoszą zaledwie 9 mln ton wobec 18 mln ton w 2008 r., a zbóż paszowych 23 wobec 27 mln ton w roku 2008. Szacunkowa produkcja zbóż paszowych w Brazylii wyniesie 54 mln ton (tyle samo ile w 2009 r.), a pszenicy 5 mln ton (6 mln ton rok wcześniej). Obniży się produkcja zbóż w RPA (14 wobec 15 mln ton w 2009 r.)

Wysokie zbiory zbóż w kraju, przy dużych zapasach początkowych, wpływają na zwiększenie podaży ziarna i spadek cen. Po niewielkim wzroście cen w końcu 2009 r., obecnie ceny zbóż ponownie spadają, a ceny większości zbóż są niższe niż w analogicznym okresie 2009 r. Poziom cen zachęca rolników do sprzedaży zbóż, zwłaszcza jęczmienia, na zakupy interwencyjne. Ponieważ w końcu sezonu 2009/10 pozostaną w kraju duże zapasy, nawet przy mniejszych zbiorach zbóż w 2010 r. nie należy się liczyć ze wzrostem cen. Ewentualne zwiększenie cen może wystąpić jedynie w przypadku wzrostu popytu ze strony krajów trzecich, jednak obecnie jest to mało prawdopodobne.

W pierwszych miesiącach sezonu 2009/10 ceny pasz przemysłowych zaczęły spadać, ale dużo wolniej niż ziarna zbóż, podobnie jak ceny zbytu przetworów zbożowych. Natomiast ceny deta-

liczne produktów zbożowych nie są obniżane, ponieważ na ich poziom wpływają przede wszystkim wysokie poza surowcowe koszty produkcji.

W pierwszych 5 miesiącach sezonu 2009/10 wyższe niż przed rokiem były przemiaty ziarna (o 13%) oraz produkcja mąki pszennej i żytniej (o 30 i 19%), makaronów (o 14%) i pieczywa (o 17%). Wyższa była również produkcja mieszanek paszowych dla zwierząt (o 1%).

Wzrasta towarowość produkcji zbóż. W drugim półroczu 2009 r. skupiono 3,7 mln ton ziarna (o jedną czwartą więcej niż przed rokiem). Najbardziej zwiększył się skup pszenżyta (o 86%), wyższy był również skup żyta, pszenicy i jęczmienia. W trzecim kwartale 2009 r. skupiono 383 tys. ton kukurydzy (o 13% więcej niż rok wcześniej). W całym 2009 r. skup zbóż podstawowych wyniósł 6,3 mln ton i był o połowę większy niż 2008 r., a o 15% większy w porównaniu z rekordowym rokiem 2005. Skupiono 4,36 mln ton pszenicy (o 41% więcej niż w 2008 r.), 750 tys. ton żyta (wzrost o 63%), 633 tys. ton jęczmienia (o 35% więcej), a także prawie 500 tys. ton pszenżyta (ponad dwukrotnie więcej niż w 2008 r.). Skup kukurydzy wyniósł w tym okresie 700 tys. ton (4% wzrost).

Tańszy niż przed rokiem złoty, a także przewaga podaży ziarna nad popytem w kraju sprzyja eksportowi ziarna zbóż. W pierwszych 6 miesiącach sezonu 2009/10 wyniósł on ponad 1,3 mln ton, tzn. więcej niż w całym sezonie 2007/08, i prawie 3-krotnie więcej niż w analogicznym okresie 2008 r. Zboże sprzedajemy głównie do Niemiec, a także do Hiszpanii i innych krajów UE. Ważnymi odbiorcami polskiej pszenicy są kraje północnej Afryki. Import ziarna zbóż wyniósł 0,6 mln ton i był prawie dwukrotnie niższy niż w drugim półroczu 2008 r. W całym 2009 r. eksport ziarna zbóż wyniósł 2,9 mln ton (w tym 1,9 mln ton pszenicy) i był prawie 5-krotnie większy niż w 2008 r. W tym okresie przywieziono do kraju 1,1 mln ton ziarna, czyli dwukrotnie mniej niż rok wcześniej. Znacznie zwiększył się natomiast eksport produktów pierwotnego i wtórnego przetwórstwa zbóż.

Tab. 1. Ceny skupu i ceny targowiskowe zbóż (zł/tonę)

Okresy		Pszenica	Żyto	Kukurydza	Jęczmień	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies	Cena interwenc. według kursu NBP
		skup				targowiska				
2008	I-XII	642,4	516,5	527,9	643,7	828,2	694,1	774,2	702,9	X
2009	I-XII	487,7	460,0	443,8	414,2	569,6	449,2	524,8	478,7	X
2008	I-VI	871,7	718,3	788,4	789,4	912,3	763,8	855,2	767,2	X
2009	I-VI	505,5	366,9	481,6	457,2	603,6	496,2	565,7	522,0	X
2008	X	467,1	373,5	321,5	555,7	682,4	597,4	637,0	587,6	X
	XI	460,0	362,0	320,1	525,3	641,1	539,3	598,4	557,7	378,66
	XII	470,6	355,5	367,4	495,7	626,7	522,2	589,8	555,0	410,73
2009	I	477,5	371,0	406,6	497,9	629,8	516,4	592,4	541,2	433,16
	II	528,4	382,3	458,9	484,7	620,6	500,6	579,1	544,4	479,05
	III	517,5	381,5	498,5	482,3	611,6	513,8	580,1	533,9	479,06
	IV	500,5	360,6	487,0	465,9	608,6	513,4	568,3	527,6	459,92
	V	508,3	367,0	537,6	458,7	581,6	475,1	546,4	495,7	461,03
	VI	538,3	385,6	613,0	455,0	569,6	457,7	528,1	489,2	X
	VII	522,8	352,7	627,7	396,9	571,1	451,1	516,2	481,9	X
	VIII	451,4	291,5	547,2	390,2	547,3	411,4	494,1	454,3	X
	IX	462,4	283,8	481,5	396,9	537,5	420,6	487,8	446,8	X
	X	456,3	284,6	410,4	384,9	532,8	404,5	478,2	434,5	X
	XI	460,4	297,3	376,7	393,9	531,2	396,7	482,6	423,4	424,73
	XII	471,5	301,5	438,6	390,4	533,9	401,8	480,7	423,3	423,51
2010	I	495,0	323,9	487,1	428,7	552,1	419,3	497,0	435,8	418,15
	II ^a	477,2	323,2	518,9	397,6	528,1	351,7	476,0	401,1	414,20

^a dane MRiRW za trzeci tydzień miesiąca, ceny skupu dotyczą ziarna paszowego

Źródło: Dane GUS, MRiRW, szacunki własne

Tab. 2. Skup zbóż (tys. ton)

Okresy ^a		Pszenica	W tym paszowa	Żyto	Jęczmień	W tym paszowy	Pszenżyto	Zboża podstawowe	W tym paszowe	Kukurydza
2008	I-XII	3081,3	855,1	459,2	470,6	165,6	234,6	4281,1	1349,1	673,7
2009	I-XII	4356,5	1239,1	749,5	632,8	279,1	496,4	6304,9	2229,4	700,0
2008	I-VI	1041,9	295,8	121,8	98,7	60,9	55,8	1328,5	447,0	287,1
2009	I-VI	1937,8	531,0	296,9	158,9	91,5	163,0	2581,5	902,5	254,7
2007/08		3163,5	907,9	415,9	480,0	216,0	239,7	4374,8	1472,1	723,9 ^b
2008/09		3977,2	1090,3	634,3	530,6	196,2	341,8	5534,1	1804,6	656,7 ^b
2008	X	250,0	73,6	28,2	22,6	9,4	13,1	315,4	104,6	109,4
	XI	213,9	65,2	22,5	15,3	7,2	13,0	265,3	90,4	148,5
	XII	227,7	52,1	26,4	16,5	7,3	18,3	289,9	84,0	81,6
2009	I	230,5	58,2	34,4	15,6	6,3	16,5	309,1	97,3	64,1
	II	398,6	83,4	54,5	22,8	12,7	24,6	505,5	141,7	56,5
	III	418,8	117,2	49,9	31,4	16,7	34,7	537,8	179,7	49,1
	IV	319,3	91,5	39,3	30,8	16,3	27,5	418,5	144,5	30,8
	V	285,0	90,2	70,5	31,8	19,4	26,7	415,3	174,7	32,0
	VI	285,6	90,6	48,2	26,6	20,0	33,0	395,4	164,5	22,1
	VII	240,3	66,8	37,9	133,4	53,4	22,1	434,2	152,2	16,1
	VIII	717,6	231,1	152,6	133,1	44,9	123,5	1149,8	421,6	18,0
	IX	474,7	120,7	79,1	75,9	25,7	56,3	693,9	229,0	28,5
	X	387,0	105,7	59,8	47,0	22,4	48,1	546,0	186,3	115,7
	XI	328,5	97,9	69,1	45,4	17,4	45,5	492,8	180,4	168,1
	XII	270,7	85,8	54,1	39,1	23,8	37,9	406,5	157,5	98,8
2010	I	241,8	.	48,6	.	.	.	357,6	.	.

^a tabela opracowana na podstawie danych miesięcznych, ^b od października do września

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Przemysłowa produkcja niektórych wyrobów zbożowych (tys. ton)^a

Okresy		Przemiał zbóż ogółem	Mąka pszenna	Mąka żytnia	Pieczywo świeże	Makarony	Mieszanki dla zwierząt
2008	I-XII	1597,7	1317,9	106,9	778,3	118,3	6133,4
2009	I-XII	.	1718,2	137,0	.	134,7	.
2007 ^b	I-XII	2746,2	2400,1	233,6	1523,0	155,3	6993,3
2008 ^b	I-XII	.	2065,4	218,0	1692,2	153,1	7128,8
2008	I-VI	757,3	638,3	51,0	392,9	58,2	3232,1
2009	I-VI	899,5	836,1	69,8	437,3	66,4	2802,8
2008	X	149,0	116,0	9,85	67,5	11,18	508,6
	XI	143,6	116,9	8,96	61,1	10,68	448,7
	XII	140,0	108,2	8,76	65,8	9,81	465,0
2009	I	150,3	142,0	12,07	70,6	11,32	450,2
	II	146,0	136,6	10,88	66,1	9,36	414,8
	III	165,3	148,9	11,53	74,8	11,34	436,4
	IV	148,7	137,4	11,26	75,3	10,40	500,8
	V	141,4	134,3	12,34	74,4	11,88	494,0
	VI	147,8	136,9	11,70	75,9	12,11	506,5
	VII	152,4	146,0	11,60	76,2	11,44	498,5
	VIII	147,9	137,1	9,94	74,1	9,61	465,3
	IX	163,3	151,6	11,62	74,3	11,59	494,0
	X	168,0	158,0	11,43	78,0	12,83	514,0
	XI	160,0	151,3	11,56	72,5	11,70	497,5
	XII	.	138	11,1	.	11,1	.
2010	I		118	12,3		11,9	

^a firmy zatrudniające 50 i więcej pracowników, ^b firmy zatrudniające 10 i więcej pracowników

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Eksport i import ziarna zbóż (tys. ton)

Okresy	Eksport					Import					
	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	pszenica ^a	żyto	jęczmień	kukurydza	zboża razem ^b	
2008	I-XII	375,4	81,6	26,9	87,0	612,7	1154,9	54,8	286,6	837,7	2388,5
2009	I-XII	1893,2	546,2	67,6	201,2	2932,8	594,7	6,2	154,5	349,9	1124,9
2008	I-VI	96,8	9,6	5,7	13,1	141,2	570,4	38,5	168,3	495,6	1308,5
2009	I-VI	1139,8	275,3	9,5	101,2	1618,5	232,8	3,2	78,5	188,8	513,1
	2007/08	429,6	68,9	146,9	126,5	851,2	716,9	49,2	222,9	567,0	1593,7
	2008/09	1418,4	347,3	30,6	175,1	2090,1	817,3	19,4	196,8	530,9	1593,1
2008	X	60,11	41,18	3,02	19,10	126,1	38,64	0,18	4,45	28,90	73,8
	XI	76,41	6,13	1,31	25,50	115,2	36,53	0,13	7,14	55,90	101,5
	XII	65,98	3,44	0,71	27,86	99,0	49,69	0,11	11,11	48,11	111,7
2009	I	99,93	10,80	0,57	23,98	139,3	51,82	0,15	17,64	36,85	108,6
	II	255,53	40,49	0,72	39,55	348,7	50,69	0,33	7,85	48,34	109,5
	III	259,85	39,31	0,70	22,00	333,3	31,17	1,11	14,02	40,40	88,4
	IV	153,35	43,86	1,36	9,22	223,1	30,41	1,05	11,59	17,17	61,9
	V	152,33	62,36	1,92	3,43	242,9	35,34	0,13	19,48	19,42	75,3
	VI	218,82	78,48	4,25	3,01	331,2	33,37	0,44	7,94	26,59	69,4
	VII	108,73	25,56	28,76	1,46	172,5	45,62	0,53	17,73	20,38	86,0
	VIII	190,00	52,25	15,79	2,39	282,8	58,99	0,27	12,39	21,77	94,3
	IX	218,95	48,65	11,01	19,72	315,2	75,40	0,93	11,09	24,91	114,8
	X	93,44	70,36	1,56	26,51	229,6	62,49	0,18	9,70	36,99	110,5
	XI	90,65	56,52	0,78	33,09	221,7	55,32	0,43	14,85	36,09	108,6
	XII	51,60	17,52	0,20	16,84	92,4	64,08	0,68	10,21	21,03	97,7

^a razem z pszenicą durum, ^b razem z owsem, pszenżytem, gryką i prosem

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 r. dane wstępne.

Tab. 5. Eksport i import produktów pierwotnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód	mąka pszenna	pozostałe mąki	kasze grysiaki granulki	ziarno obrobione inaczej	ślód
2008	I-XII	29,2	6,1	9,9	7,5	28,2	34,8	14,8	26,6	34,6	252,2
2009	I-XII	93,4	7,7	12,7	10,3	44,3	31,6	12,5	27,7	46,3	214,3
2008	I-VI	13,5	3,0	5,1	4,3	15,3	17,9	9,0	13,6	18,0	136,4
2009	I-VI	37,9	3,6	6,6	6,0	25,0	15,6	6,7	13,9	22,8	114,8
	2007/08	19,3	5,1	10,2	8,9	23,9	37,4	16,6	31,0	35,8	254,6
	2008/09	53,6	6,6	11,4	9,2	37,8	32,5	12,5	26,8	39,5	230,6
2008	X	3,12	0,39	0,94	0,78	2,09	3,11	1,19	2,47	4,48	16,75
	XI	3,32	0,42	0,91	0,37	1,53	1,79	0,47	1,77	2,49	13,70
	XII	2,82	0,51	0,67	0,58	1,52	1,34	0,38	1,81	1,58	13,58
2009	I	3,55	0,47	1,43	1,70	2,45	2,38	0,75	2,25	3,90	19,56
	II	5,84	0,56	1,17	1,39	3,62	2,47	1,26	2,13	3,67	13,29
	III	5,05	0,56	1,21	0,92	4,79	2,49	1,26	2,14	3,77	16,01
	IV	7,29	0,70	0,94	0,67	4,96	1,85	1,11	2,02	4,54	19,08
	V	7,52	0,58	1,02	0,48	4,47	2,45	1,33	2,95	3,63	24,94
	VI	8,70	0,73	0,87	0,84	4,70	3,98	1,04	2,39	3,24	21,93
	VII	8,67	0,76	1,21	0,93	4,00	2,21	1,36	2,27	4,73	24,52
	VIII	7,98	0,64	0,90	0,58	2,95	2,59	0,67	2,20	3,65	18,56
	IX	8,08	0,52	1,03	0,54	3,62	2,46	0,89	2,72	4,29	15,04
	X	17,39	0,99	1,19	0,92	4,51	2,91	0,93	2,51	4,09	14,85
	XI	7,69	0,55	0,91	0,75	2,73	2,98	0,82	2,32	3,41	11,27
	XII	5,61	0,66	0,80	0,54	1,51	2,81	1,10	1,83	3,33	15,26

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 r. dane wstępne.

Tab. 6. Eksport i import pasz i produktów wtórnego przetwórstwa zbóż (tys. ton)

Okresy		Eksport					Import				
		ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych	ciasto makaron.	wyroby spożywcze ^a	chleb, pieczywo cukiernicze	pasze dla zwierząt gospod.	pasze dla zwierząt domowych
2008	I-XII	10,5	65,0	217,4	103,6	86,0	67,8	13,6	92,9	250,0	107,1
2009	I-XII	20,9	70,9	215,7	118,6	96,9	59,6	16,6	83,8	228,0	106,0
2008	I-VI	4,6	32,6	107,0	50,0	47,2	26,1	7,0	43,3	127,6	50,9
2009	I-VI	9,8	36,0	104,8	51,7	45,4	35,3	8,4	42,0	110,2	54,2
	2007/08	8,4	60,4	215,5	106,0	96,6	52,5	13,3	85,0	281,1	96,8
	2008/09	15,7	68,4	215,2	105,3	84,1	77,0	15,1	91,5	232,6	110,4
2008	X	1,34	6,74	21,73	9,94	7,04	18,17	0,94	9,44	20,39	10,76
	XI	0,92	5,19	18,76	9,07	6,57	5,39	1,11	8,98	16,59	8,75
	XII	0,92	5,12	14,71	6,83	5,88	3,92	0,67	6,14	14,74	10,35
2009	I	1,23	6,28	15,39	6,34	7,87	4,65	0,95	7,06	22,05	8,89
	II	1,49	5,54	16,78	6,98	6,03	4,47	1,10	6,89	16,28	8,56
	III	1,85	6,55	19,11	8,00	7,61	5,06	1,48	7,88	17,45	10,20
	IV	1,46	6,02	18,31	9,71	8,05	5,14	1,97	7,33	16,97	9,29
	V	1,95	5,31	17,12	9,73	8,16	4,20	1,41	6,09	18,09	8,53
	VI	1,78	6,28	18,08	10,94	7,65	11,78	1,50	6,75	19,35	8,77
	VII	2,13	7,01	17,53	10,75	7,91	4,20	2,06	6,53	22,89	8,84
	VIII	1,49	5,07	18,50	10,91	7,55	3,87	1,34	7,79	20,77	9,54
	IX	1,81	6,23	18,80	11,95	9,23	3,75	1,11	6,71	23,49	9,31
	X	2,31	6,64	20,87	10,76	9,04	3,97	1,25	8,25	20,75	8,75
	XI	2,10	4,80	19,58	10,47	9,06	4,55	1,26	7,02	17,45	9,64
	XII	1,30	5,20	15,63	12,07	8,77	3,98	1,14	5,50	12,45	5,67

^a uzyskane przez spęcznianie lub prażenie ziarna zbóż

Źródło: Dane CIHZ, CAAC i MF, za 2009 r. dane wstępne.

Tab. 7. Ceny producenta i ceny detaliczne wybranych produktów zbożowych (zł/kg)

Okresy	Mąka poznańska		Kasza jęczmienna		Chleb mieszany		Chleb razowy		
	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	cena producenta	cena detaliczna	
2008	I-XII	1,14	2,05	1,55	3,48	3,12	3,62	4,02	4,67
2009	I-XII	0,84	1,94	1,37	3,64	3,16	3,76	4,10	4,80
2008	I-VI	1,27	2,03	1,57	3,34	3,05	3,56	3,99	4,59
2009	I-VI	0,84	1,97	1,45	3,64	3,16	3,74	4,09	4,83
2008	VII	1,21	2,08	1,55	3,54	3,18	3,66	4,04	4,72
	VIII	1,12	2,09	1,57	3,58	3,20	3,68	4,07	4,74
	IX	1,04	2,09	1,56	3,62	3,20	3,70	4,06	4,76
	X	0,95	2,08	1,56	3,60	3,20	3,70	4,08	4,75
	XI	0,88	2,04	1,49	3,60	3,20	3,70	4,07	4,77
	XII	0,86	2,01	1,49	3,64	3,20	3,70	4,06	4,77
2009	I	0,84	2,00	1,49	3,64	3,14	3,74	4,07	4,80
	II	0,84	1,99	1,47	3,62	3,15	3,74	4,09	4,83
	III	0,86	1,97	1,46	3,64	3,17	3,74	4,08	4,84
	IV	0,84	1,95	1,43	3,64	3,17	3,74	4,10	4,83
	V	0,82	1,95	1,40	3,64	3,16	3,76	4,10	4,84
	VI	0,83	1,93	1,42	3,64	3,16	3,76	4,12	4,82
	VII	0,85	1,94	1,40	3,68	3,17	3,76	4,11	4,83
	VIII	0,85	1,92	1,33	3,66	3,16	3,78	4,13	4,78
	IX	0,84	1,92	1,30	3,64	3,16	3,76	4,11	4,77
	X	0,84	1,90	1,27	3,60	3,15	3,78	4,10	4,78
	XI	0,82	1,89	1,24	3,60	3,15	3,76	4,10	4,77
	XII	0,83	1,88	1,23	3,62	3,15	3,76	4,10	4,76

Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Ceny detaliczne mieszanek i koncentratów (zł/tonę)

Okresy		Mieszanka dla bydła dorosłego (B)	Mieszanka dla loch (L)	Mieszanka dla prosiąt	Mieszanka dla tuczników (T2)	Mieszanka dla kurcząt (DKA-Starter)	Mieszanka dla kur niosek	Koncentrat Provit dla tuczników
		2008	I-XII	1190,0	1313,7	1900,4	1119,6	1521,4
2009	I-XII	1131,8	1241,2	1820,0	993,0	1447,8	1262,8	1944,0
2008	I-VI	1199,7	1322,9	1908,6	1138,4	1505,9	1361,5	1802,5
2009	I-VI	1118,5	1234,6	1820,1	1015,5	1452,5	1270,3	1903,5
2008	VII	1254,0	1374,5	1947,4	1174,7	1569,8	1414,7	1848,5
	VIII	1242,8	1360,9	1939,6	1161,9	1570,0	1401,2	1843,6
	IX	1194,9	1320,5	1909,6	1115,0	1556,2	1375,0	1835,3
	X	1151,4	1282,0	1871,0	1081,3	1529,0	1343,1	1815,9
	XI	1123,8	1251,8	1850,2	1043,8	1503,3	1309,1	1798,7
	XII	1114,8	1237,6	1835,9	1028,6	1493,3	1275,4	1790,4
2009	I	1069,6	1199,3	1818,6	1021,8	1469,3	1277,9	1791,2
	II	1093,9	1216,0	1799,3	1021,8	1458,4	1276,0	1863,7
	III	1098,8	1209,1	1811,3	1013,4	1450,8	1263,7	1896,5
	IV	1150,2	1245,6	1825,7	1025,2	1444,4	1269,7	1930,6
	V	1145,1	1268,8	1829,6	1005,1	1440,1	1263,0	1952,1
	VI	1153,5	1268,9	1836,1	1005,7	1451,7	1271,6	1986,8
	VII	1160,7	1271,0	1837,6	1005,4	1457,9	1276,3	2004,2
	VIII	1151,0	1279,4	1835,0	996,9	1458,4	1275,8	2002,9
	IX	1157,1	1251,0	1814,7	980,5	1449,3	1262,4	1985,0
	X	1147,7	1235,5	1800,6	958,3	1434,2	1245,2	1973,4
	XI	1127,4	1225,1	1818,3	943,2	1430,3	1236,9	1972,1
	XII	1126,9	1224,6	1813,5	939,0	1428,6	1235,5	1969,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 9. Relacje cen pasz przemysłowych do cen zbóż i cen skupu żywca i mleka^a

Miesiące		Mieszanka T2 / ceny targ. żyta	DKA – Starter / ceny targ. pszenicy	Provit / ceny targ. żyta	Ceny skupu mleka / mieszanka B	Ceny skupu trzody / Provit	Ceny skupu trzody / mieszanka T2	Ceny skupu drobiu / DKA – Starter
	VIII	1,684	1,875	2,672	0,763	2,446	3,882	2,395
	IX	1,779	2,094	2,929	0,781	2,528	4,161	2,345
	X	1,810	2,241	3,040	0,789	2,379	3,995	2,309
	XI	1,935	2,345	3,335	0,803	2,379	4,100	2,195
	XII	1,970	2,383	3,429	0,798	2,513	4,375	2,109
2009	I	1,979	2,333	3,469	0,822	2,473	4,335	2,232
	II	2,041	2,350	3,723	0,794	2,388	4,355	2,393
	III	1,972	2,372	3,691	0,792	2,520	4,717	2,537
	IV	1,997	2,373	3,760	0,763	2,528	4,760	2,804
	V	2,116	2,476	4,109	0,758	2,464	4,786	2,583
	VI	2,197	2,549	4,341	0,749	2,547	5,031	2,755
	VII	2,229	2,553	4,443	0,739	2,536	5,055	2,738
	VIII	2,423	2,665	4,868	0,744	2,456	4,935	2,660
	IX	2,331	2,696	4,719	0,757	2,351	4,760	2,560
	X	2,369	2,692	4,879	0,801	2,138	4,404	2,475
	XI	2,378	2,693	4,971	0,881	2,105	4,402	2,278
	XII	2,337	2,676	4,902	0,931	1,970	4,132	2,289

^a relacje cen wyrażonych w zł/l dla mleka i zł/kg dla pozostałych towarów

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

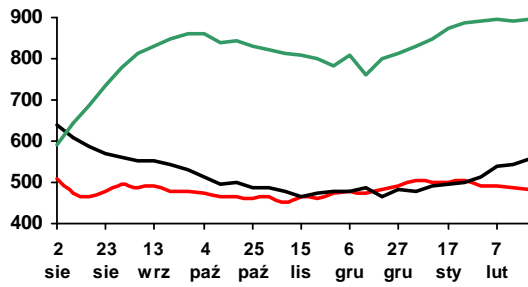
Tab. 10. Ceny zbóż za granicą (EUR/tonę)

Miesiące		Pszenica konsumpcyjna		Żyto kons.	Jęczmień paszowy			Kukurydza paszowa		
		Niemcy	Czechy	Niemcy	Francja	Niemcy	Czechy	Słowacja	Węgry	Czechy
2008	VII	202	235	177	150	171	171	185	180	209
	VIII	178	186	154	154	157	146	181	136	183
	IX	161	163	142	138	138	129	173	102	141
	X	149	149	133	122	125	117	97	78	119
	XI	140	144	.	107	115	115	86	78	122
	XII	124	117	115	106	106	84	85	85	90
2009	I	136	110	120	120	115	90	93	93	94
	II	141	109	.	110	114	88	90	95	93
	III	125	138	.	107	105	98	100	97	132
	IV	123	115	.	107	103	94	98	103	114
	V	142	114	.	125	112	96	101	110	117
	VI	140	122	.	107	111	97	135	135	123
	VII	117	120	.	102	91	86	93	116	124
	VIII	113	.	.	96	96	84	112	103	.
	IX	115	103	.	92	97	80	98	89	105
	X	112	105	.	98	96	86	88	95	96
	XI	118	107	.	100	99	80	90	101	98
	XII	118	111	.	100	99	84	98	102	96
2010	I	121	109	.	98	101	86	95	112	108
	II	118	112	.	95	100	87	115	112	117

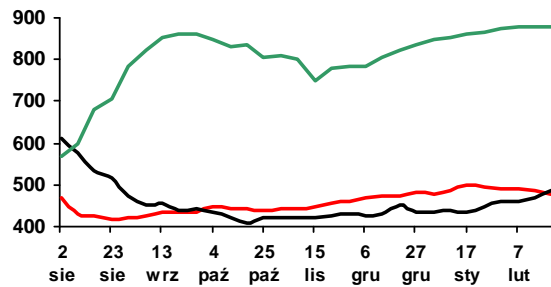
Źródło: ZMP, biuletyn Ministerstwa Rolnictwa.

Tygodniowe notowania cen wybranych zbóż i produktów zbożowych (zł/tonę)

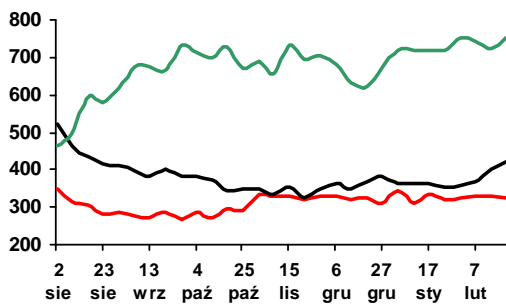
Rys. 1. Pszenica konsumpcyjna

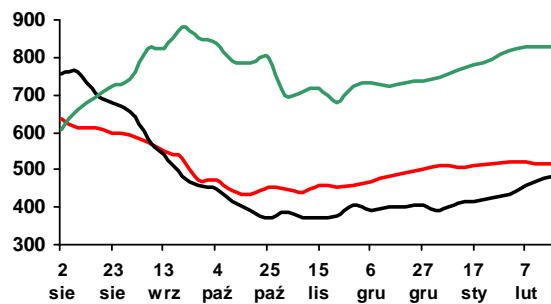
Rys. 2. Pszenica paszowa

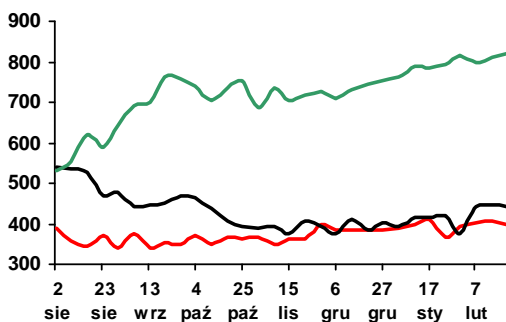
Rys. 3. Żyto paszowe

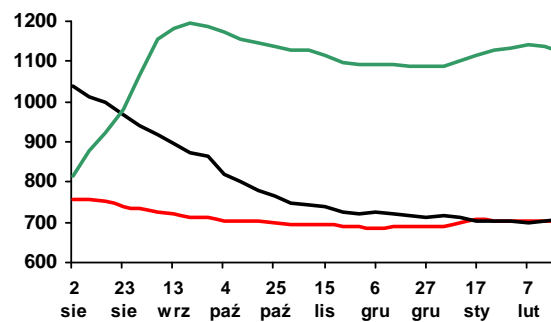
Rys. 4. Kukurydza paszowa

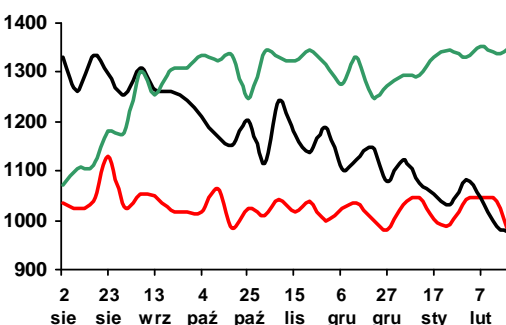
Rys. 5. Jęczmień paszowy

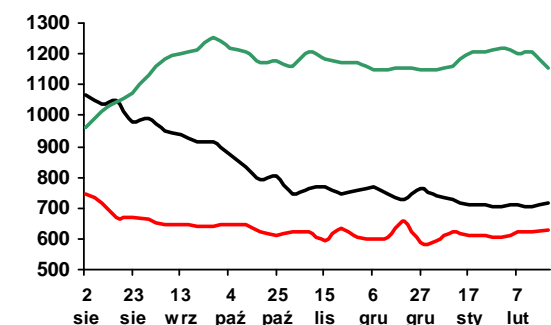
Rys. 6. Mąka pszenna piekarnicza (typ 750)

Rys. 7. Mąka pszenna detaliczna (typ 500)

Rys. 8. Mąka żytnia piekarnicza (typ 500/580)

Legenda:

2009/10 —

2008/09 —

2007/08 —

Źródło: Biuletyn „Rynek zbóż” 2007-10; ZSRIR, MRiRW.

Rynek cukru

Piotr Szajner

W sezonie 2009/2010 kwota produkcji cukru w Polsce wynosi 1405 tys. ton. Przemysł cukrowniczy zakontraktował surowiec na powierzchni 190 tys. ha. Średni plon wyniósł ok. 57 ton/ha i był o ok. 21% większy niż przed rokiem a zbiory osiągnęły poziom 10,7 mln ton. Według danych GUS w okresie od września 2009 r. do stycznia 2010 r. produkcja cukru wyniosła 1540 tys. ton i była o 30% większa niż przed rokiem. Według informacji przemysłu cukrowniczego w skali całego sezonu 2009/2010 produkcja wyniosła 1606 tys. ton cukru i o 200 tys. przekroczyła limit produkcyjny.

W sezonie 2010/2011 kwota produkcji cukru prawdopodobnie nie zmieni się. Powierzchnia uprawy wyniesie 185-190 tys. ha, co przy średnich plonach ok. 50 ton/ha umożliwi produkcję cukru 1350-1500 tys. ton.

W sezonie 2009/2010 minimalna cena skupu buraków wynosi 26,29 EUR/tonę i jest o 5,5% mniejsza niż przed rokiem. Po przeliczeniu według obowiązującego kursu euro (4,1584 zł wobec 3,3747 zł w sezonie poprzednim) minimalna cena skupu buraków cukrowych o zawartości cukru 16% wynosi 109,32 zł/tonę i jest o 16,5% wyższa niż przed rokiem. Uwzględniając wyższą rzeczywistą zawartość cukru w korzeniach średnia cena skupu prawdopodobnie wyniesie ok. 110 zł/tonę i będzie o 6% wyższa niż przed rokiem. Reforma regulacji rynku cukru w UE przewiduje także rekompensatę spadku dochodów wynikającą z obniżki cen minimalnych. Polska w sezonie 2009/2010 może przeznaczyć na dopłaty bezpośrednie (tzw. płatności cukrowe) 159,4 mln EUR. Zwiększenie wartości wsparcia oraz deprecjacja złotego spowodowały, że przeciętna płatność cukrowa wynosi 53,47 zł/tonę buraków kwotowych i będzie o 36,5% większa niż przed rokiem. W 2010 r. minimalna cena skupu buraków nie zmieni się, ale postępująca aprecjacja złotego względem waluty unijnej, może przyczynić się do spadku opłacalności uprawy.

W 2009 r. krajowe zużycie cukru zmniejszyło się o ok. 2% do 1585 tys. ton. W okresie pierwszych trzech kwartałów 2009 r. konsumpcja cukru na osobę w gospodarstwach domowych zmniejszyła się ok. 3%. Powodem spadku spożycia były relatywnie wysokie ceny detaliczne i pogarszająca się sytuacja dochodowa gospodarstw domowych. W skali całego roku spożycie może

wynieść ok. 17,0 kg na osobę i będzie o 2,5% mniejsze niż przed rokiem. W 2009 r. w dużych i średnich przedsiębiorstwach zmniejszyła się produkcja niektórych artykułów spożywczych o dużej zawartości cukru, w tym słodocy, marmolady i dżemów. Ocenia się, że przemysłowe zużycie cukru we wszystkich przedsiębiorstwach w całym roku spadnie do 845 tys. ton. Powoli wzrasta zużycie cukru w pozostałych działach gospodarki (ok. 55 tys. ton) do czego przyczyniła się reforma WPR w sektorze cukrowniczym.

Ceny cukru na rynku krajowym od marca 2009 r. wykazują tendencję spadkową pod wpływem wzrostu produkcji, dużej podaży cukru z importu oraz aprecjacji złotego względem euro. W grudniu 2009 r. średni kurs waluty unijnej wynosił 4,1 zł, wobec 4,6-4,7 zł w pierwszym kwartale tego roku. W rezultacie średnia cena referencyjna cukru (404,4 EUR/tonę) w przeliczeniu na walutę krajową spadła do 1,68 zł/tonę (bez VAT). W grudniu 2009 r. ceny zbytu i ceny detaliczne spadły w porównaniu do listopada o 2,5-4%. W największym stopniu obniżyły się ceny zbytu cukru workowanego, które wyniosły 2,14 zł/kg i były o ok. 11% niższe niż w grudniu 2008 r. W handlu detalicznym ceny cukru spadły w tym czasie do 2,82 zł/kg, ale wciąż były o 3% wyższe niż przed rokiem.

Według wstępnych danych w 2009 r. ujemne saldo handlu zagranicznego cukrem wyniosło 53 tys. ton i nastąpiła jego poprawa w porównaniu z wcześniejszymi miesiącami. Powodem poprawy wyników w handlu zagranicznym jest eksport nadwyżek produkcyjnych. Eksport któremu sprzyjają wysokie ceny na rynku światowym wyniósł 159 tys. ton i prawie w całości został skierowany na rynek unijny. Średnia cena uzyskana w eksporcie na rynek unijny wyniosła 562 EUR/tonę i była znacznie wyższa od ceny referencyjnej. Import wzrósł do 237 tys. ton, w tym 195 tys. ton z krajów UE. Ceny płacone w imporcie (493-520 EUR/tonę) także były wyższe od ceny referencyjnej.

W styczniu i lutym 2010 r. ceny cukru białego na giełdzie w Londynie wynosiły 650-700 USD/tonę. W transakcjach gotówkowych cukier surowy na giełdzie w Nowym Jorku nieznacznie norowany był po ok. 600 USD/tonę. Powodem wysokich cen jest 6,6% spadek światowej produkcji, przy wzroście popytu o 1,5%.

Tab. 1. Ceny w handlu zagranicznym cukrem (EUR/tonę)

Miesiące		Eksport			Import		
		ogółem	UE-27	kraje trzecie	ogółem	UE-27	kraje trzecie
2008	I	374,45	542,97	221,56	596,57	622,20	576,20
	II	359,49	522,68	229,89	549,50	544,03	554,73
	III	388,47	545,39	238,27	535,00	554,67	509,10
	IV	403,29	502,05	253,53	581,13	640,48	400,52
	V	365,00	490,91	233,40	585,64	632,08	450,57
	VI	372,76	512,02	232,52	501,53	662,30	484,29
	VII	385,15	488,32	235,55	539,56	561,62	374,50
	VIII	429,33	502,13	252,70	495,25	559,33	442,91
	IX	456,00	498,92	269,29	544,90	557,58	379,91
	X	465,65	482,67	344,80	607,30	622,78	443,49
	XI	431,94	447,43	348,98	571,20	575,80	448,92
	XII	519,12	653,19	326,93	565,44	602,86	412,49
2009	I	514,96	581,51	316,60	541,47	558,49	430,68
	II	598,22	617,24	337,67	527,91	530,83	447,76
	III	585,16	584,77	-	481,34	478,98	544,52
	IV	562,97	562,20	-	509,52	507,99	552,38
	V	572,12	571,74	-	504,15	547,41	448,87
	VI	597,07	596,85	-	541,71	548,84	402,86
	VII	541,39	540,94	-	524,92	524,47	594,37
	VIII	550,23	549,90	-	532,47	536,09	413,50
	IX	556,21	556,84	-	544,02	546,10	449,06
	X	515,28	515,87	-	544,38	545,06	528,03
	XI	497,13	538,54	386,76	516,57	515,31	557,93
	XII	464,89	557,13	383,25	559,88	556,48	811,27

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

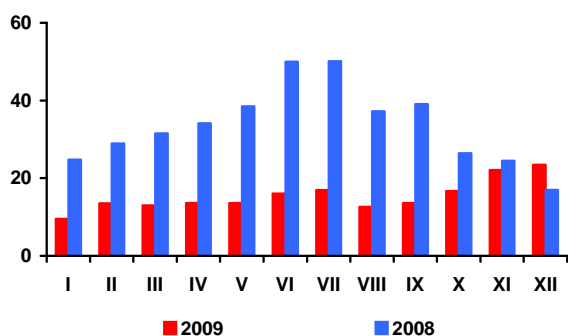
Tab. 2. Ceny cukru w Polsce (zł/kg)

Miesiące		Ceny zbytu		Cena referencyjna ^a	Cena detaliczna
		workowany	paczkowany		
2008	I	2,35	2,40	2,28	2,93
	II	2,28	2,26	2,26	2,90
	III	2,15	2,16	2,24	2,80
	IV	2,12	2,12	2,18	2,71
	V	2,10	2,16	2,15	2,69
	VI	2,09	2,13	2,13	2,62
	VII	2,03	2,05	2,06	2,57
	VIII	2,06	2,12	2,06	2,54
	IX	2,14	2,28	2,13	2,55
	X	2,28	2,41	1,94	2,67
	XI	2,39	2,49	2,01	2,75
	XII	2,38	2,46	2,28	2,74
2009	I	2,44	2,51	2,28	2,80
	II	2,69	2,81	2,51	2,91
	III	2,85	3,15	2,50	3,31
	IV	2,78	3,05	2,39	3,46
	V	2,68	2,83	2,39	3,44
	VI	2,65	2,75	2,44	3,36
	VII	2,63	2,64	2,33	3,25
	VIII	2,49	2,49	2,24	3,17
	IX	2,42	2,39	2,25	3,06
	X	2,31	2,34	1,71	3,01
	XI	2,22	2,25	1,69	2,89
	XII	2,14	2,21	1,68	2,82

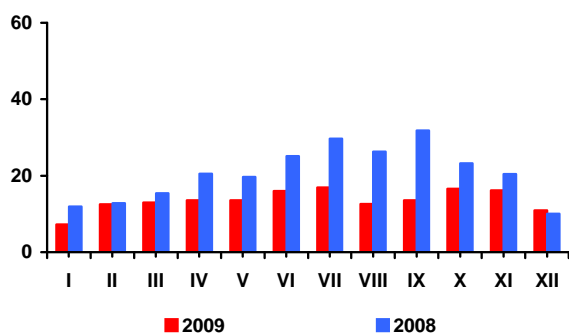
^a cenę referencyjną 631,9 EUR/tonę przeliczono na polską walutę wg miesięcznych kursów NBP, bez VAT

Źródło: Dane GUS.

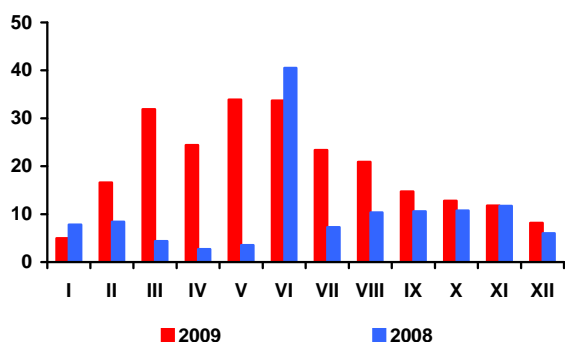
Rys. 1. Eksport ogółem (tys. ton)

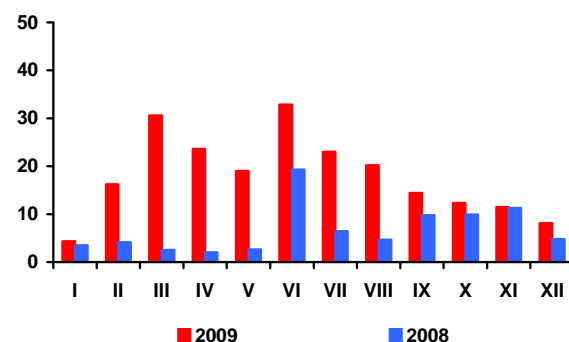
Rys. 2. Eksport do UE-27 (tys. ton)

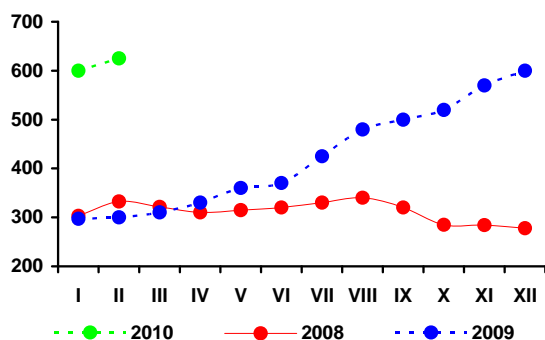
Rys. 3. Import ogółem (tys. ton)

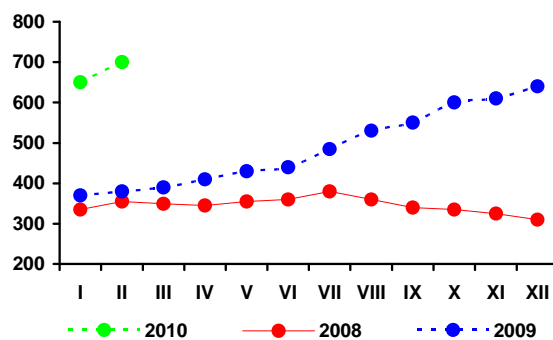
Rys. 4. Import z UE-27 (tys. ton)

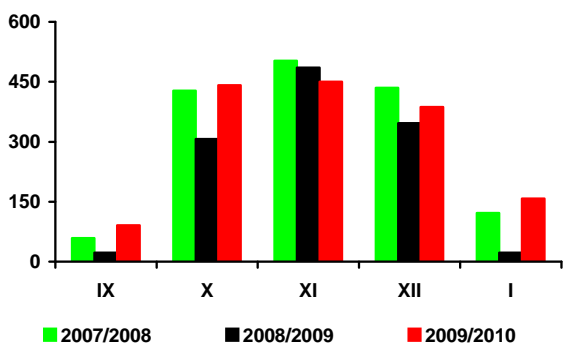
Rys. 5. Ceny cukru surowego na giełdzie w Nowym Jorku, Kontrakt Nr 11 (USD/tone)

Rys. 6. Ceny cukru białego na giełdzie w Londynie, Kontrakt Nr 5 (USD/tone)

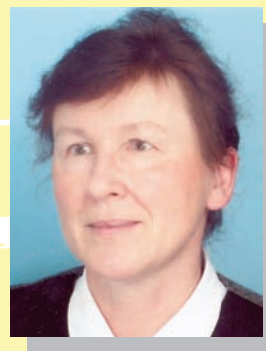
Rys. 3. Produkcja cukru (tys. ton)

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB, dane MRiRW, MF, F.O Licht's „International Sugar and Sweetener Report”, GUS.

Rynek rzepaku

Ewa Rosiak

W pierwszych trzech miesiącach sezonu handlowego 2009/10 (październik-grudzień) ceny nasion oleistych i produktów ich przetworu na rynku europejskim systematycznie rosły. W styczniu tendencja ta została zahamowana, a podwyżki cen kontynuowane były tylko na rynku śrut oleistych. Za rzepak (408 USD/tonę – cif Hamburg) i olej rzepakowy (916 USD/tonę – fob ex-mill Holandia) płacono w styczniu odpowiednio o 2 i 3% mniej niż przed miesiącem, lecz o 52 i 12% więcej niż przed rokiem. Cena śruty rzepakowej (240 USD/tonę – fob ex-mill Hamburg) była o 11% większa niż przed miesiącem oraz o 20% w porównaniu ze styczniem poprzedniego roku.

W pierwszych trzech tygodniach lutego, w porównaniu z notowaniami z końca stycznia, ceny rzepaku i oleju rzepakowego na rynku europejskim charakteryzowały się lekką tendencją wzrostową. Cena śruty rzepakowej podlegała niewielkim wahaniom.

Na rynku krajowym w lutym cena rzepaku (średnio 1159 zł/tonę) wzrosła niewiele w porównaniu z miesiącem poprzednim (o 1,7%), a cena oleju rzepakowego rafinowanego (2805 zł/tonę) pozostała prawie bez zmian. Zmalała natomiast cena śruty rzepakowej (o 3,2% do 509 zł/tonę). Rzekpak, olej i śruta rzepakowa były odpowiednio o 6,1, 16,1 i 10,1% tańsze niż przed rokiem.

W grudniu przemysł tłuszczowy (zakłady liczące co najmniej 50 osób stałej załogi) przerobił ok. 150 tys. ton rzepaku, tj. o 7,6% mniej niż przed miesiącem, lecz o 1,4% więcej niż przed rokiem; natomiast w całym 2009 r. – ok. 1,7 mln ton, tj. o 15,4% więcej niż w 2008 roku. Produkcja surowego oleju rzepakowego w dużych zakładach wzrosła do 678 tys. ton, z tego rafinowano 369 tys. ton, tj. o 12,3% mniej niż w roku poprzednim. Zmalała też produkcja rafinowanego oleju sojowego (o 39,1% do 9,5 tys. ton), wzrosła zaś oleju słonecznikowego (o 14,1% do 22,3 tys. ton). Większa również była produkcja margaryn (wzrost o 2,2% do 344 tys. ton).

W 2009 r. wzrósł eksport surowców i produktów oleistych, zaś ich import był mniejszy (wyjątkiem był tylko wzrost przywozu śrut oleistych). Mimo wzrostu wolumenu, wpływy z eksportu oleistych, przy spadku ich cen na rynku światowym, były o 14% mniejsze niż przed rokiem. Jeszcze bardziej zmalały wydatki na import oleistych (o 16%). Nastąpiła poprawa wyników handlu zagranicznego oleistymi. Ujemne saldo handlu zagranicznego tą grupą produktów (651 mln EUR) zmalało o 170 mln EUR w porównaniu z rokiem poprzednim.

Według danych nieostatecznych w 2009 r. wywieziono: 285 tys. ton rzepaku (o 14% więcej niż w roku poprzednim), 177 tys. ton oleju rzepakowego (o 8% więcej), 527 tys. ton śruty rzepakowej (o 9% więcej) i 88 tys. ton margaryn (o 4% więcej). Przywieziono: 2243 tys. ton śrut oleistych (o 12% więcej niż w roku poprzednim), 422 tys. ton nasion oleistych (o 0,1% mniej), w tym 313 tys. ton rzepaku (o 0,9% mniej), 347 tys. ton olejów roślinnych (o 17% mniej) oraz 42 tys. ton margaryn (o 12% mniej).

W 2009 r. olej rzepakowy potaniał u producenta (o 4,6% w relacji r/r), zaś na poziomie detalu jego ceny wzrosły (o 2,0%).

Przeciętny wzrost cen detalicznych tłuszczów roślinnych w 2009 r. (2,6%) był znacznie mniejszy niż w roku poprzednim (14,7%). Był on mniejszy od stopy inflacji (3,5%), a zwłaszcza od wzrostu cen całej żywności łącznie z napojami bezalkoholowymi (4,1%), jednakże wyraźnie większy niż tłuszczów zwierzęcych (0,8%). Margaryny i oleje roślinne podrożały względem masła, którego cena obniżyła się, natomiast potaniały względem tłuszczów zwierzęcych surowych i topionych (słoniny, smalcu), których ceny z kolei znacząco wzrosły w minionym roku.

Tab. 1. Krajowy bilans olejów roślinnych (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import olejów ogółem	Eksport olejów ogółem	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	419 457	186 561	945 940	24,81	26,2	75,4
2009 I-XII	810 000 ^c	346 577	203 993	952 584	24,98	25,2	85,0
2008 XII	58 306	25 746	20 673	63 379	1,70	35,5	92,0
2009 I	59 943	30 744	16 011	74 676	1,96	26,7	80,3
II	60 885	25 442	12 008	74 319	1,95	19,7	81,9
III	60 845	32 745	17 867	75 723	1,99	29,4	80,4
IV	59 246	27 072	13 748	72 570	1,90	23,2	81,6
V	32 952	32 013	20 876	44 089	1,16	63,4	74,7
VI	43 599	23 592	17 141	50 050	1,31	39,3	87,1
VII	42 341	29 456	11 289	60 508	1,59	26,7	70,0
VIII	65 318	28 710	22 907	71 121	1,87	35,1	91,8
IX	61 845	29 597	19 016	72 426	1,90	30,7	85,4
X	68 147	34 603	21 384	81 366	2,13	31,4	83,8
XI	63 988	28 642	18 523	74 107	1,94	28,9	86,3
XII	59 150	23 960	13 222	69 888	1,83	22,4	84,6
Zmiany w %							
XII 2009 / XI 2008	-7,6	-16,3	-28,6	-5,7	-5,7	x	x
XII 2009 / XII 2008	1,4	-6,9	-36,0	10,3	10,3	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	13,6	-17,4	9,3	0,7	0,7	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 2. Krajowy bilans oleju rzepakowego (tony)

Okres	Produkcja oleju rzepakowego surowego ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	713 044	54 070	164 226	602 888	15,80	23,0	118,3
2009 I-XII	810 000 ^c	29 489	176 983	662 506	17,36	21,8	122,3
2008 XII	58 306	1870	15 322	44 854	1,18	26,3	130,0
2009 I	59 943	2272	11 778	50 437	1,32	19,6	118,8
II	60 885	1575	9 448	53 012	1,39	15,5	114,9
III	60 845	3306	15 965	48 186	1,26	26,2	126,3
IV	59 246	1809	12 043	49 012	1,29	20,3	120,9
V	32 952	3349	18 903	17 398	0,46	57,4	189,4
VI	43 599	2187	15 275	30 511	0,80	35,0	142,9
VII	42 341	2795	9 553	35583	0,9	22,6	119,0
VIII	65 318	1101	20 474	45945	1,2	31,3	142,2
IX	61 845	1386	16 761	46470	1,2	27,1	133,1
X	68 147	4760	18 130	54777	1,4	26,6	124,4
XI	63 988	2553	16 381	50160	1,3	25,6	127,6
XII	59 150	2396	12 273	49273	1,3	20,7	120,0
Zmiany w %							
XII 2009 / XI 2008	-7,6	-6,1	-25,1	-1,8	-1,8	x	x
XII 2009 / XII 2008	1,4	28,1	-19,9	9,9	9,9	x	x
I-XII 2009 / I-XII 2008	13,6	-45,5	7,8	9,9	9,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 3. Krajowy bilans śrut oleistych (tony)

Okres	Produkcja śruty rzepakowej ^a	Import śrut ogółem	Eksport śrut ogółem	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	2 007 513	520 217	2 556 862	48,6	41,8
2009 I-XII	1 215 000 ^c	2 243 229	584 581	2 873 648	48,1	42,3
2008 XII	87 459	150 716	58 976	179 199	67,4	48,8
2009 I	89 915	168 853	53 378	205 390	59,4	43,8
II	91 328	141 318	45 496	187 150	49,8	48,8
III	91 268	205 220	54 553	241 935	59,8	37,7
IV	88 869	168 497	65 641	191 725	73,9	46,4
V	49 428	192 887	34 994	207 321	70,8	23,8
VI	65 399	201 736	39 102	228 033	59,8	28,7
VII	63 512	190 036	36 736	216812	57,8	29,3
VIII	97 977	186 103	42 991	241 089	43,9	40,6
IX	92 768	143 829	78 988	157 609	85,1	58,9
X	102 221	248 448	55 307	295 362	54,1	34,6
XI	95 982	212 581	41 419	267 144	43,2	35,9
XII	88 725	183 723	35 975	236 473	40,5	37,5
Zmiany w %						
<u>XII 2009</u> <u>XI 2008</u>	-7,6	-13,6	-13,1	-11,5	x	x
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	1,4	21,9	-39,0	32,0	x	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	13,6	11,7	12,4	12,4	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 4. Krajowy bilans śruty rzepakowej (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe	Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystarczalności ^b w %
2008 I-XII	1 069 566	10 020	482 171	597 415	45,1	179,0
2009 I-XII	1 215 000 ^c	7 873	527 029	695 844	43,4	174,6
2008 XII	84 092	561	50 786	33 867	60,4	248,3
2009 I	89 915	886	50 582	40 219	56,3	223,6
II	91 328	146	43 588	47 886	47,7	190,7
III	91 268	443	52 017	39 694	57,0	229,9
IV	88 869	2 925	63 333	28 461	71,3	312,2
V	49 428	251	33 320	16 359	67,4	302,1
VI	65 399	274	37 795	27 878	57,8	234,6
VII	63 512	535	34 672	29 375	54,6	216,2
VIII	97 977	1 067	37 063	61 981	37,8	158,1
IX	92 768	520	50 395	42 893	54,3	216,3
X	102 221	345	51 055	51 511	49,9	198,4
XI	95 982	397	38 336	58 043	39,9	165,4
XII	88 725	86	34 873	53 938	39,3	164,5
Zmiany w %						
<u>XII 2009</u> <u>XI 2008</u>	-7,6	-78,3	-9,0	-7,1	x	x
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	1,4	-92,8	-36,4	59,6	x	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	13,6	-21,4	9,3	16,5	x	x

^a wyliczenia IERiGŻ-PIB, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 5. Krajowy bilans margaryny (tony)

Okres	Produkcja ^a	Import	Eksport	Zużycie krajowe		Eksport / produkcja w %	Wskaźnik samowystar- czalności ^b w %
				ogółem	na 1 mieszkańca		
2008 I-XII	341 306	48 067	84 200	305 173	8,00	24,7	111,8
2009 I-XII	345 000 ^c	42 210	87 719	299 491	7,85	25,4	115,2
2008 XII	25 362	2 397	6 719	21 040	0,55	26,5	120,5
2009 I	24 915	3 058	6 474	21 499	0,56	26,0	115,9
II	28 232	3 275	7 224	24 283	0,64	25,6	116,3
III	32 318	3 691	6 796	29 213	0,77	21,0	110,6
IV	28 136	3 572	8 066	23 642	0,62	28,7	119,0
V	22 426	3 675	5 553	20 548	0,54	24,8	109,1
VI	29 136	3 465	6 702	25 899	0,68	23,0	112,5
VII	24 371	3 803	6 982	21 192	0,56	28,65	115,00
VIII	26 493	3 457	6 068	23 882	0,63	22,9	110,9
IX	31 790	4 748	8 741	27 797	0,73	27,5	114,4
X	34 693	3 843	10 324	28 212	0,74	29,8	123,0
XI	33 343	3 061	8 946	27 458	0,72	26,8	121,4
XII	28 500	2 559	5 843	25 216	0,66	20,5	113,0
Zmiany w %							
<u>XII 2009</u> <u>XI 2008</u>	-14,5	-16,4	-34,7	-8,2	-8,2	x	x
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	12,4	6,8	-13,0	19,8	19,8	x	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	1,1	-12,2	4,2	-1,9	-1,9	x	x

^a produkcja wg miesięcy dotyczy przedsiębiorstw zatrudniających 50 osób i więcej, ^b produkcja / zużycie krajowe, ^c szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i CAAC.

Tab. 6. Ceny skupu (zł/tonę)

Okres	Rzepak ^a	Pszenica	Relacja cen
2008 I-XII	1267,7	642,4	1,97
2009 I-XII	1100,0 ^b	486,1	2,26
2009 I	1215,0	477,5	2,54
II	1234,0	528,4	2,34
III	1258,0	517,5	2,43
IV	1258,0	500,5	2,51
V	1330,0	508,3	2,62
VI	1379,0	538,3	2,56
VII	1012,8	522,8	1,94
VIII	1073,5	451,4	2,38
IX	1075,3	462,4	2,33
X	1106,0	456,3	2,42
XI	1119,0	460,4	2,43
XII	1141,0	471,5	2,42
2010 I	1140,0	495,0	2,30
Zmiany w %			
<u>I 2010</u> <u>XII 2009</u>	-0,1	5,0	x
<u>I 2010</u> <u>I 2009</u>	-6,2	3,7	x
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-13,2	-24,3	x

^a ceny roczne oraz za VII, VIII i IX – dane GUS, pozostałe miesięczne – dane MRiRW, ^b szacunek własny

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 7. Ceny olejów roślinnych konfekcjonowanych (zł/litr)

Okres	Ceny zbytu			Ceny detaliczne		
	olej rzepakowy	olej sojowy	olej słonecznikowy	olej rzepakowy	olej sojowy	olej słonecznikowy
2008 I-XII	4,54	4,62	5,82	5,98	6,48	7,00
2009 I-XII	4,33	x	5,30	6,10	7,22	7,33
2008 XII	4,68	x	6,07	6,12	6,98	7,63
2009 I	4,66	x	5,40	6,17	7,04	7,63
II	4,47	x	5,37	6,17	7,05	7,55
III	4,50	x	5,32	6,17	7,05	7,47
IV	4,86	x	5,29	6,12	7,03	7,40
V	4,25	x	5,29	6,18	7,05	7,37
VI	4,32	x	5,28	6,17	7,14	7,32
VII	4,24	x	5,27	6,14	7,18	7,31
VIII	4,08	x	5,28	6,13	7,29	7,27
IX	4,12	x	5,27	6,08	7,33	7,27
X	4,00	x	5,25	6,01	7,44	7,19
XI	4,23	x	5,30	5,98	7,50	7,14
XII	4,19	x	5,25	5,89	7,54	7,09
Zmiany w %						
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	-0,9	x	-0,9	-1,5	0,5	-0,7
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	-10,5	x	-13,5	-3,8	8,0	-7,1
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-4,6	x	-8,9	2,0	11,4	4,7

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 8. Ceny tłuszczów roślinnych i zwierzęcych (zł/kg)

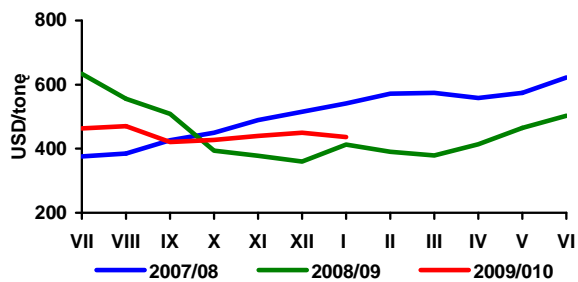
Okres	Ceny zbytu				Ceny detaliczne			
	margaryna Palma w op. 250 g	masmix za 1 kg	masło w op. 200 g ^a	smalec w op. 250 g	margaryna Palma w op. 250 g	masmix w op. 400 g	masło w op. 200 g ^b	smalec w op. 250 g
2008 I-XII	6,12	x	13,08	3,76	8,52	13,45	18,45	5,16
2009 I-XII	5,12	8,05	12,68	4,77	8,44	13,95	17,65	5,96
2008 XII	x	x	12,25	4,48	9,12	14,05	17,50	5,92
2009 I	5,20	8,13	12,27	4,56	9,12	14,03	17,45	5,92
II	5,08	8,02	12,09	4,61	9,08	14,03	17,30	5,96
III	5,08	8,03	12,03	4,75	8,80	14,10	17,25	5,92
IV	5,08	8,11	12,02	4,80	8,36	13,88	17,00	5,96
V	5,08	7,98	11,87	4,80	8,28	13,88	17,15	6,00
VI	5,08	8,10	11,88	4,83	8,40	13,83	17,10	5,96
VII	5,20	8,06	11,98	4,87	8,32	13,85	16,95	5,96
VIII	5,20	7,90	12,03	4,86	8,32	13,85	17,00	5,96
IX	5,16	7,98	12,30	4,81	8,28	13,85	17,10	5,92
X	5,12	8,04	13,69	4,81	8,20	14,05	17,85	5,92
XI	4,96	8,21	14,97	4,80	8,08	14,08	19,50	5,92
XII	5,08	8,05	12,68	4,77	7,88	14,13	20,35	5,88
Zmiany w %								
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	2,4	-1,9	-15,3	-0,6	-2,5	0,4	4,4	-0,7
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	x	x	3,5	6,5	-13,6	0,5	16,3	-0,7
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	-16,3	x	-3,1	26,9	-0,9	3,7	-4,3	15,5

^a masło świeże i chłodnicze o zawartości tłuszczu nie przekraczającej 85% masy

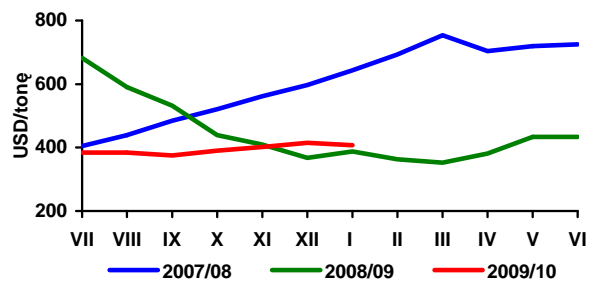
^b masło świeże o zawartości tłuszczu 82,0-82,5% masy

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

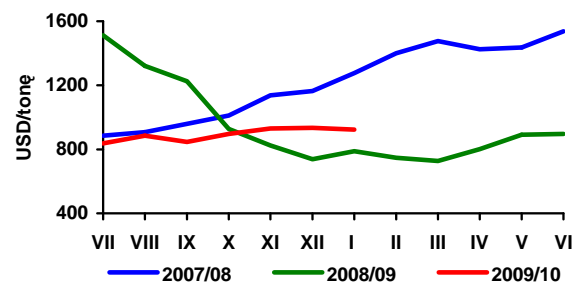
Rys. 1. Ceny amerykańskiej soi (cif Rotterdam)

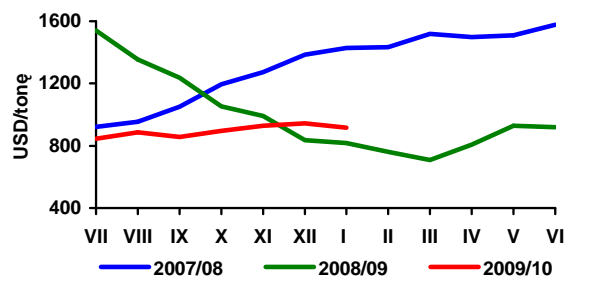
Rys. 2. Ceny europejskiego rzepaku (cif Hamburg)

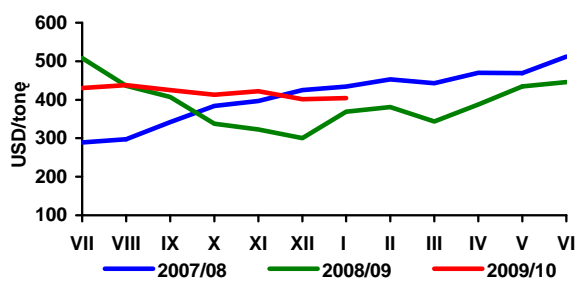
Rys. 3. Ceny holenderskiego oleju sojowego (fob ex-mill)

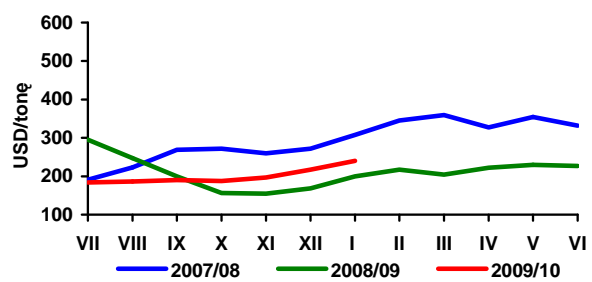
Rys. 4. Ceny holenderskiego oleju rzepakowego (fob ex-mill)

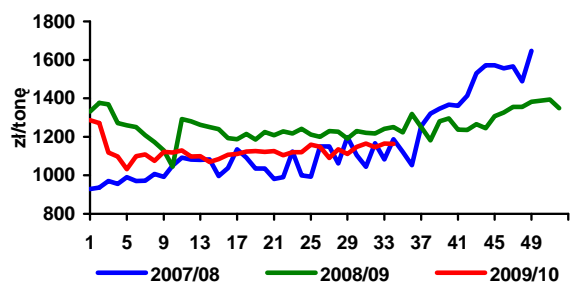
Rys. 5. Ceny argentyńskiej śrutki sojowej 44/45% białka (cif Rotterdam)

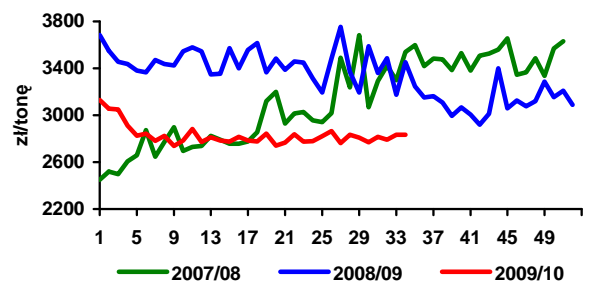
Rys. 6. Ceny niemieckiej śrutki rzepakowej 34% białka (fob ex-mill Hamburg)

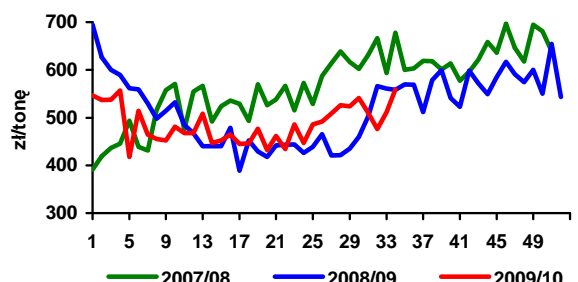
Rys. 7. Ceny skupu rzepaku (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

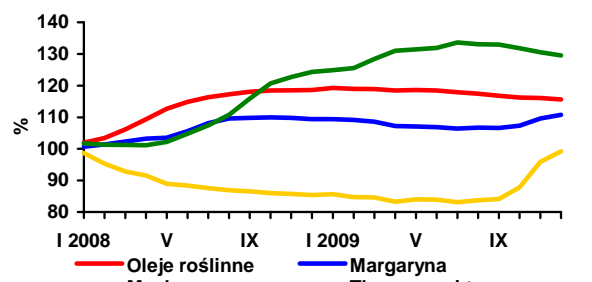
Rys. 8. Ceny zbytu oleju rzepakowego rafinowanego (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 9. Ceny zbytu śrutki rzepakowej (zmiany tygodniowe - wg notowań MRiRW)

Rys. 10. Dynamika cen detalicznych tłuszczów (XII 2007 = 100)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych Oil World, GUS i MRiRW.

Rynek ziemniaków

Wiesław Dzwonkowski

Według ostatnich szacunków *European Potato Markets* produkcja ziemniaków w UE-27 wyniosła w 2009 r. 61,7 mln ton i była o niespełna 0,5 mln ton, tj. o 0,8% niższa w porównaniu z 2008 r. Wzrosły o 2,6 %, do 45,2 mln ton zbiory ziemniaków w krajach UE-15, natomiast znaczący, bo 9% spadek do poziomu 16,5 mln ton, miał miejsce w UE-12.

Na europejskim rynku ziemniaków, po przejściowym styczniowym wzroście w ostatnich tygodniach obserwuje się stabilizację cen lub niewielki spadek. Ceny ziemniaków jadalnych są relatywnie niskie i w takich krajach, jak Niemcy, Belgia czy Francja wahają się w przedziale 60-70 euro/dt, a w Holandii są o ok. 10 euro/dt wyższe.

Na polskim rynku ziemniaków utrzymuje się sezonowy wzrost cen. W styczniu, w stosunku do poprzedniego miesiąca, ziemniaki podrożały o 7%, a ich przeciętna cena na targowiskach wyniosła 81,9 zł/dt i była o 4,7% wyższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku.

Wzrost cen wystąpił w większości województw, za wyjątkiem lubelskiego i warmińsko-mazurskiego. W Polsce zachodniej obecny poziom cen ziemniaków na targowiskach jest o kilka procent niższy w porównaniu z poprzednim rokiem, natomiast we wschodniej i centralnej części kraju są one o kilkanaście, a w województwie podlaskim nawet o 50% wyższe w porównaniu z analogicznym okresem 2009 r.

W 2009 r. zwiększono obroty handlowe z zagranicą ziemniakami i ich przetworami. Większy był eksport większości przetworów ziemniaczanych. Nieco wyższa była również sprzedaż na rynki zagraniczne ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, chociaż jej poziom nadal jest relatywnie niski. O prawie 47%, do 51,5 tys. ton zwiększyła się sprzedaż na rynki zagraniczne skrobi i mąki ziemniaczanej. Natomiast w mniejszym stopniu, odpowiednio o 9

i 40%, wzrósł eksport frytek i chipsów. Według wstępnych danych w 2009 r. sprzedaż frytek na rynki zagraniczne wyniosła 107,9 tys. ton, wobec 99,2 tys. ton w 2008 r., a chipsów 18,8 tys. ton, wobec 13,4 ton w roku poprzednim. Wzrost, z 6,4 do 7,9 tys. ton, zanotowano również w eksporcie suszu z ziemniaków.

W minionym roku zwiększył się import przetworów i ziemniaków do bezpośredniej konsumpcji, wyższy był również przywóz produktów skrobiowych. W 2009 r. sprowadzono 134,9 tys. ton syropów skrobiowych, wobec 95,1 tys. ton w roku poprzednim. Import dekstryn i preparatów wykańczalniczych na bazie skrobi zwiększył się z 67,8 do 73,0 tys. ton. Znacząco, bo o ponad 28% zwiększył się import skrobi nieprzetworzonych, który wyniósł 58,6 tys. ton. Import frytek i pozostałych ziemniaków mrożonych zwiększył się nieznacznie, natomiast obniżył się przywóz suszu i chipsów. Przywóz ziemniaków nieprzetworzonych w 2009 r. wyniósł 133,7 tys. ton, wobec 86,7 tys. ton w 2008 r., z tego 15,5 tys. ton stanowiły sadzeniaki, 43,7 tys. ton ziemniaki wczesne i 74,5 tys. ton z głównego zbioru głównie na zaopatrzenie przemysłu ziemniaczanego.

Komisja Europejska 2 marca 2010 wyraziła zgodę na uprawę na terenie Wspólnoty genetycznie zmodyfikowanej odmiany ziemniaka Amflora. Odmiana Amflora została stworzona na potrzeby przemysłu skrobiowego. Konwencjonalne ziemniaki skrobiowe zawierają mieszkankę skrobi amylopektynowej i amylozy. W wielu zastosowaniach przemysłowych, takich jak w branżach papierniczej, włókienniczej i klejowej, wykorzystuje się tylko amylopektynę. Genetycznie zmodyfikowana odmiana Amflora jest pierwszym ziemniakiem, który zawiera tylko skrobię amylopektynową, co oznacza, że jego przetwórstwo w celu pozyskania skrobi na potrzeby wyżej wymienionych branż może być tańsze, a uzyskany produkt wyższej jakości.

Tab. 1. Skup ziemniaków i produkcja skrobi ziemniaczanej (tony)

Wyszczególnienie	Skup ziemniaków			Produkcja skrobi ziemniaczanej ^a		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I	.	.	.	-	-	-
II	.	.	.	-	-	-
III	.	.	.	-	-	-
IV	34 600	51 800	50 100	-	-	-
V	28 400	42 400	35 600	-	-	-
VI	10 200	35 100	33 000	-	-	-
VII	22 800	32 700	27 800	-	-	-
VIII	69 100	49 100	43 700	2 363	-	-
IX	298 500	223 400	249 400	28 984	21 975	24 818
X	303 300	341 400	299 300	35 730	38 712	40 781
XI	129 300	203 600	121 900	14 131	27 609	15 192
XII	41 500	36 700	38 500	-	462	-
RAZEM	864 500 ^b	886 900 ^b	777 400 ^b	81 208	88 758	80 791

^a krochmal surowy nieodwodniony w przeliczeniu na 80% suchej masy, ^b okres VII-XII

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Eksport ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	1 643	858	22 848	63 657	72	44 662	9 530	90 180	17 978	8 912
2006 I-XII	758	1 409	10 643	45 783	86	53 402	8 452	101 914	18 686	8 430
2007 I-XII	1 522	1 651	20 097	25 523	151	46 386	11 390	90 153	14 190	5 429
2008 I-XII	2 733	2 631	32 484	34 764	520	52 220	6 447	99 533	14 272	6 325
2009 I-XII	2 663	2 081	36 118	51 464	144	45 454	4 182	107 917	18 766	7 922
2009 I	11	282	2 717	3 087	8	3 155	294	6 863	783	559
II	40	259	3 092	4 499	37	2 962	266	6 974	797	878
III	248	453	4 280	5 190	12	4 384	377	8 416	1 590	1 116
IV	252	884	4 698	4 223	8	2 952	340	8 670	1 764	577
V	259	100	4 737	4 006	7	4 629	303	8 440	1 202	691
VI	957	-	1 636	4 143	8	4 204	325	10 902	2 293	638
VII	410	0	2 242	4 290	14	4 942	319	10 976	2 276	651
VIII	131	-	1 204	3 774	6	4 133	369	10 440	2 137	482
IX	81	0	3 143	4 275	9	4 276	435	10 186	1 342	515
X	15	0	3 904	3 868	8	4 625	461	9 297	1 140	592
XI	130	1	2 798	5 349	16	2 561	329	7 883	1 569	628
XII	130	100	1 667	4 760	11	2 630	365	8 871	1 872	595

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 3. Import ziemniaków i ich przetworów (tony)

Miesiące	Ziemniaki			Produkty skrobiowe				Przetwory spożywcze		
	wczesne	sadzeniaki	pozostałe	skrobia ziemn.	skrobie pozostałe	syrop skrobiowy	dekstryny	frytki	chipsy	susze
2005 I-XII	45 566	7 988	44 205	6 967	29 735	94 745	80 414	18 621	1 481	3 112
2006 I-XII	45 010	17 310	49 552	19 312	45 485	119 696	81 120	37 196	3 897	4 662
2007 I-XII	79 048	32 086	66 176	9 295	50 721	152 471	86 443	50 624	5 065	2 987
2008 I-XII	51 815	14 610	19 541	11 184	34 691	95 504	68 731	40 163	4 342	1 853
2009 I-XII	43 669	15 485	74 496	9 897	48 372	134 865	73 011	38 854	3 263	2 178
2009 I	494	95	2 134	836	4 609	8 138	5 945	2 903	297	72
II	1 022	477	2 420	562	4 596	8 837	5 892	2 953	326	189
III	1 943	6 184	3 907	365	5 094	10 920	6 186	3 171	248	155
IV	6 627	6 444	8 570	869	4 733	13 377	6 582	3 030	249	138
V	23 692	1 538	20 351	978	4 432	14 722	5 900	4 336	207	142
VI	8 266	243	10 204	959	4 406	12 840	6 115	3 461	176	114
VII	282	72	2 871	931	3 921	10 266	6 035	4 979	305	257
VIII	187	-	4 395	895	3 836	13 952	5 841	2 934	265	181
IX	14	-	2 919	1 008	3 138	16 635	5 250	3 530	298	147
X	43	-	4 208	982	4 113	10 216	12 007	3 144	453	513
XI	167	45	8 345	1 065	4 303	9 902	4 351	2 233	219	142
XII	932	385	4 170	446	1 190	5 059	2 906	2 179	219	128

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CIHZ, MF, MRiRW i GUS.

Tab. 4. Ceny oraz relacje cen ziemniaków i ich przetworów

Wyszczególnienie	Rodzaj Ceny	XII	X	XI	XII	Wskaźnik zmian cen	
		2008	2009	2009	2009	roczny	miesięcz.
	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
Ziemniaki	skupu	35,8	20,9	25,2	37,3	104,2	148,0
	targowiskowa	72,7	67,9	71,6	76,6	105,4	107,0
	detaliczna (zł/kg)	0,98	0,87	0,92	0,95	96,9	103,3
	importowa	132,0	45,69	46,39	76,2	33,5	101,5
	eksportowa	52,7	37,78	39,71	49,7	110,1	105,1
Relacje cen	skup / targowisko	0,49	0,31	0,35	0,49	-	-
	targowisko / detal	0,74	0,78	0,78	0,81	-	-
	skup / detal	0,37	0,24	0,27	0,39	-	-
Ziemniaki skrobiowe^a	skupu (zł/t)	151,8	159,3	157,7	156,5	103,1	99,3
Skrobia ziemniaczana	zbytu (zł/kg)	1,73	1,51	1,36	1,40	80,9	102,9
Skrobia ziemniaczana	detaliczna (zł/kg)	4,27	3,94	3,89	3,81	89,2	97,9
Frytki	detaliczna (zł/kg)	9,36	9,50	9,54	9,54	101,9	100,0
Chipsy	detaliczna (zł/kg)	33,90	34,10	34,60	34,80	102,7	100,6
Pyzy ziemniaczane	detaliczna (zł/kg)	7,82	8,08	8,10	8,14	104,1	100,5
Kopytka	detaliczna (zł/kg)	8,48	8,68	8,72	8,74	103,1	100,2

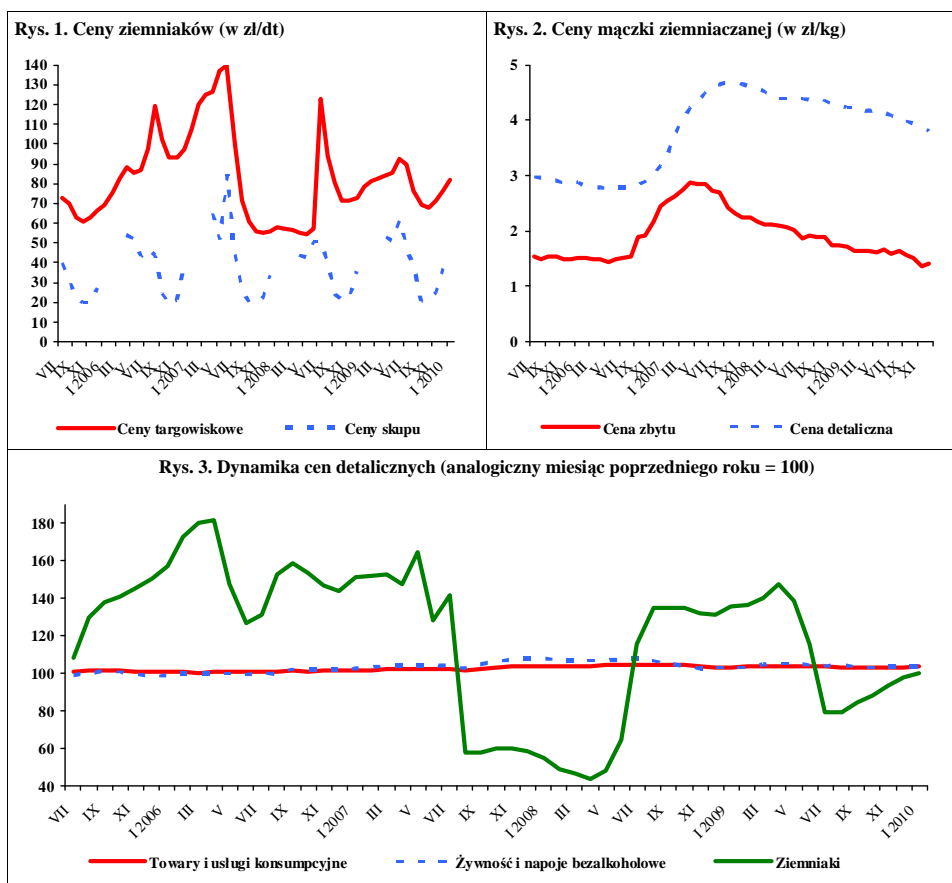
^a cena minimalna gwarantowana za ziemniaki o zawartości skrobi 18% w przelicz. wg aktualnego kursu NBP

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Ceny ziemniaków na targowiskach

		2009		2010		wsk. zmian cen	
		grudzień	listopad	grudzień	styczeń	roczny	miesięczny
		zł/dt	zł/dt	zł/dt	zł/dt	%	%
1	Dolnośląskie	88,4	79,0	83,8	88,1	99,6	105,1
2	Kujawsko-pomorskie	91,5	73,1	79,3	89,4	97,7	112,7
3	Lubelskie	56,7	63,7	74,3	71,8	126,6	96,7
4	Lubuskie	95,9	81,2	84,6	94,3	98,3	111,5
5	Łódzkie	76,6	61,1	69,3	73,9	96,4	106,7
6	Małopolskie	68,7	66,7	68,5	76,8	111,9	112,2
7	Mazowieckie	70,0	71,7	77,1	85,9	122,7	111,5
8	Opolskie	91,6	80,8	87,4	98,5	107,5	112,6
9	Podkarpackie	77,9	74,6	79,7	84,3	108,2	105,8
10	Podlaskie	56,7	75,3	80,4	87,5	154,2	108,8
11	Pomorskie	85,0	76,0	77,3	78,0	91,8	100,9
12	Śląskie	86,2	78,4	83,8	91,6	106,2	109,3
13	Świętokrzyskie	57,0	59,3	66,5	70,6	123,8	106,1
14	Warmińsko-mazurskie	76,9	87,3	94,6	83,6	108,6	88,3
15	Wielkopolskie	90,9	67,8	69,4	78,3	86,1	112,8
16	Zachodniopomorskie	87,5	73,6	77,4	80,3	91,8	103,7
maksimum		95,9	87,3	94,6	98,5	x	
minimum		56,7	59,3	66,5	70,6		
różnica w %		69,1	47,2	42,3	39,5		

Źródło: Dane GUS.

Źródło: Dane GUS.

Rynek warzyw

Grażyna Stępa
Tomasz Smoleński

W lutym 2010 r. w porównaniu ze styczniem wzrosły ceny skupu wszystkich podstawowych gatunków warzyw. Najbardziej dynamicznie wzrastały ceny warzyw kierowanych na eksport. Należała do nich: pietruszka i marchew (wzrost ceny po 39%), kapusta biała (o 34%), kapusta pekińska (o 33%), kapusta czerwona i buraki ćwikłowe (po 28%) oraz seler (o 5%). Spośród warzyw przeznaczonych do przetwórstwa najbardziej podrożała cebula obierana (o 46%). Cena skupu cebuli kierowanej do sieci sklepów detalicznych wzrosła o 39%. W handlu hurtowym o 26% zwykowała cena cebuli, o 19% kapusty białej, i o 7% buraków ćwikłowych oraz marchwi, a o 21% obniżyła się cena ogórków spod osłon.

W relacji do lutego 2009 r. wzrosły ceny skupu niemal wszystkich warzyw. Najwyższy wzrost cen notowano wśród gatunków warzyw skupowanych na eksport, jak kapusta biała, która podrożała trzy i półkrotnie, cebula 2,7-krotnie, kapusta czerwona 2,3-krotnie, pietruszka o 89%, seler o 19% i w mniejszym stopniu kapusta pekińska oraz buraki. Natomiast potaniała marchew (przeznaczona do przetwórstwa nawet o 40%). W przetwórstwie mniej o 11% płacono za buraki. Na rynkach hurtowych ponad dwukrotnie więcej płacono za kapustę białą, za cebulę o 72% i za buraki o 16%, a o 11% mniej płacono za ogórki spod osłon oraz o 10% za marchew.

W grudniu 2009 r., w porównaniu z listopadem w handlu detalicznym najbardziej zwykowały ceny detaliczne pomidorów (o 27%), papryki (o 25%) i kalafiorów (o 22%). W tym samym okresie o 10% obniżyły się ceny detaliczne ogórków konserwowych i o 4% kukurydzy konserwowej, a ceny innych przetworów warzywnych utrzymały się na tym samym poziomie (lub zmieniły w małym stopniu o 1-2%). W relacji do grudnia 2008 r. spośród warzyw świeżych najbardziej podrożała: kapusta biała (o 34%), cebula (o 5%) i pory (o 4%), a potaniała papryka (o 7%) i pomidory (o 16%). Ceny detaliczne pozostałych warzyw świeżych zmieniły się w niewielkim stopniu. Spośród przetworów warzywnych wzrosły ceny detaliczne szpinaku mrożonego (o 7%), kala-

fiorów mrożonych (o 6%) i mrożonych mieszanek warzywnych (o 5%), a także: mrożonej fasoli szparagowej, keczupu, soku pomidorowego i groszku konserwowego. Zniżkowały o 21% ceny koncentratu pomidorowego i o 3% ogórków konserwowych.

W grudniu 2010 r., w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego, średnie i duże zakłady przetwórcze zwiększyły produkcję warzyw mrożonych o 24% i marynat o 12%. Produkcja konserw warzywnych obniżyła się o 15%, a soku pomidorowego o 9%.

W grudniu 2009 r. wyeksportowano 34,8 tys. ton warzyw świeżych o wartości 10,5 mln EUR. W stosunku do grudnia 2008 r. wolumen eksportu warzyw świeżych wzrósł o 51%, a jego wartość o 20%. Na wzrost eksportu warzyw wpłynęła ponad siedmiokrotnie wyższa sprzedaż kalafiorów, ponad trzykrotnie pomidorów, dwukrotnie marchwi, o 87% cebuli i o 25% kapusty. Jedyne eksport ogórków był niższy o 47%. W grudniu 2009 r. sprzedano 40,4 tys. ton przetworów warzywnych o wartości 25,1 mln EUR. Wolumen eksportu przetworów wzrósł w stosunku do grudnia 2008 r. o 21%, a jego wartość o 2%. Na wyższy eksport przetworów warzywnych wpłynął 34-procentowy wzrost sprzedaży mrożonek. Obniżył się eksport marynat (o 14%) i konserw (o 20%). Nie zmienił się poziom sprzedaży suszy.

Import warzyw świeżych w grudniu 2009 r. wyniósł 33,1 tys. ton, a jego wartość 27,6 mln EUR. W porównaniu z grudniem 2008 r. wolumen importu warzyw świeżych obniżył się o 11%, a jego wartość spadła o 24%. Zakup cebuli był niższy o 40%, czosnku o 39%, ogórków o 17%, marchwi o 12% i pomidorów o 5%. Natomiast ponad czterokrotnie wzrósł zakup kapusty. W tym okresie import przetworów warzywnych wyniósł 14,4 tys. ton, a ich wartość 13,6 mln EUR. W relacji do grudnia 2008 r. wielkość zakupu przetworów warzywnych zmniejszyła się o 9% oraz ich wartość o 13%. O 57% mniej zakupiono suszy, o 13% konserw i o 8% mrożonek. Natomiast o 14% wzrósł import koncentratu pomidorowego i o 8% marynat.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Cebula ^a	Cebula ^b	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki do konserwowania	Ogórki do kwaszenia	Pomidory gruntowe	Pomidory szklarniowe	Kalafory gruntowe (szt.)	Pieczarki
2008 I-XII	0,73	1,40	0,68	0,88	0,70	1,77	1,24	1,08	3,33	1,49	4,80
2009 I	0,53	1,11	0,26	0,70	0,48	-	-	-	-	-	5,29
II	0,61	1,13	0,23	0,92	0,51	-	-	-	-	-	4,73
III	0,57	1,15	0,28	1,13	0,61	-	-	-	8,00	-	4,63
IV	0,61	1,19	0,28	1,65	0,72	-	-	-	8,50	-	4,60
V	0,75	1,29	0,27	2,18	0,74	-	-	-	5,22	-	4,33
VI	1,02	1,70	0,38	2,58	0,77	-	2,18	-	3,20	-	4,34
VII	1,54	1,93	0,83 ^c	1,18	0,64	1,95	1,64	-	2,44	-	4,92
VIII	0,90	1,74	0,85	0,87	0,56	2,44	1,90	1,25	2,09	2,52	5,22
IX	0,67	1,42	0,32	0,72	0,51	2,05	1,73	1,00	1,92	2,24	5,13
X	0,60	1,21	0,38	0,65	0,49	-	-	-	2,74	1,35	4,69
XI	0,63	1,20	0,49	0,64	0,49	-	-	-	3,22	-	4,92
XII	0,63	1,20	0,52	0,62	0,51	-	-	-	3,73	-	4,80
2009 I-XII	0,76	1,38	0,40	1,17	0,59	2,15	1,86	1,13	4,11	2,04	4,81
2010 I	0,88	1,25	0,58	0,69	0,58	-	-	-	-	-	4,84
II	1,22	1,46	0,75	0,90	0,69	-	-	-	-	-	4,82
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2010</u> I 2010	139	117	129	130	119	x	x	x	x	x	100
<u>II 2010</u> II 2009	200	129	326	98	135	x	x	x	x	x	102

^a z notowań spółdzielni ogrodniczych, ^b cena targowiskowa z notowań ZSIR MRiRW, ^c ceny za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Cebula obierana	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Pietruszka	Fasola szparag.	Brokuly różyczk.	Kalafory różyczk.	Ogórki do konserw.	Pomidory do mrożenia	Pomidory do tłoczenia
2008 XII	0,75	0,25	0,26	0,25	0,69	-	-	-	-	-	-
2008 I-XII	0,79	0,45	0,32	0,26	0,90	0,68	1,37	0,91	1,61	0,51	0,33
2009 I	0,75	0,29	0,31	0,27	0,70	-	-	-	-	-	-
II	0,75	0,30	0,42	0,28	0,70	-	-	-	-	-	-
III	0,76	0,30	0,46	0,38	0,70	-	-	-	-	-	-
IV	0,77	0,30	0,48	0,44	0,70	-	-	-	-	-	-
V	0,86	0,32	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	0,88	0,34	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VII	0,87	-	-	-	-	0,74	0,95	1,48	1,77	-	-
VIII	0,82	0,30	0,26	-	-	0,76	-	-	1,96	0,61	0,35
IX	0,78	0,30	0,25	0,20	-	0,77	1,32	0,97	2,10	0,67	0,35
X	0,75	0,30	0,23	0,20	-	-	1,34	0,98	-	0,63	0,34
XI	0,78	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,40	0,99	-	-	-
XII	0,82	0,32	0,22	0,20	0,79	-	1,50	1,00	-	-	-
2009 I-XII	0,80	0,31	0,32	0,27	0,73	0,76	1,30	1,08	1,94	0,64	0,35
2010 I	0,89	0,35	0,24	0,23	0,80	-	-	-	-	-	-
II	1,30	0,43	0,25	0,25	0,80	-	-	-	-	-	-
Wskaźnik zmian w %											
<u>II 2010</u> I 2010	146	123	104	109	100	x	x	x	x	x	x
<u>II 2010</u> II 2009	173	143	60	89	114	x	x	x	x	x	x

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Pomidory	Ogórki krótkie	Kapusta pekińska	Kapusta biała	Kapusta czerwona	Papryka czerwona	Marchew	Pietruszka	Seler	Cebula	Por	Buraki czerwone	Ziemniaki
2008 I-XII	3,17	1,23	1,38	0,56	0,52	3,38	0,69	1,75	0,91	0,55	1,35	0,63	0,46
2009 I	-	-	0,79	0,19	0,28	-	0,65	1,08	0,95	0,35	-	0,43	-
II	-	-	1,04	0,20	0,34	-	0,70	1,27	0,75	0,36	-	0,44	-
III	-	-	1,15	0,21	0,34	-	0,84	1,27	0,79	0,37	-	0,50	-
IV	7,46	-	1,72	0,25	0,36	-	1,26	-	0,80	0,42	-	0,53	-
V	5,17	-	1,27	1,23	0,38	-	1,50	1,25	0,70	0,51	-	0,53	-
VI	2,88	-	0,98	0,60	0,47	-	1,25	2,43	0,70*	0,56	0,70*	-	-
VII	1,83	1,29	0,72	0,33	0,42	3,20	0,78	2,50	2,90	0,79	0,70*	0,48	-
VIII	1,66	1,12	0,76	0,30	0,43	2,90	0,55	-	-	0,60	1,97	0,39	-
IX	1,89	1,12	0,78	0,33	0,40	2,76	0,52	1,96	0,81	0,39	-	0,34	-
X	3,03	-	0,70	0,38	0,40	2,56	0,45	1,85	0,85	0,36	1,05	0,31	-
XI	-	-	0,53	0,39	0,38	2,50	0,46	1,91	1,05	0,46	0,99	0,31	-
XII	-	-	0,56	0,39	0,38	-	0,46	1,68	0,76	0,51	1,09	0,33	-
2009 I-XII	3,42	1,18	0,92	0,40	0,38	2,78	0,79	1,72	1,04	0,47	1,28	0,42	-
2010 I	-	-	0,81	0,53	0,61	-	0,49	1,73	0,85	0,69	1,69	0,36	0,45
II	-	-	1,08	0,71	0,78	-	0,68	2,40	0,89	0,98	-	0,46	-
Wskaźnik zmian w %													
<u>II 2010</u> I 2010	x	x	133	134	128	x	139	139	105	142	x	128	x
<u>II 2010</u> II 2009	x	x	104	355	229	x	97	189	119	272	x	105	x

^a cena za sztukę

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów warzywnych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pomidorowy	Warzywa mrożone	Konserwy warzywne	Marynaty
2008 IX	3 187	61 081	22 773	6 055
X	3 019	60 205	10 810	5 156
XI	2 833	45 145	5 999	3 720
XII	3 889	33 469	6 104	3 488
2008 I-XII	41 384	477 193	119 758	53 869
2009 I	3 203	32 705	6 319	2 719
II	3 348	36 021	4 106	2 796
III	4 217	32 413	6 583	3 176
IV	4 118	27 545	6 067	2 426
V	3 464	25 624	3 155	2 297
VI	2 492	19 876	4 995	1 984
VII	3 178	26 758	16 062	8 113
VIII	4 608	37 228	10 063	14 397
IX	4 525	64 650	17 710	9 076
X	2 702	67 460	11 816	6 316
XI	2 377	55 380	6 942	4 515
XII	3 540	41 546	5 200	3 922
2009 I-XII	41 772	467 206	99 018	61 737
Wskaźnik zmian w %				
<u>XII 2010</u> XII 2009	91	124	85	112

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009												XII 2009 XII 2008 (%)
	X	XI	XII	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII									
Warzywa ogółem	37439	26077	23024	467446	30176	34525	34888	37326	37377	35692	28284	38851	45293	35536	34814	423990	151								
Cebula	9469	8702	6412	126863	11455	11300	9022	9063	8265	6789	8593	8959	15590	15574	12013	128520	187								
Kapusta	4522	2816	2659	72003	5115	6402	14309	9521	3989	1726	1936	3039	4251	2985	3320	60890	125								
Marchew	694	1578	1321	42212	1656	2045	1435	1045	894	3463	962	1540	1968	2008	2807	21240	213								
Ogórki	269	301	571	15543	68	619	1016	1580	1547	1923	1840	1199	538	233	300	10942	53								
Pomidory	10409	1825	627	87247	664	611	769	7956	13152	12035	7834	12557	8626	3172	2189	70392	349								
Kalafiory	4121	2006	182	27086	681	653	781	717	4065	4500	2302	4256	6432	1868	1400	28106	768								
Przetwory ogółem	43048	36742	33274	465180	44241	52127	38635	35312	34083	27839	28241	39007	45590	45901	40413	472174	121								
Susze	1528	1799	1029	19411	1412	1705	1351	1412	1549	1695	1529	1546	1951	1682	1026	18595	100								
Marynaty	3760	2894	2864	35094	2554	3058	2537	1979	1999	2160	2617	3210	3199	3207	2456	31413	86								
Konserwy	5959	4932	4302	44264	3149	4392	3720	3168	2837	2302	2271	3998	4775	4783	3432	42725	80								
-kapusta kwasz.	892	1270	1157	11957	965	1295	939	488	387	370	568	709	1005	1428	1077	10469	93								
Mrożonki	27292	24318	21728	324361	32636	37204	26566	24740	24115	18310	18515	26382	30987	31103	29176	327823	134								
Pieczarki i ich przetwory	15063	14500	15386	175232	12833	16329	14005	12804	12176	10581	10756	11077	14326	15432	16166	160649	105								
Warzywa ogółem	22103	10943	8733	201177	9851	11252	10687	16184	18430	16458	12674	17667	18255	10944	10522	162893	120								
Cebula	4384	3540	2319	42781	4018	3231	2478	2635	2483	2100	2541	2657	3433	3644	3109	36360	134								
Kapusta	576	322	367	15155	601	822	2087	1508	733	274	268	449	626	540	626	9083	171								
Marchew	156	257	237	7044	325	397	405	343	263	908	184	180	309	338	379	4319	32								
Ogórki	228	260	448	9152	89	1020	874	1050	882	969	998	676	321	125	141	7239	160								
Pomidory	10353	1440	627	65312	440	523	761	5270	8733	7108	4983	7861	6875	1983	1099	46194	175								
Kalafiory	2165	743	67	11755	239	259	265	279	1601	1370	973	1851	2735	734	422	10886	632								
Przetwory ogółem	33944	26731	24572	312037	29935	30880	24238	22796	23036	18743	19138	26009	29121	28957	25071	305565	102								
Susze	3059	2984	1803	33257	2631	2770	2131	2041	2310	2529	2509	2401	2973	2712	2117	30249	117								
Marynaty	4143	3015	3093	33729	2421	2483	2300	1732	1992	2092	2464	3022	3107	3121	2567	29467	83								
Konserwy	5890	4358	3744	40632	2905	3300	2991	2922	2950	2492	2320	3572	3918	3991	3251	37867	87								
-kapusta kwasz.	462	517	476	4899	418	418	405	264	220	163	224	266	409	550	515	4336	108								
Mrożonki	16293	13890	12651	167070	17624	18057	13215	12523	12224	8714	8803	13281	14878	14733	13500	162503	107								
Pieczarki i ich przetwory	24754	22048	23376	262870	19348	21779	19851	18016	17065	14163	14877	15314	19168	20740	20785	222610	89								

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celniej).

Tab. 6. Import wybranych warzyw i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009												XIII 2009 XII 2008 (%)	
	X	XI	XII	I-XII	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I-XII										
	17327	28206	37264	391979	37007	46223	44113	34372	33451	19479	13774	7904	12853	30676	33057	348253										
Warzywa ogółem	6047	3669	5565	71869	4262	4051	4700	6734	10197	5009	2515	2101	2306	3388	3348	52326	89	60								
Cebula	50	94	106	6701	140	274	1441	1042	5	4	1	7	376	372	460	4261	434	88								
Kapusta	305	577	1024	41838	3164	3832	4789	6390	9450	3522	782	380	607	544	904	37155	83	95								
Marchew	3826	5165	5553	46742	3408	4423	4187	1887	1937	3072	5797	2042	3253	5502	4601	44438	100	61								
Ogórki	2046	9675	13324	108494	13408	14795	12133	7653	4899	3416	2578	664	1501	10688	12661	97532	92	43								
Pomidory	2227	3136	3802	32722	3531	4432	3700	3577	3500	2783	936	1469	2360	3750	3811	37332	108	87								
Papryka	551	574	661	6889	393	741	647	243	637	280	449	564	550	456	403	5820										
Czosnek	15751	13462	15798	194133	12927	16598	12251	12184	14861	12623	11658	13484	14243	16231	14420	164586										
Przetwory ogółem	3474	2354	2645	38567	3113	3550	2348	2490	2012	1879	1556	2643	2463	2385	2432	29717										
Mrożonki	1932	1043	2091	18214	498	1066	925	1008	1497	1137	1007	848	825	835	898	11788										
Susze	1755	1292	1181	16192	1170	1661	1297	1079	1194	1202	1466	1457	1548	1901	1276	16656										
Marynaty	4269	3552	3685	55749	2402	4265	2317	2603	2814	2286	2274	3068	3862	4389	3211	36232										
Konserwy	2091	1678	1955	17655	1086	2210	1235	993	1068	1161	1096	1600	1601	2352	1812	17414										
-kukurydza	2792	2962	4660	45793	4067	4031	3710	3755	5764	4603	3810	3516	4003	5126	5293	51257										
konserw.	11558	22360	36417	288444	32536	38696	37033	22651	15187	8333	5363	3840	7292	20133	27556	252899										
Warzywa ogółem	656	375	547	9082	568	797	526	701	1113	571	292	232	330	548	549	6683										
Cebula	10	38	44	3105	74	102	606	315	4	3	1	5	54	50	67	1340										
Kapusta	94	158	279	13740	916	1321	1789	3137	3062	682	169	107	166	195	276	12581										
Marchew	2778	3959	5338	33893	5501	3173	2191	1005	905	1187	1872	820	1561	3371	4478	32077										
Ogórki	2662	9049	15793	105893	10981	15670	16443	7926	3231	1819	1296	638	1424	6684	10855	89889										
Pomidory	2526	3661	5735	49417	5120	6233	5428	4433	3828	2593	607	840	1629	3570	4578	44128										
Papryka	502	428	380	5352	282	487	533	315	680	334	453	600	659	589	576	5804										
Czosnek	15402	12631	15596	159688	13042	15864	13031	12419	14919	12642	11599	13513	14322	15874	13645	164522										
Przetwory ogółem	2859	1943	2412	31493	2601	2613	1919	1807	1683	1428	1118	1925	1895	1899	1834	23101										
Mrożonki	2027	848	1991	22832	1129	2120	2378	1778	2213	1896	1931	1845	1894	1708	1669	23019										
Susze	1592	957	1064	13296	1047	1299	1105	909	1111	977	1234	1182	1339	1713	1160	14182										
Marynaty	4894	3878	4123	40665	2871	4348	2586	2836	3099	2693	2588	3558	4573	4995	3703	41087										
Konserwy	2011	1517	1822	15934	1023	1679	993	841	899	951	1016	1491	1547	2264	1729	15509										
-kukurydza	2486	2832	4529	34308	3683	3711	3505	3891	5301	4262	3370	3355	3194	3937	3983	45325										
konserw.																										
Koncentrat pomid.																										

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych warzyw i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta	Marchew	Ogórki	Pomidory	Kalafioły	Pieczarki	Ogórki konser.	Kapusta kwaszona	Mrożona fasola
2008 XI	0,38	0,14	0,15	0,74	0,73	0,35	1,57	0,86	0,45	0,57
XII	0,31	0,16	0,18	0,57	0,60	0,23	1,52	0,85	0,59	0,48
2008 I-XII	0,35	0,17	0,12	0,62	0,61	0,51	1,42	0,71	0,47	0,45
2009 I	0,34	0,13	0,20	1,18	0,67	0,35	1,52	0,85	0,39	0,49
II	0,35	0,12	0,20	1,30	0,66	0,35	1,51	0,90	0,43	0,50
III	0,29	0,13	0,19	1,65	0,86	0,40	1,33	0,77	0,32	0,48
IV	0,27	0,15	0,28	0,86	0,99	0,34	1,42	0,83	0,43	0,50
V	0,29	0,16	0,33	0,66	0,66	0,39	1,41	0,79	0,54	0,54
VI	0,30	0,18	0,29	0,67	0,66	0,39	1,40	0,82	0,57	0,50
VII	0,31	0,16	0,26	0,50	0,59	0,40	1,34	0,85	0,44	0,51
VIII	0,30	0,14	0,19	0,54	0,64	0,42	1,38	0,86	0,39	0,46
IX	0,30	0,15	0,12	0,56	0,63	0,43	1,38	0,84	0,38	0,50
X	0,22	0,15	0,16	0,60	0,80	0,43	1,34	0,86	0,41	0,44
XI	0,23	0,18	0,17	0,54	0,63	0,39	1,34	0,80	0,39	0,44
XII	0,26	0,19	0,14	0,47	0,15	0,30	1,29	0,83	0,48	0,40
2009 I-XII	0,28	0,15	0,20	0,66	0,66	0,39	1,39	0,83	0,41	0,48
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	113	106	82	87	79	77	96	104	123	91
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	84	119	78	82	83	130	91	98	81	83

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała ^a	Marchew	Buraki ćwikłowe	Ogórki gruntowe	Pomidory gruntowe	Ogórki spod osłon	Pomidory spod osłon	Kalafioły gruntowe ^a
2008 IX	0,78	0,89	0,88	0,72	2,64	1,05	2,64	2,02	1,91
X	0,72	0,96	0,77	0,66	4,28	1,37	4,14	2,90	2,10
XI	0,69	0,82	0,79	0,64	-	-	5,04	4,02	-
XII	0,68	0,85	0,79	0,66	-	-	4,50	4,03	-
2008 I-XII	0,91	1,41	1,06	0,77	2,53	1,18	4,02	5,49	1,82
2009 I	0,64	0,39 ^b	1,02	0,66	-	-	-	-	-
II	0,67	0,36 ^b	1,07	0,68	-	-	13,84	-	-
III	0,71	0,33 ^b	1,18	0,73	-	-	8,25	17,19	-
IV	0,74	0,32 ^b	1,52	0,77	-	-	4,37	10,40	-
V	0,79	0,35 ^b	2,34	0,76	3,72	-	2,56	4,73	-
VI	1,03	0,43 ^b	2,43	0,81	2,81	-	1,90	3,55	-
VII	1,35	0,88	1,32	0,76	2,05	-	1,33	2,67	2,01
VIII	1,21	1,33	1,05	0,69	2,24	-	1,63	1,88	1,36
IX	0,73	1,38	0,75	0,63	2,04	1,56	1,88	1,77	2,30
X	0,61	1,54	0,69	0,63	4,12	1,63	3,18	2,66	1,80
XI	0,72	1,44	0,69	0,69	-	-	5,81	3,25	-
XII	0,72	0,54 ^b	0,68	0,67	-	-	-	3,84	-
2009 I-XII	0,83	1,31	1,23	0,71	2,83	1,60	4,48	5,19	1,87
2010 I	0,91	0,72 ^b	0,90	0,74	-	-	15,50	-	-
II	1,15	0,86 ^b	0,96	0,79	-	-	12,28	-	-
Wskaźnik zmian w %									
<u>II 2010</u> <u>I 2010</u>	126	119	107	107	x	x	79	x	x
<u>II 2010</u> <u>II 2009</u>	172	239	90	116	x	x	89	x	x

^a ceny za sztukę, ^b zł/kg

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW i dane Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe ^a	Koncentrat pomidorowy 30%	Fasola szparagowa mrożona	Kalafiory mrożone	Mieszanki warzywne mrożone ^b	Keczip	Sok pomidorowy ^a
2008 XI	3,47	10,55	3,34	3,29	3,25	6,50	2,08
XII	3,44	10,48	3,33	3,27	3,24	6,59	2,08
2008 I-XII	3,18	9,48	3,22	3,11	3,14	6,22	2,19
2009 I	3,38	10,20	3,30	3,23	3,34	6,55	2,13
II	3,40	9,98	3,32	3,33	3,28	6,50	2,10
III	3,42	10,15	3,19	3,18	3,30	6,48	2,12
IV	3,33	10,10	3,30	3,26	3,27	6,43	2,03
V	3,38	10,23	3,18	3,17	3,19	6,67	2,06
VI	3,46	10,35	3,29	3,19	3,21	6,71	1,96
VII	3,57	10,70	3,36	3,42	3,18	6,72	2,02
VIII	3,59	10,92	3,32	3,43	3,23	6,72	2,00
IX	3,56	10,78	3,33	3,42	3,18	6,74	2,00
X	3,52	10,63	3,27	3,37	3,17	6,78	1,98
XI	3,53	10,85	3,35	3,39	3,28	6,80	1,97
XII	3,50	10,77	3,32	3,41	3,27	6,76	1,90
2009 I-XII	3,47	10,47	3,29	3,32	3,24	6,66	2,02
Wskaźnik zmian w %							
XII 2009 XI 2009	99	99	99	101	100	99	96
XII 2009 XII 2008	102	103	100	104	101	103	91

^a zł/litr, ^b groszek i marchewka

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych warzyw (zł/kg)

Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki ćwikłowe	Selery	Pory	Papryka	Pomidory	Ogórki gruntowe	Kalafiory	Pieczarki
2008 XI	1,48	0,76	1,55	1,38	3,21	3,71	6,50	5,23	-	2,84	6,67
XII	1,44	0,73	1,53	1,35	3,13	3,72	8,67	7,08	-	4,15	6,86
2008 I-XII	1,74	1,31	1,94	1,74	3,59	4,14	8,86	4,49	3,78	4,17	6,81
2009 I	1,46	0,74	1,70	1,38	3,15	4,43	10,77	7,94	-	6,05	7,19
II	1,47	0,74	1,85	1,41	3,17	5,53	11,00	7,57	-	7,28	6,83
III	1,48	0,74	2,01	1,45	3,24	6,62	11,51	8,48	-	7,55	6,76
IV	1,51	0,75	2,50	1,50	3,63	6,62	12,28	10,55	-	6,95	6,71
V	1,59	0,77	3,39	1,57	4,22	5,96	11,60	7,94	-	6,17	6,59
VI	2,06	0,82	3,67	2,07	4,68	5,99	9,52	5,08	4,29	3,90	6,61
VII	2,48	1,77 ^a	2,61	2,02	5,31	1,74 ^a	8,33	4,07	3,39	2,82	6,89
VIII	2,13	1,80 ^a	1,97	1,59	4,40	4,86	5,39	3,45	3,32	3,71	7,00
IX	1,76	0,88	1,71	1,44	3,65	4,46	4,48	3,33	3,42	3,49	7,08
X	1,54	0,91	1,58	1,36	3,20	4,02	4,34	3,98	4,24	2,94	6,87
XI	1,50	0,96	1,54	1,36	3,17	3,84	6,43	4,67	-	3,45	6,80
XII	1,51	0,98	1,54	1,37	3,16	3,87	8,05	5,94	-	4,20	6,95
2009 I-XII	1,71	0,83	2,17	1,54	3,75	5,11	8,64	6,08	3,73	4,88	6,86
Wskaźnik zmian w %											
XII 2009 XI 2009	101	102	100	101	100	101	125	127	x	122	102
XII 2009 XII 2008	105	134	101	101	101	104	93	84	x	101	101

^a cena w zł/szt

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Miesiące	Ogórki konserwowe	Koncentrat pomidorowy ^b	Fasola szparag-mrożona	Szpinak mrożony	Kalafioły mrożone	Mieszanki warzywne mrożone	Keczup	Sok pomidorowy ^a	Groszek konserwowy	Kukurydza konserwowa	Sok wielowarzywny ^a
2008 XI	4,98	17,14	8,10	6,26	8,12	6,86	9,50	3,78	5,90	8,69	4,29
XII	4,98	17,43	8,10	6,30	8,14	6,92	9,55	3,78	5,80	8,54	4,31
2008 I-XII	4,71	16,73	8,02	6,21	8,02	6,74	9,25	3,79	5,79	8,51	4,28
2009 I	5,02	13,05	8,18	6,32	8,24	6,96	9,55	3,79	5,90	8,69	4,31
II	5,10	13,15	8,28	6,38	8,32	7,08	9,55	3,81	5,93	8,71	4,33
III	5,14	13,15	8,28	6,42	8,44	7,12	9,69	3,81	5,90	8,60	4,31
IV	5,14	13,15	8,32	6,44	8,44	7,14	9,60	3,81	5,78	8,40	4,33
V	5,23	13,20	8,32	6,40	8,46	7,12	9,65	3,81	5,90	8,63	4,34
VI	5,28	13,60	8,28	6,38	8,46	7,14	9,75	3,83	5,95	8,69	4,33
VII	5,28	13,80	8,24	6,46	8,44	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
VIII	5,27	13,80	8,28	6,54	8,42	7,14	9,80	3,84	6,00	8,80	4,31
IX	5,30	13,85	8,28	6,50	8,42	7,14	9,90	3,85	6,00	8,89	4,32
X	5,36	13,90	8,32	6,56	8,48	7,14	9,95	3,84	6,03	9,00	4,32
XI	5,34	13,85	8,40	6,64	8,54	7,28	9,95	3,84	6,00	8,91	4,29
XII	4,81	13,85	8,36	6,74	8,62	7,30	9,85	3,85	5,85	8,57	4,32
2009 I-XII	5,19	13,53	8,30	6,48	8,44	7,14	9,75	3,83	5,94	8,72	4,32
Wskaźnik zmian w %											
<u>XII 2009</u> XI 2009	90	100	100	102	101	100	99	100	98	96	101
<u>XII 2009</u> XII 2008	97	79	103	107	106	105	103	102	101	100	100

^a w zł/l, ^b cena koncentratu pomidorowego w zł/kg: do 2008 r. po przeliczeniu opakowania puszka 0,07 kg, od 2009 r. po przeliczeniu opakowania słoik 0,20 kg

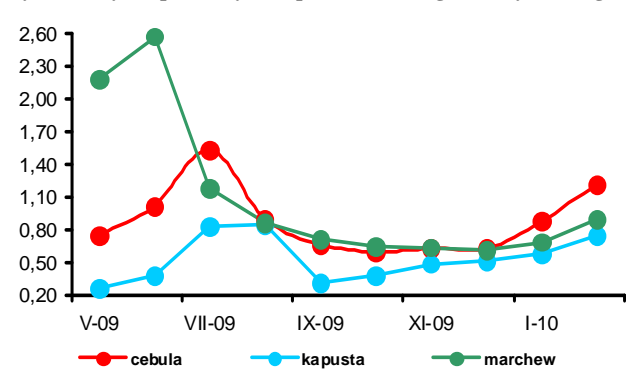
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych w Polsce i w Niemczech (%)

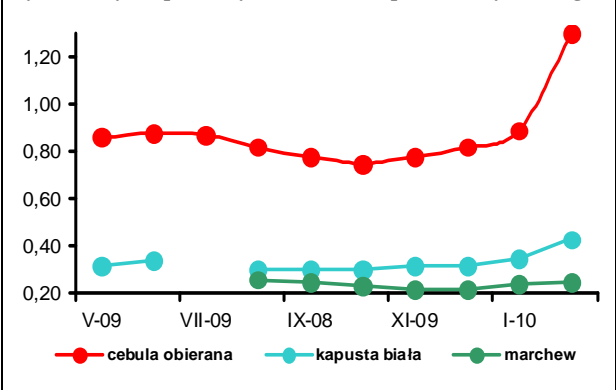
Miesiące	Cebula	Kapusta biała	Marchew	Buraki	Ogórki	Kalafioły
2008 V	47	62	61	25	-	-
VI	45	69	59	26	-	-
VII	46	71	54	27	51	55
VIII	43	68	44	35	-	-
IX	45	65	45	28	-	-
X	44	62	44	26	-	-
XI	44	66	40	27	-	-
XII	46	54	42	31	-	-
2009 I	49	69	43	29	-	-
II	47	65	29	24	-	-
III	45	62	51	28	-	-
IV	46	74	48	29	48	-
V	48	70	52	28	53	-
VI	38	61	48	25	46	-
VII	40	62	51	28	51	50
VIII	43	68	55	29	-	-
IX	46	71	54	27	-	-
X	49	72	45	28	-	-
XI	55	76	48	29	-	-
XII	65	78	49	30	-	-
2010 I	68	79	50	30	-	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS, i ZMP der Markt Obst und Gemüse.

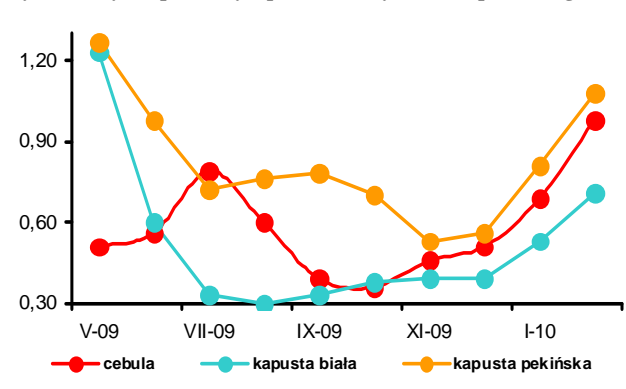
Rys. 1. Ceny skupu warzyw w spółdzielniach ogrodniczych (zł/kg)

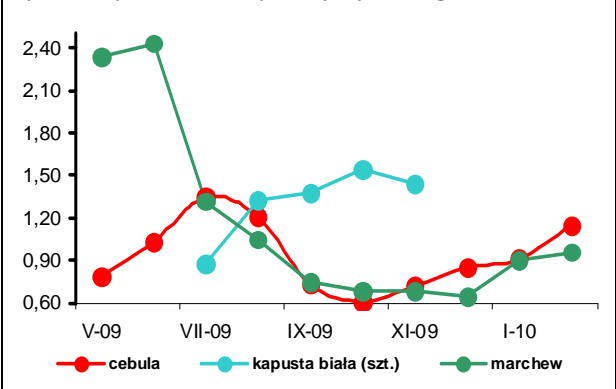
Rys. 2. Ceny skupu warzyw w zakładach przetwórczych (zł/kg)

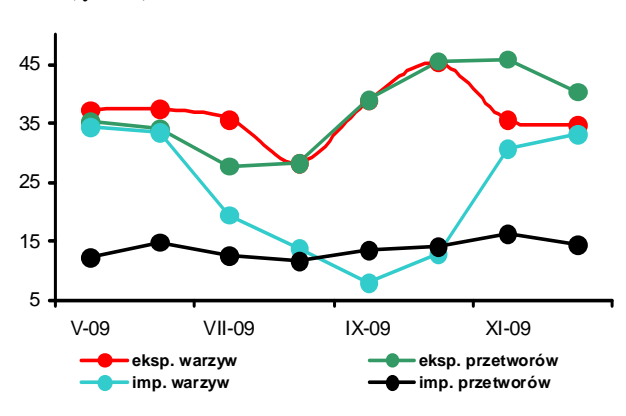
Rys. 3. Ceny skupu warzyw przeznaczonych na eksport (zł/kg)

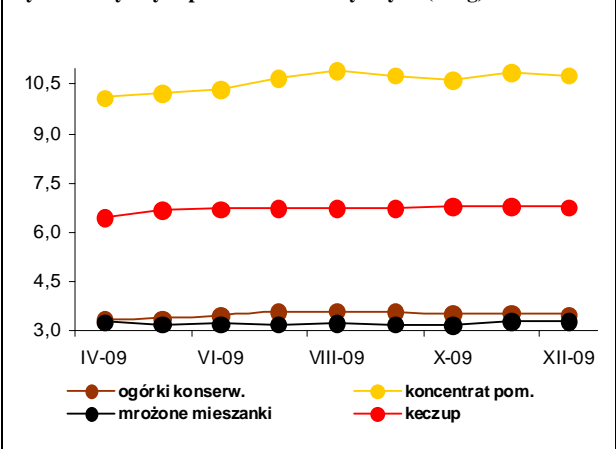
Rys. 4. Ceny hurtowe warzyw krajowych (zł/kg)

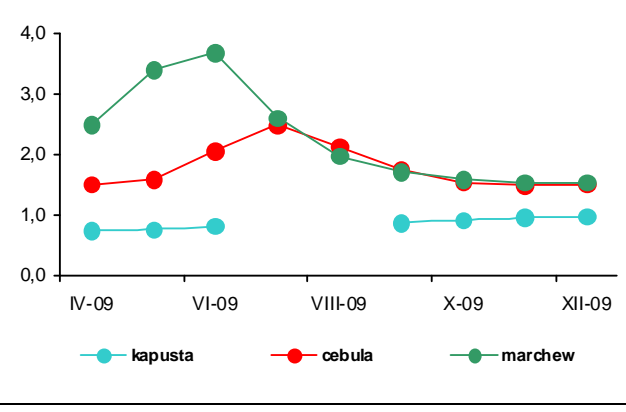
Rys. 5. Eksport i import warzyw świeżych i przetworzonych (tys. ton)

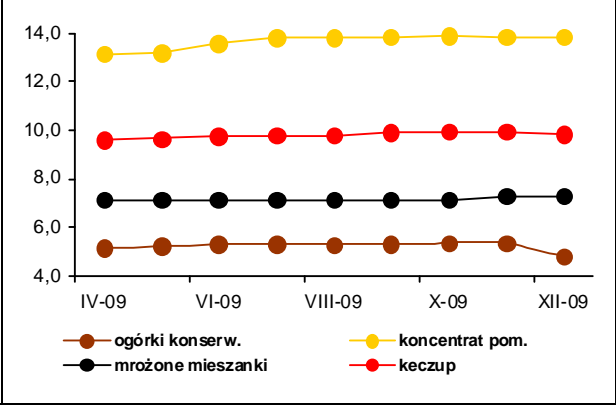
Rys. 6. Ceny zbytu przetworów warzywnych (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne warzyw świeżych (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne przetworów warzywnych (zł/kg)

Rynek owoców

Bożena Nosecka
Irena Strojewska

W lutym 2010 r. ceny hurtowe jabłek były wyższe w porównaniu z lutym roku poprzedniego o 21%. Wzrosły też ceny w skupie jabłek przeznaczonych na eksport (o 11%), a także jabłek kierowanych do przetwórstwa (o 6%). Bardzo duża podaż po zbiorach ubiegłorocznych była przyczyną obniżenia o 30% hurtowych cen gruszek. O ponad 12% spadły ceny płacone za te owoce przez firmy eksportowe. Na rynkach hurtowych niższe były ceny niemal wszystkich owoców południowych, a najbardziej spadły ceny hurtowe bananów (o 24%). Wzrosły jedynie o 33% ceny cytryn.

Z powodu sezonowego wzrostu ceny jabłek deserowych, a także gruszek były w lutym 2010 r. znacznie wyższe, niż w styczniu b. r. W skupie na eksport owoce te podrożały odpowiednio o 20 i 9%. Ceny hurtowe jabłek wzrosły o 12%, a gruszek pozostały na niezmiennym poziomie. Nieznacznie wzrosły ceny jabłek kierowanych do przetwórstwa. Spośród owoców południowych spadły tylko ceny hurtowe winogron, cytryn i pomarańcz.

W całym 2009 r. owoce i ich przetwory potaniały w relacji do roku poprzedniego o 4,2% (ceny żywności wzrosły o 4,1%). Decydujący był spadek cen owoców strefy umiarkowanej (o 14,4%). Owoce południowe podrożały w tym czasie o 6,8%, a przetwory owocowe o 7,8%. Na spadku cen owoców strefy umiarkowanej zaważył niski poziom cen detalicznych jabłek w I połowie roku.

W grudniu 2009 r. produkcja pitnych soków w firmach średnich i dużych zwiększyła się w relacji do grudnia roku poprzedniego o 19%, a decydujący był wzrost produkcji soków jabłkowych i produkowanych z owoców cytrusowych. Produkcja dżemów wzrosła o 56%, kompotów i owoców pasteryzowanych o 16%, a owoców mrożonych o 13%. Obniżyła się natomiast o 33% produkcja zagęszczonych soków owocowych. W całym 2009 r. produkcja soków pitnych była wyższa niż w roku poprzednim o 11%, a kompotów i owoców pasteryzowanych o 18%. Produkcja owoców mrożonych spadła o 4%, dżemów o 32%, a soków zagęszczonych o 32%. Wzrost produkcji soków pitnych wynikał ze zmniejszenia na rynku europejskim i światowym cen

surowców w ich produkcji tj. soków zagęszczonych. O spadku produkcji owoców mrożonych i zagęszczonych soków owocowych zadecydowała niższa podaż surowca ze zbiorów ubiegłorocznych, a dżemów – niższy popyt w kraju i na rynkach zbytu.

W grudniu wolumen eksportu owoców i ich przetworów był o niemal 15% niższy niż w grudniu roku poprzedniego. Wynikało to przede wszystkim ze spadku zagranicznej sprzedaży dominujących w eksporcie jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego. Na obniżenie eksportu jabłek bardzo istotny wpływ miały utrudnienia w eksporcie do Rosji (konieczność posiadania świadectw jakości). Po wysokich ubiegłorocznych zbiorach wyższy niż w grudniu 2008 r. był eksport gruszek i uprawianych pod osłonami owoców jagodowych. Mniejszy był reeksport owoców południowych. Z powodu spadku cen eksportowych obniżyły się wpływy z eksportu niemal wszystkich owoców i ich przetworów, a łączna wartość zagranicznej sprzedaży produktów tej grupy towarowej była niższa niż w grudniu 2008 r. aż o 18% i wyniosła 74,0 mln euro. Obniżenie wolumenu importu owoców i ich przetworów spowodowało spadek wartości przywozu tych produktów ze 122,3 do 100,2 mln euro. Ujemne saldo handlu zagranicznego owocami i ich przetworami wyniosło 26,2 mln euro wobec 31,9 mln euro w grudniu 2008 r. W całym 2009 r. eksport owoców zwiększył się w relacji rok do roku poprzedniego o 50% do 966,5 tys. ton. Decydujący był bardzo wysoki eksport jabłek w I połowie roku. Eksport przetworów owocowych zwiększył się z 703 do 716 tys. ton. Łączne wpływy z eksportu owoców i ich przetworów z powodu obniżenia cen w eksporcie były mniejsze o 14% i wyniosły 1097 mln euro. W wyniku obniżenia wolumenu przywozu i cen w imporcie większości produktów, wartość importu owoców i ich przetworów spadła o 21% do 1029 mln euro. Dodatnie saldo handlu produktami tej grupy towarowej wyniosło 67,9 mln euro, wobec ujemnego na poziomie 21 mln euro w 2008 r.

Tab. 1. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych do konsumpcji bezpośredniej (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Morele	Brzoskwinie	Śliwki
2008 I-XII	1,76	2,42	2,71	1,87	2,93	1,81	1,19
2009 I	0,91	2,41	-	-	-	-	-
II	0,88	2,88	-	-	-	-	-
III	0,95	3,48	-	-	-	-	-
IV	1,07	3,60	-	-	-	-	-
V	1,35	-	-	-	-	-	-
VI	1,61	-	2,12	-	-	-	-
VII	1,79	-	2,00	1,54	1,63	1,28	2,17
VIII	1,42	-	-	1,65	2,29	1,86	1,43
IX	1,11	1,43	-	-	-	1,33	1,09
X	0,98	1,28	-	-	-	-	1,27
XI	0,95	1,37	-	-	-	-	1,05
XII	0,86	1,54	-	-	-	-	-
2009 I-XII	1,16	2,25	2,06	1,60	1,96	1,49	1,40
2010 I	0,89	1,80	-	-	-	-	-
II	0,99	2,06	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>II 2010</u> I 2009	111	114	x	x	x	x	x
<u>II 2010</u> II 2009	113	72	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB ze spółdzielni ogrodniczych.

Tab. 2. Średnie miesięczne ceny skupu owoców kierowanych do przetwórstwa (zł/kg)

Miesiące	Jabłka przemysłowe	Truskawki bez szypułki	Truskawki z szypułką	Porzeczki czerwone	Porzeczki czarne	Maliny	Aronia	Wiśnie do mrożenia	Wiśnie do tłoczenia	Śliwki do mrożenia
2008 I-XII	0,29	2,59	1,49	1,23	1,84	3,71	0,72	0,89	0,85	0,82
2009 I	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
III	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
IV	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
V	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
VI	-	1,32	0,89	-	-	3,30	-	-	-	-
VII	0,21	1,65	-	1,00	2,29	3,43	-	0,84	0,78	-
VIII	0,17	-	-	-	-	2,86	0,60	0,87	0,55	0,65
IX	0,15	-	-	-	-	3,14	0,62	-	-	0,56
X	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	0,75
XI	0,16	-	-	-	-	-	-	-	-	-
XII	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2009 I-XII	0,18	1,49	0,89	1,00	2,29	3,11	0,61	0,86	0,67	0,65
2010 I	0,18	-	-	-	-	-	-	-	-	-
II	0,19	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)										
<u>II 2010</u> I 2009	106	x	x	x	x	x	x	x	x	x
<u>II 2010</u> II 2009	106	x	x	x	x	x	x	x	x	x

^a ceny średnie roczne są średnimi arytmetycznymi z wszystkich notowań w ciągu roku

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z zakładów przetwórczych.

Tab. 3. Średnie miesięczne ceny skupu owoców przeznaczonych na eksport (zł/kg)

Miesiące	Jabłka deserowe	Gala (70 mm+)	Golden Delicious (70 mm+)	Idared (70 mm+)	Jonagold (70 mm+)	Jonagored (70 mm+)	Szampion (70 mm+)	Gruszka deserowa	Gruszka Lukaszówka	Truskawki	Czeresnie	Maliny	Śliwki
2008 I-XII	1,45	1,37	1,75	1,74	1,65	1,64	1,55	1,68	1,74	4,29	4,80	6,00	1,26
2009 I	0,68	1,09	1,00	0,63	0,56	0,56	0,58	2,75	1,78	-	-	-	-
II	0,71	1,09	1,01	0,67	0,58	0,56	0,60	2,00	2,00	-	-	-	-
III	0,84	1,34 ^a	1,54 ^a	0,84 ^a	0,66	0,80 ^a	0,83 ^a	-	-	-	-	-	-
IV ^a	1,19	1,67	1,77	1,22	1,06	1,06	1,06	-	-	-	-	-	-
V ^a	1,44	1,80	2,04	1,54	1,44	1,42	1,43	-	-	-	-	-	-
VI ^a	1,45	2,00	2,00	1,63	1,41	1,54	1,37	-	-	2,86	3,50	-	-
VII ^a	1,62	-	-	1,91	1,70	1,80	-	-	-	-	3,38	6,00	2,70
VIII	1,19	-	-	-	-	2,00 ^a	-	1,23	-	-	-	-	1,38
IX	0,61	0,87	-	-	-	-	0,66	1,26	1,40	-	-	-	0,97
X	0,58	0,88	1,05	-	0,59	0,59	0,60	1,00	0,95	-	-	-	1,68
XI	0,56	0,83	0,94	0,49	0,51	0,52	0,53	1,04	1,02	-	-	-	-
XII	0,59	0,85	1,03	0,53	0,50	0,52	0,54	1,37	1,28	-	-	-	-
2009 I-XII	0,96	1,24	1,38	1,05	0,90	1,03	0,82	1,52	1,41	2,86	3,44	6,00	1,68
2010 I	0,66	0,94	1,14	0,61	0,55	0,56	0,58	1,60	1,57	-	-	-	-
II	0,79	1,18	1,31	0,70	0,68	0,69	0,68	1,75	1,73	-	-	-	-
Wskaźniki zmian cen (%)													
<u>II 2010</u> <u>I 2009</u>	120	126	115	115	124	123	117	109	110	x	x	x	x
<u>II 2010</u> <u>II 2009</u>	111	108	130	104	117	123	113	88	87	x	x	x	x

^a jabłka z przechowalni z kontrolowaną atmosferą

Źródło: Notowania Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB z firm eksportujących.

Tab. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w firmach średnich i dużych (tony)

Miesiące	Sok pitny jabłkowy	Soki pitne z owoców cytrusowych	Pozostałe soki pitne warzywne ^a , owocowe i owocowo-warzywne	Soki zagęszczone	Owoce mrożone	Dżemy	Kompoty i owoce pasteryzowane
2008 XI	6 743	10 274	22 716	43 772	11 251	3 115	1 030
XII	8 143	14 364	23 741	18 107	9 182	3 407	1 414
2008 I-XII	70 918	110 522	313 261	209 325	299 602	62 743	18 421
2009 I	7 330	7 534	19 223	6 654	10 477	2 357	1 368
II	7 250	7 590	23 438	10 676	9 364	3 098	1 325
III	10 720	13 984	26 111	3 139	10 509	2 701	2 035
IV	8 983	15 537	25 754	2 222	10 434	3 591	1 714
V	6 930	13 263	21 319	1 126	12 951	3 397	1 189
VI	7 728	13 615	22 205	1 039	51 193	5 093	1 276
VII	5 730	10 661	22 749	7 388	80 506	3 616	3 410
VIII	12 759	19 500	28 048	12 214	46 336	3 883	3 550
IX	7 518	10 436	28 440	20 152	23 070	3 505	1 531
X	7 182	12 987	23 826	33 224	12 227	3 110	1 418
XI	7 913	13 594	24 494	31 898	10 231	2 958	1 283
XII	10 153	18 823	26 022	12 193	10 338	5 315	1 636
Wskaźniki zmian (%)							
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	128	138	106	38	101	180	128
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	125	131	110	67	113	156	116

^a łącznie z pojedynczymi sokami warzywnymi

Źródło: Dane GUS.

Tabela 5. Eksport wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009*												XII 2009
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XII 2008 (%)								
Owoce świeże	64 985	77 310	96 770	644 737	119 800	130 711	170 851	109 452	86 284	55 949	52 025	34 937	33 535	37 109	57 308	78 515	81								
Jabłka	48 383	63 266	82 277	407 347	108 913	122 581	161 103	101 112	79 373	32 553	8 635	4 860	6 950	21 718	41 258	58 217	71								
Gruszki	2 846	1 240	793	9 289	460	505	439	343	254	131	209	1 138	3 838	4 676	4 014	3 285	414								
Truskawki	8	67	2	13 248	2	15	188	106	307	11 911	2 853	299	341	211	340	410	27090								
Śliwki	2 042	86	36	22 835	9	20	21	16	12	58	966	4 754	8 303	4 044	606	777	2168								
Maliny	834	180	13	31 776	111	274	235	43	2	370	6 693	8 526	6 804	1 373	652	1 290	10232								
Wiśnie	-	-	-	12 380	1	75	29	0	69	872	6 540	2 680	111	111	195	266	-								
Przetwory owocowe	80 071	81 177	58 457	703 434	56 418	53 251	64 365	56 917	56 051	61 516	61 107	58 504	58 555	65 541	69 625	54 102	93								
Zagęszczony sok jabłkowy	42 157	48 074	24 788	232 329	22 022	17 170	21 398	18 904	19 233	19 532	18 167	15 614	16 815	27 187	32 646	20 512	83								
Truskawki w puszkach	636	667	663	11 836	455	728	825	716	606	871	700	640	695	685	453	986	149								
Wiśnie w puszkach	751	519	433	7 231	881	448	820	678	435	423	525	622	923	766	392	139	32								
Dżemy	2 326	2 325	2 145	26 424	2 132	2 255	2 691	2 503	1 786	2 769	2 808	2 697	2 150	2 165	1 932	1 886	88								
Mrożonki	21 324	17 307	15 849	255 519	18 857	21 705	26 840	23 166	22 003	22 825	23 822	23 876	23 579	20 315	21 526	17 536	111								
Owoce świeże	23 669	25 101	28 679	320 562	36 524	39 334	47 831	34 911	30 353	30 012	36 518	26 635	23 784	14 562	19 481	26 218	91								
Jabłka	12 233	15 711	18 676	131 946	28 923	33 152	40 538	28 781	24 999	11 381	3 163	1 682	2 563	5 091	8 986	13 092	70								
Gruszki	1 562	775	445	4 998	336	365	246	160	122	70	116	588	1 985	2 293	1 938	1 608	361								
Truskawki	16	54	4	13 405	4	14	168	156	435	9 733	2 380	438	358	220	366	365	9140								
Śliwki	1 199	40	19	10 438	7	15	15	11	9	44	519	1 881	3 087	1 789	187	181	969								
Maliny	1 172	264	33	44 624	134	333	234	63	4	386	5 964	7 065	6 083	1 306	951	1 438	4399								
Wiśnie	-	-	-	7 074	1	45	22	0	41	902	4 105	1 295	62	66	105	120	x								
Przetwory owocowe	97 025	82 358	61 745	955 968	64 089	61 814	65 144	58 446	57 997	62 939	65 605	57 280	60 879	65 325	63 399	47 799	77								
Zagęszczony sok jabłkowy	97 025	82 358	61 745	955 968	17 441	12 345	13 731	12 678	12 876	14 027	12 183	10 409	11 474	17 565	20 735	12 777	21								
Truskawki w puszkach	941	970	1 006	16 610	621	1 039	1 047	1 004	844	1 137	882	804	958	917	650	1 021	102								
Wiśnie w puszkach	862	587	492	8 383	823	519	794	733	468	490	536	606	1 131	841	584	494	100								
Dżemy	4 171	3 461	3 070	43 390	3 326	3 123	3 846	3 668	2 481	4 251	4 076	3 848	3 046	3 062	2 651	2 730	89								
Mrożonki	32 435	24 244	21 422	354 375	25 092	28 472	30 360	26 501	24 870	23 506	23 211	22 192	23 933	21 360	21 903	16 873	79								

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERIGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i Centrum Analitycznego Administracji Celnej.

Tab. 6. Import wybranych owoców i ich przetworów

Wyszczególnienie	2008												2009*												XII 2009 XII 2008 (%)	
	X	XI	XII	I-XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XI	XII								
Owoce świeże	92 702	102 870	126 346	1 195 113	110 249	84 707	87 117	77 840	75 377	71 076	118 538	113 278	66 122	74 850	91 901	103 204	91 901	103 204	82							
Banany	23 330	22 073	19 277	254 066	25 616	18 732	20 083	22 156	23 316	14 811	13 904	15 339	12 188	20 742	19 112	13 838	19 112	13 838	72							
Owoce cytrusowe	27 947	50 225	85 750	426 080	70 116	51 897	44 571	29 891	19 604	11 875	11 137	16 938	10 070	23 949	47 703	71 696	47 703	71 696	84							
Brzoskwinie i nekt.	2 803	59	26	81 349	63	83	150	47	2 311	11 273	29 382	26 042	13 593	2 156	676	1 479	676	1 479	5682							
Winoogrona	18 711	11 842	5 849	113 193	2 290	2 868	6 510	8 617	5 431	1 211	3 962	13 609	12 186	14 037	7 740	2 789	7 740	2 789	48							
Arbuzy	482	356	370	102 509	279	397	835	1 290	6 864	17 327	42 425	25 771	4 163	513	658	2 148	658	2 148	580							
Jablka	1 572	344	226	35 342	299	572	489	1 506	4 636	5 426	5 471	1 070	632	423	301	178	301	178	79							
Przetwory razem	22 125	24 374	24 969	273 079	17 494	17 050	24 316	30 731	18 391	17 681	18 884	16 209	18 424	21 656	27 274	23 104	27 274	23 104	93							
Soki zagęszczone	6 250	7 000	9 829	94 628	7 398	7 719	8 750	15 266	8 803	7 867	8 261	6 359	6 881	8 768	10 725	10 679	10 725	10 679	109							
-sok pomarańczowy	2 487	2 510	3 703	33 785	2 462	2 022	3 307	3 917	2 841	2 502	3 888	2 845	2 818	2 872	3 799	4 572	3 799	4 572	123							
Mrożonki	2 497	1 955	2 222	32 028	1 547	1 828	2 519	2 177	1 621	1 746	3 975	3 260	2 518	1 978	2 560	1 713	2 560	1 713	77							
Susze	1 939	1 694	988	13 482	762	1 008	982	953	404	575	590	599	1 187	1 278	1 890	1 106	1 890	1 106	112							
Dżemy	1 455	495	491	11 083	415	518	685	2 647	363	467	417	339	465	474	371	524	474	371	107							
Przetwory puszkow.	9 845	12 984	11 290	120 117	7 188	5 863	11 261	9 568	6 961	6 959	5 565	5 610	7 226	8 891	11 559	8 931	11 559	8 931	79							
-ananas	2 303	2 962	2 967	26 889	1 439	709	2 236	1 493	1 469	1 391	871	904	1 524	1 624	2 993	2 256	2 993	2 256	76							
-brzoskwinie	3 003	4 744	3 126	32 278	1 408	1 299	3 347	2 938	1 285	1 474	1 127	1 521	1 815	2 350	3 683	2 576	3 683	2 576	82							
Owoce świeże	83 097	77 166	89 072	949 261	76 144	60 978	62 371	57 006	53 488	46 841	59 674	55 798	46 369	56 387	76 494	75 753	76 494	75 753	85							
Banany	13 650	12 028	11 315	156 927	15 159	12 286	15 244	14 334	14 415	9 862	7 212	7 940	6 696	10 943	14 467	9 041	14 467	9 041	80							
Owoce cytrusowe	21 537	29 997	50 865	306 415	42 967	30 877	23 760	15 376	9 465	7 198	6 524	6 116	7 541	16 909	32 518	47 403	32 518	47 403	93							
Brzoskwinie i nekt.	1 901	36	46	71 551	77	93	162	73	2 430	9 202	19 140	14 682	7 847	1 395	473	897	473	897	1957							
Winoogrona	17 666	11 363	7 602	121 409	3 486	4 251	7 133	9 919	6 729	2 052	4 442	10 247	8 935	11 124	8 348	3 675	8 348	3 675	48							
Arbuzy	293	183	188	27 145	138	243	365	1 161	3 607	4 895	7 331	4 042	638	235	212	535	212	535	285							
Jablka	448	165	178	24 559	227	459	344	923	2 050	2 516	2 394	706	494	393	423	510	423	510	287							
Przetwory razem	31 253	31 610	33 269	348 342	22 966	24 291	27 952	38 366	20 042	22 824	22 383	19 373	24 805	25 301	29 038	24 415	29 038	24 415	73							
Soki zagęszczone	9 093	8 489	11 951	119 713	8 407	8 942	8 859	17 071	7 878	7 776	6 569	5 522	5 877	6 762	7 735	8 488	7 735	8 488	71							
-sok pomarańczowy	3 730	3 651	5 205	42 509	3 158	2 350	3 266	3 501	2 458	2 035	2 511	2 032	2 058	2 278	2 854	3 985	2 854	3 985	77							
Mrożonki	4 092	3 055	3 107	45 440	2 097	2 566	3 045	3 242	1 929	2 306	5 745	4 733	3 664	2 592	3 349	2 259	3 349	2 259	73							
Susze	4 477	4 381	2 333	29 358	1 695	2 504	2 125	2 112	936	1 390	1 250	1 051	2 176	2 538	3 268	2 141	3 268	2 141	92							
Dżemy	1 490	940	1 024	14 632	750	1 068	1 153	4 534	663	940	794	718	929	858	590	604	590	604	59							
Przetwory puszkow	11 861	14 385	14 601	136 659	9 807	9 028	12 572	11 219	8 430	10 225	7 842	7 242	11 920	11 931	13 722	10 696	13 722	10 696	73							
-ananas	2 046	2 721	2 637	20 806	1 152	578	1 566	1 131	1 098	994	631	622	1 101	1 017	2 034	1 551	2 034	1 551	59							
-brzoskwinie	2 181	3 100	2 366	21 879	921	917	2 146	1 911	927	987	764	945	1 061	1 448	2 278	1 543	2 278	1 543	65							

*) dane nieostateczne

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRIRW i CAAC.

Tab. 7. Średnie miesięczne ceny eksportowe wybranych owoców i ich przetworów (EUR/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Truskawki	Porzeczki czarne	Maliny	Wiśnie	Mrożone truskawki	Mrożone wiśnie	Zagęszcz. sok jabłkowy	Truskawki w puszkach	Wiśnie w puszkach
2008 XI	0,28	0,64	0,94	-	1,39	1,03	1,32	0,81	0,76	1,44	1,75
XII	0,26	0,51	0,78	-	0,97	0,78	1,20	0,77	0,82	1,20	3,43
2008 I-XII	0,43	0,53	1,27	2,20	1,49	1,11	1,37	0,88	1,46	1,43	1,47
2009 I	0,27	0,73	2,13		1,21	0,57	1,28	0,77	0,87	1,36	0,93
II	0,27	0,72	0,97	1,76	1,21	0,60	1,21	0,78	0,83	1,43	1,16
III	0,25	0,56	0,89	0,68	1,00	0,77	1,02	0,72	0,72	1,27	0,97
IV	0,28	0,47	1,47		1,47	0,72	1,00	0,75	0,77	1,40	1,08
V	0,31	0,48	1,42	0,50	1,79	0,59	1,01	0,77	0,79	1,39	1,08
VI	0,35	0,53	0,82	0,60	1,04	1,03	0,90	0,75	0,84	1,31	1,16
VII	0,37	0,56	0,83	0,58	0,89	0,63	0,87	0,68	0,78	1,26	1,02
VIII	0,35	0,52	1,46	0,93	0,83	0,48	0,83	0,62	0,78	1,26	0,97
IX	0,37	0,52	1,05	1,29	0,89	0,56	0,90	0,66	0,74	1,38	1,23
X	0,23	0,49	1,04	1,49	0,95	0,60	0,88	0,68	0,70	1,34	1,10
XI	0,22	0,48	1,08	1,81	1,46	0,54	0,91	0,65	0,69	1,43	1,49
XII	0,22	0,49	0,89	-	1,11	0,45	0,88	0,63	0,70	1,04	3,56
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	100	102	82	x	76	83	97	97	101	73	239
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	85	96	114	x	114	58	73	82	85	87	104

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych MRiRW, i CAAC.

Tab. 8. Średnie miesięczne ceny hurtowe wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	-Cortland	-Jonagold	-Lobo	-Szampion	Gruszki	Truskawki	Wiśnie	Czeresnie	Śliwki	Banany	Cytryny	Mandarynki	Pomarańcze	Winogrona
2008 I-XII	2,12	1,77	2,07	2,06	2,02	3,04	7,07	3,50	4,34	2,53	3,40	5,39	4,75	3,62	7,37
2009 I	1,05	1,05	1,10	1,05	1,10	2,88	-	-	-	-	3,76	3,69	4,38	3,92	8,55
II	1,02	1,08	1,03	1,02	1,09	3,51	-	-	-	-	4,47	3,39	5,12	3,93	10,11
III	1,09	1,06	1,04	1,03	1,10	3,73	14,83	-	-	-	6,19	3,36	5,55	4,05	9,38
IV	1,36	1,10	1,20	1,20	1,25	3,80	-	-	-	-	5,93	3,28	5,64	3,99	8,26
V	1,86	1,68	1,89	1,91	1,64	4,75	-	-	4,75	-	4,34	3,58	5,94	4,26	8,13
VI	2,06	-	2,10	2,08	2,05	5,31	2,90	4,75	3,82	8,50	4,62	3,52	6,28	4,70	1,02
VII	2,10	-	-	-	-	3,72	5,11	2,36	3,97	4,31	4,12	3,98	6,80	4,45	8,79
VIII	1,61	-	-	-	-	2,75	5,46	1,53	3,44	1,68	3,82	4,16	6,65	4,40	4,87
IX	1,28	1,22	1,28	1,31	1,20	1,89	6,72	-	-	1,50	3,69	5,79	5,92	4,21	4,24
X	1,17	1,10	1,20	1,20	1,15	1,90	9,13	-	-	1,42	3,59	4,57	5,71	4,45	4,50
XI	1,03	1,05	1,07	1,06	1,05	1,88	-	-	-	2,61	3,64	4,38	4,89	4,36	6,39
XII	0,98	1,00	0,99	1,01	0,99	1,94	-	-	-	-	3,62	4,12	4,15	4,20	8,77
2009 I-XII	1,38	1,15	1,29	1,29	1,26	3,17	7,36	2,86	4,00	3,34	4,32	3,99	5,59	4,24	6,92
2010 I	1,10	1,10	1,15	1,07	1,15	2,43	-	-	-	-	3,39	4,70	4,42	4,00	10,86
II	1,23	1,15	1,28	1,20	1,25	2,44	-	-	-	-	3,39	4,50	4,71	3,82	10,00
Wskaźniki zmian cen (%)															
<u>II 2010</u> <u>I 2009</u>	112	105	111	112	109	100	x	x	x	x	100	96	107	96	92
<u>II 2010</u> <u>II 2009</u>	121	106	124	118	115	70	x	x	x	x	76	133	92	97	99

^a truskawki spod osłon wg Zakładu Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB

Źródło: Notowania ZSIR MRiRW.

Tab. 9. Średnie miesięczne ceny zbytu przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dżem z czarnej porzeczki	Dżem śliwkowy	Dżem truskawkowy	Sok z czarnej porzeczki ^a	Sok jabłkowy ^a	Sok Pomarańczowy ^a
2008 XI	7,50	7,47	8,13	3,38	1,75	2,08
XII	6,90	7,47	7,57	3,38	1,70	2,00
2008 I-XII	8,02	7,60	8,22	3,28	1,97	2,21
2009 I	6,93	7,13	6,63	3,45	1,75	2,01
II	6,93	7,07	6,50	-	1,71	1,94
III	6,67	7,13	6,57	-	1,62	1,96
IV	6,30	6,93	6,60	3,47	1,62	1,98
V	6,07	6,60	6,43	3,62	1,64	1,99
VI	6,10	6,70	6,43	3,63	1,60	1,99
VII	5,93	6,53	6,27	3,69	1,69	1,99
VIII	5,97	6,70	6,40	3,59	1,62	1,95
IX	6,00	6,50	6,43	3,45	1,61	1,99
X	6,00	6,70	6,37	-	1,59	1,92
XI	5,93	6,53	6,37	-	1,62	1,92
XII	6,07	6,80	6,53	-	1,58	1,86
2009 I-XII	6,24	6,78	6,46	3,56	1,64	1,96
Wskaźniki zmian cen (%)						
<u>XII 2009</u> XI 2009	102	104	103	x	98	97
<u>XII 2009</u> XII 2008	88	91	86	x	93	93

^a w zł/l

Źródło: Dane GUS.

Tab. 10. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych owoców (zł/kg)

Miesiące	Jabłka	Gruszki	Śliwki	Czeresnie	Truskawki	Maliny	Winogrona	Banany	Pomarańcze	Cytryny	Mandarynki
2008 XI	1,95	4,26	-	-	-	-	6,69	4,12	4,95	6,12	5,16
XII	1,92	4,66	-	-	-	-	8,58	4,28	4,85	5,49	4,71
2008 I-XII	3,34	5,20	3,60	7,98	8,45	13,17	9,61	4,49	5,04	7,36	5,91
2009 I	1,94	5,15	-	-	-	-	11,85	4,60	5,08	5,43	5,19
II	1,93	5,91	-	-	-	-	12,89	5,21	5,19	5,31	5,76
III	1,96	6,75	-	-	-	-	12,39	6,72	5,46	5,22	6,62
IV	2,09	7,18	-	-	-	-	10,75	7,09	5,69	5,02	6,94
V	2,60	7,18	-	-	12,58	-	10,26	5,85	5,75	4,99	6,91
VI	3,10	6,98	-	7,11	4,54	-	11,07	5,75	5,76	5,24	7,38
VII	3,47	6,86	6,23	6,33	4,86	14,16	11,78	5,44	5,85	5,36	8,06
VIII	3,01	5,35	3,48	-	-	12,48	7,30	4,93	5,78	5,63	7,74
IX	2,37	3,72	2,59	-	-	12,20	6,06	4,82	5,64	7,15	7,59
X	2,05	3,37	2,64	-	-	-	6,16	4,73	5,59	6,57	7,28
XI	1,95	3,46	-	-	-	-	7,65	4,66	5,69	5,94	6,24
XII	1,94	3,75	-	-	-	-	10,91	4,62	5,35	5,85	5,30
2009 I-XII	2,37	5,47	3,74	6,72	7,33	12,94	9,92	5,37	5,57	5,64	6,75
Wskaźniki zmian cen (%)											
<u>XII 2009</u> XI 2009	99	108	x	x	x	x	143	99	94	98	85
<u>XII 2009</u> XII 2008	101	80	x	x	x	x	127	108	110	107	113

Źródło: Dane GUS.

Tab. 11. Średnie miesięczne ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych (zł/kg)

Miesiące	Dzemy	Sok z czarnej porzeczki	Sok jabłkowy	Sok pomarańczowy	Truskawki mrożone	Ananasy w puszkach	Brzoskwinie w puszkach
2008 XI	12,17	4,40	3,56	4,34	14,76	6,44	5,08
XII	12,17	4,37	3,58	4,27	14,92	6,44	5,07
2008 I-XII	12,03	4,33	3,43	4,29	14,43	6,13	5,02
2009 I	12,06	-	3,59	4,26	15,00	6,52	5,08
II	12,08	-	3,61	4,30	15,04	6,48	5,14
III	12,03	-	3,63	4,32	15,06	6,54	5,18
IV	12,11	-	3,61	4,34	15,10	6,62	5,24
V	12,14	-	3,62	4,33	15,14	6,68	5,36
VI	12,19	-	3,64	4,32	15,10	6,68	5,44
VII	12,25	-	3,66	4,32	14,98	6,74	5,47
VIII	12,25	-	3,69	4,35	15,00	6,78	5,52
IX	12,31	-	3,66	4,31	15,00	6,72	5,55
X	12,25	-	3,66	4,32	15,08	6,74	5,54
XI	12,31	-	3,68	4,29	15,14	6,82	5,64
XII	12,31	-	3,62	4,24	15,02	6,70	5,40
2009 I-XII	12,20	-	3,64	4,31	15,06	6,66	5,38
Wskaźniki zmian cen (%)							
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	100	x	98	99	99	98	96
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	101	x	101	99	101	104	107

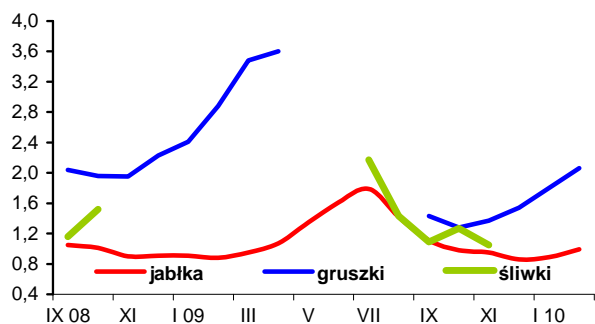
Źródło: Dane GUS.

Tab. 12. Relacje cen hurtowych owoców w Polsce i w Niemczech (%)

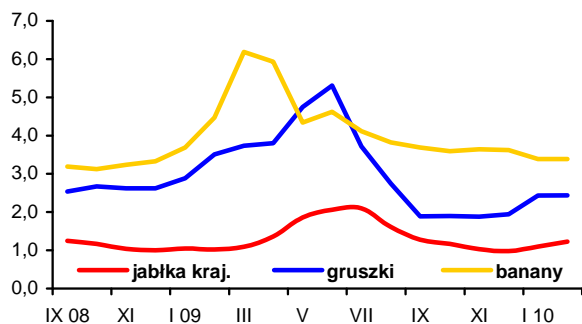
Miesiące	Jabłka odm. Jonagold	Gruszki	Truskawki	Banany	Pomarańcze	Śliwki
2007 XII	75	88	-	74	68	-
2008 IV	72	-	62	66	72	-
V	62	-	46	67	68	-
VI	-	-	52	72	68	-
VII	-	-	-	78	73	-
VIII	66	-	-	74	77	68
IX	52	79	-	77	79	71
X	62	79	-	65	64	-
XI	59	75	-	68	69	-
XII	61	76	-	71	59	-
2009 I	68	89	-	69	71	-
II	71	85	-	78	69	-
III	58	91	-	79	65	-
IV	68	-	55	64	64	-
V	72	-	48	75	58	-
VI	74	-	42	68	49	-
VII	65	74	-	68	54	-
VIII	58	76	-	72	49	-
IX	61	-	-	68	68	-
X	59	75	-	67	64	-
XI	63	76	-	65	68	-

Źródło: Na podstawie danych MRiRW, GUS i ZMP "Der Markt Obst und Gemüse" i, "Fruit and Vegetable Markets" z poszczególnych miesięcy.

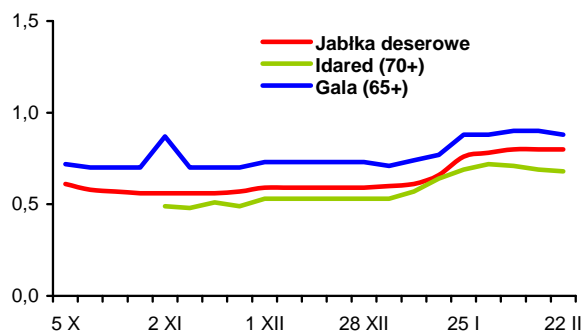
Rys. 1. Ceny skupu owoców w spółdzielniach ogrodniczych w 2008, 2009 i 2010 r. (zł/kg)

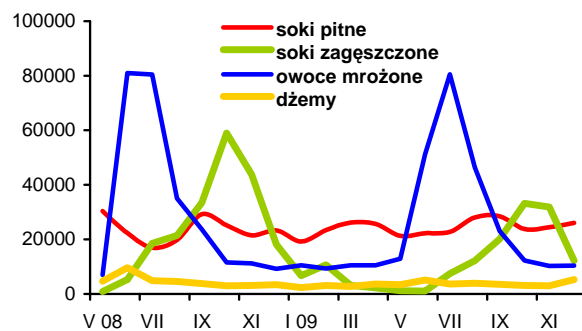
Rys. 2. Ceny hurtowe owoców w latach 2008, 2009 i 2010 r. (zł/kg)

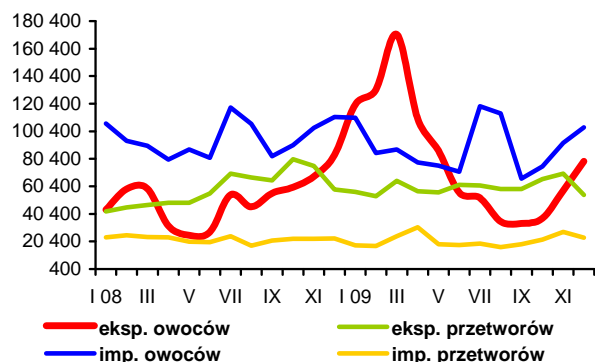
Rys. 3. Ceny skupu jabłek deserowych przeznaczonych na eksport w okresie od X 2009 r. do II 2010 r. (zł/kg)

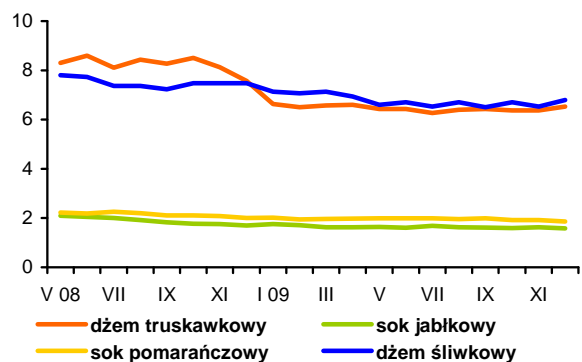
Rys. 4. Produkcja wybranych przetworów owocowych w 2008 i w 2009 r. (tony)

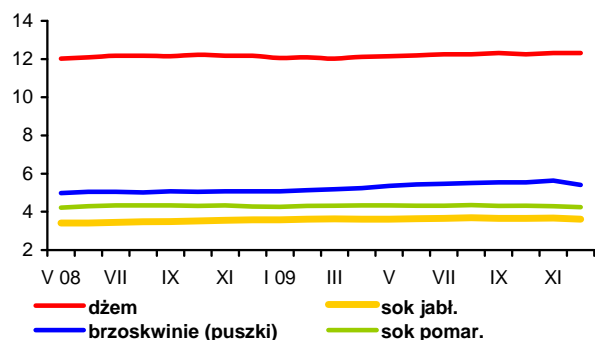
Rys. 5. Handel owocami i ich przetworami w 2008 i 2009 r. (tony)

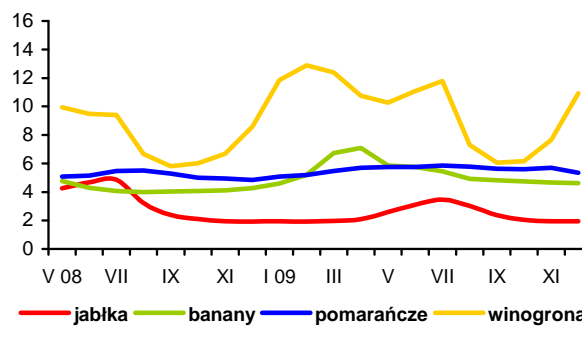
Rys. 6. Ceny zbytu wybranych przetworów owocowych w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rys. 7. Ceny detaliczne wybranych przetworów owocowych w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rys. 8. Ceny detaliczne wybranych owoców w 2008 i 2009 r. (zł/kg)

Rynek mleka

Zygmunt Smoleński
Teresa Zdziarska

W styczniu br. przeciętna cena skupu mleka wyniosła 102,22 zł/100 l i była o 2,5% niższa niż w grudniu 2009 r. Najwyższe ceny płacono w woj. podlaskim (112,49 zł/100 l), a najniższe w woj. podkarpackim (85,63 zł/100 l). Za mleko o standardowych parametrach płacono 106,09 zł/100 kg.

W pierwszej połowie lutego ceny targowiskowe krów mlecznych wynosiły 2100-3000 zł/szt., a ceny jałówek cielnych 2400-2700 zł/szt.

W lutym krajowe ceny zbytu wyrobów mleczarskich utrzymywały się na ogół na poziomie z poprzedniego miesiąca, przy znacznym zróżnicowaniu regionalnym. Ceny mleka spożywczego 2% kształtowały się od 141 zł/100 kg w m. zachodnim do 166 zł/100 kg w m. północnym. Za mleko UHT 2% płacono ok. 180 zł/100 kg. Ceny jogurtu naturalnego 2%, notowane jedynie w m. południowo-wschodnim, utrzymywały się na poziomie ok. 310 zł/100 kg. Za kefir 2% płacono od 212-214 zł/100 kg w m. zachodnim do 250-260 zł/100 kg w m. północnym i południowo-wschodnim i ok. 280 zł/100 kg w m. centralnym. Śmietana 10-29% kosztowała ok. 500 zł/100 kg we wszystkich makroregionach.

Ceny masła w blokach utrzymywały się na poziomie 1060-1100 zł/100 kg, z wyjątkiem m. centralnego, gdzie masło zdrożało w ciągu miesiąca z ok. 1150 do ok. 1200 zł/100 kg. Ceny masła konfekcjonowanego wahały się od 1230 zł/100 kg w m. północnym i centralnym do ponad 1300 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim i zachodnim. Za pełne mleko w proszku płacono od 945-980 zł/100 kg w m. północnym i zachodnim do 1000-1050 zł/100 kg w m. centralnym i południowo-wschodnim. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku wahały się od 745 do 780 zł/100 kg.

Najwyższe ceny serów Edam i Gouda notowano w m. centralnym (1190-1215 zł/100 kg), a najniższe w m. zachodnim (1080-1100 zł/100 kg). Za sery: Podlaski, Zamojski i Morski płacono od 1070-1100 zł/100 kg w m. zachodnim do 1250-1300 zł/100 kg w m. południowo-wschodnim. Radamer staniał średnio w kraju z ok. 1430 do ok. 1390 zł/100 kg. Ceny serów i twarogów świeżych w całym kraju były stabilne. Przeciętne ceny twarogu utrzymywały się na poziomie ok. 890 zł/100 kg, przy wahaniami od 741 zł/100 kg w m. północnym do ponad 1000 zł/100 kg w m. centralnym.

W krajach Wspólnoty Europejskiej w pierwszej dekadzie lutego, w porównaniu z trzecią dekadą stycznia, notowano istotny spadek cen masła. W Niemczech ceny masła obniżyły się z 2965 do 2815 EUR/t, we Francji z 3025 do 2850 EUR/t, we Włoszech z 3000 do 2850 EUR/t, w Holandii z 3000 do 2900 EUR/t, w Polsce z 3007 do 2769 EUR/t i w Wielkiej Brytanii z 3344 do 3211 EUR/t.

Obniżyły się również ceny pełnego mleka w proszku: w Niemczech z 2450 do 2400 EUR, we Francji z 2550 do 2400 EUR/t, w Holandii z 2470 do 2370 EUR/t oraz w Polsce z 2517 do 2481 EUR/t. Ceny odtłuszczonego mleka w proszku utrzymały się na niezmienionym poziomie w Niemczech (1785 EUR/t), w Holandii (1780 EUR/t) i we Francji (1700 EUR/t). W Polsce OMP staniało z 1941 do 1891 EUR/t.

Serwatka w proszku staniała w Niemczech i we Francji z 700 do 675 EUR/t oraz w Holandii z 720 do 670 EUR/t.

Tab.1. Skup mleka surowego

Miesiące	Ilość mleka skupionego mln litrów	Cena skupu mleka	
		średnia (zł/100 litrów)	o standardowych parametrach (zł/100 kg)
2008 I-XII	8 686,4	102,26	.
2009 I-XII	8 869,6	89,36	.
2008 XII	674,7	88,97	96,03
2009 I	663,3	87,92	93,98
II	673,9	86,84	94,05
III	737,4	87,05	94,53
IV	752,0	87,71	93,42
V	834,6	86,84	92,71
VI	818,9	86,40	92,60
VII	811,2	85,77	91,95
VIII	796,2	85,58	92,77
IX	737,6	87,64	94,42
X	700,6	91,93	97,77
XI	648,5	99,35	105,25
XII	671,7	104,87	106,66
2010 I	680,2	102,22	106,09
Wskaźnik zmian w %			
<u>I 2010</u> XII 2009	101,3	97,5	99,5
<u>I 2010</u> I 2009	102,5	116,3	112,9

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.2. Produkcja wyrobów mleczarskich (tys. ton i mln l)

Miesiące	Mleko przetworzone (mln l)	Mleko w proszku		Jogurt (mln l)	Śmietana (mln l)	Masło	Sery	
		chude	pełne				świeże	dojrzewające
2008 I-XII	2 343,4	120,0	47,9	368,7	371,5	182,5	335,1	281,9
2009^a I-XII	2 491,3	97,9	32,9	441,4	343,4	169,2	334,9	273,8
2008 ^a XI	176,2	6,9	1,9	28,5	25,7	13,5	25,5	23,3
XII	176,4	9,5	2,5	23,8	25,2	15,4	25,4	23,6
2009 ^a I	186,4	5,3	2,2	36,9	23,8	14,1	28,1	24,6
II	178,7	6,3	2,0	33,6	22,5	12,9	25,5	20,8
III	212,6	8,4	2,9	40,7	29,3	15,1	31,9	23,7
IV	213,6	8,7	2,7	35,9	29,4	13,8	27,7	22,4
V	225,2	10,5	3,5	38,5	33,5	14,3	28,9	23,7
VI	215,0	12,4	3,1	33,7	37,0	14,1	26,7	24,5
VII	215,2	11,3	3,1	37,1	32,5	15,1	26,9	24,9
VIII	212,5	10,1	3,1	37,3	31,4	14,7	26,0	23,1
IX	210,4	7,4	2,7	37,8	27,3	13,8	26,9	23,6
X	205,7	6,5	2,4	38,0	28,1	14,2	28,9	22,9
XI	202,9	5,1	2,4	38,2	23,6	13,0	28,7	19,7
XII	213,1	5,8	2,8	33,9	25,0	14,0	28,6	20,0
Wskaźnik zmian w %								
<u>XII 2009</u> XI 2009	105,0	113,7	116,7	88,7	105,9	107,7	99,7	101,5
<u>XII 2009</u> XII 2008	120,8	61,1	112,0	142,4	99,2	90,9	112,6	84,7

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw zatrudniających 50 i więcej pracowników.

Źródło: Dane GUS.

Tab.3. Ceny producentów (z VAT) wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku (1 kg)		Masło świeże 85% tł. (1 kg)		Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (1 l)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii 2-2,5% tł.	UHT 1-2,5% tł.	chude	pełne	w blokach	konfekcjonowane				
2008 XII	1,51	1,78	7,09	8,90	11,00	10,97	0,80	5,49	8,64	10,86
2009 I	1,51	1,76	6,75	8,53	10,00	10,77	0,81	5,51	8,67	10,68
II	1,51	1,76	7,02	8,38	10,89	10,85	0,81	5,50	8,59	10,75
III	1,50	1,73	7,21	8,74	10,83	10,80	0,80	5,49	8,53	10,87
IV	1,50	1,73	7,38	8,71	11,00	10,96	0,79	5,51	8,56	10,96
V	1,49	1,73	7,36	8,62	10,77	10,82	0,79	5,50	8,58	10,93
VI	1,49	1,71	7,41	8,72	10,85	10,92	0,78	5,49	8,58	10,87
VII	1,49	1,71	7,43	8,80	10,65	11,14	0,77	5,44	8,56	10,87
VIII	1,49	1,70	7,28	8,79	10,73	11,14	0,78	5,38	8,54	10,85
IX	1,49	1,72	7,36	8,80	10,89	12,30 ^a	0,77	5,34	8,53	11,07
X	1,50	1,75	7,82	9,35	12,72	13,69 ^a	0,77	5,38	8,54	11,83
XI	1,50	1,74	8,59	9,96	14,77	14,97 ^a	0,77	5,45	8,57	12,46
XII	1,51	1,76	8,85	10,43	14,80 ^a	15,05 ^a	0,76	5,47	8,61	12,62
2010 I ^b	1,61	1,80	7,74	9,99	11,58	13,07	.	5,03	8,95	11,83
II ^b	1,60	1,80	7,55	9,80	10,64	12,28	.	4,96	8,89	11,72
Wskaźnik zmian w %										
<u>II^b 2010</u> <u>I^b 2010</u>	99,4	100,0	97,5	98,1	91,9	94,0	.	98,6	99,3	99,1
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	100,0	98,9	124,8	117,2	.	.	95,0	99,6	99,7	116,2

^a masło świeże i chłodnicze do 85% tł., ^b ceny 1 kg produktu wg ZSRIR za okres 18-24 I i 15-21 II 2010 r.

Źródło: Dane GUS i ZSRIR.

Tab.4. Ceny detaliczne wyrobów mleczarskich (zł)

Miesiące	Mleko przetworzone (1 l)		Mleko w proszku pełne (350 g)	Mleko zagęszcz., niesłodz. (400 g)	Masło Ekstra konfekcj. (200 g)	Kefir (150 g)	Jogurt owocowy (150 g)	Śmietana 18% tł. (200 g)	Twaróg półtłusty (1 kg)	Ser dojrzew. Edam (1 kg)
	w folii	UHT								
2008 XI	2,04	2,72	12,87	3,07	3,52	0,71	1,12	1,59	11,85	17,44
XII	2,05	2,70	12,86	3,09	3,50	0,71	1,10	1,59	11,84	17,08
2009 I	2,05	2,71	12,84	3,10	3,49	0,71	1,09	1,59	11,85	16,80
II	2,05	2,71	12,77	3,11	3,46	0,71	1,08	1,58	11,86	16,42
III	2,04	2,70	12,71	3,11	3,45	0,71	1,10	1,57	11,83	16,42
IV	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,71	1,10	1,57	11,71	16,51
V	2,04	2,69	12,77	3,11	3,43	0,70	1,10	1,57	11,74	16,46
VI	2,04	2,70	12,73	3,10	3,42	0,70	1,09	1,58	11,76	16,34
VII	2,04	2,69	12,80	3,10	3,39	0,70	1,10	1,58	11,81	16,32
VIII	2,04	2,69	12,75	3,10	3,40	0,69	1,11	1,58	11,87	16,06
IX	2,04	2,68	12,75	3,11	3,42	0,69	1,11	1,57	11,83	16,07
X	2,03	2,68	12,70	3,11	3,57	0,69	1,10	1,57	11,83	16,24
XI	2,03	2,67	12,71	3,11	3,90	0,69	1,10	1,57	11,88	16,62
XII	2,04	2,66	12,71	3,11	4,07	0,70	1,11	1,56	11,86	17,09
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	100,5	99,6	100,0	100,0	104,4	101,4	100,9	99,4	99,8	102,8
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	99,5	98,5	98,8	100,6	116,3	98,6	100,9	98,1	100,2	100,1

Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Eksport i import produktów mleczarskich (tys. ton)

Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	132,7	153,2	30,5	252,5	95,5	22,6	30,2	6,6	47,0	30,9
2009 I-XII	120,7	142,9	18,3	281,8	107,5	26,9	38,0	9,3	49,8	21,3
2008 XI	8,4	12,5	1,9	24,5	7,9	1,2	3,8	0,5	3,5	1,8
XII	10,3	11,3	1,1	23,0	6,0	1,6	3,1	0,6	6,1	1,5
2009 I	13,3	11,1	2,2	22,1	9,5	1,4	2,9	0,5	6,5	2,4
II	10,2	11,3	1,9	22,7	8,7	2,3	2,2	0,5	4,7	1,9
III	12,7	13,1	1,4	23,1	9,5	4,0	2,7	0,6	6,0	2,1
IV	9,4	12,0	1,5	13,3	7,8	1,8	3,7	0,4	5,0	2,7
V	7,2	11,6	1,7	23,7	8,2	2,7	3,2	0,4	4,7	2,5
VI	11,4	12,8	2,1	31,3	7,6	2,0	3,1	0,5	3,2	1,9
VII	9,9	12,4	1,8	28,9	7,6	2,2	3,8	0,8	1,6	1,2
VIII	10,4	11,7	1,1	29,4	8,9	1,9	3,6	0,8	4,3	1,5
IX	10,5	12,8	1,2	26,4	9,5	2,7	3,3	1,0	3,9	1,2
X	10,6	12,3	1,1	21,4	10,4	1,9	3,3	1,2	2,9	1,4
XI	9,0	11,5	1,0	20,0	10,7	2,2	3,5	1,4	2,5	1,2
XII	6,2	10,4	1,2	19,5	8,9	1,8	2,7	1,1	4,4	1,3
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	68,9	90,4	120,0	97,5	83,2	81,8	77,1	78,6	176,0	108,3
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	60,2	92,0	109,1	84,8	148,3	112,5	87,1	183,3	72,1	86,7

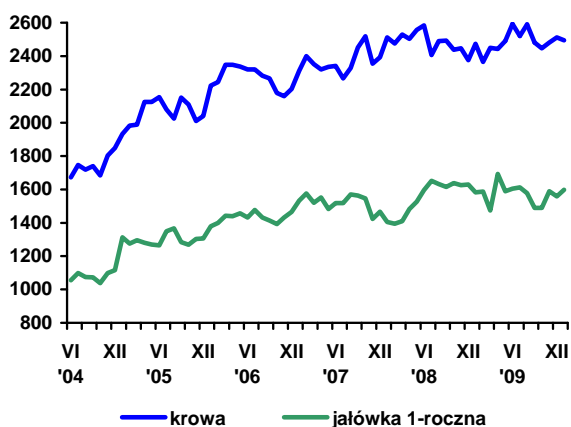
Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

Tab. 6. Ceny w eksporcie i imporcie produktów mleczarskich (EUR/tonę)

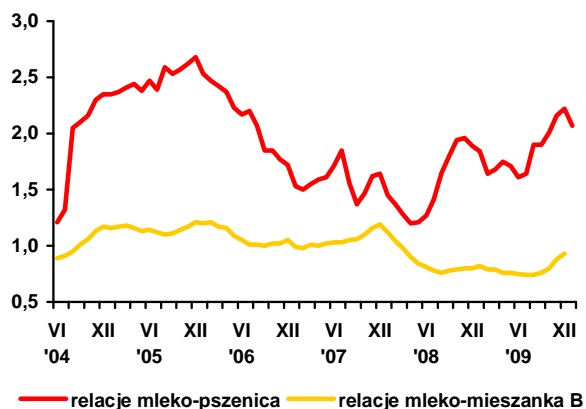
Miesiące	Eksport					Import				
	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne	mleko w proszku	sery	masło i tłuszcze mleczne	mleko płynne i śmietana	jogurty i napoje mleczne
2008 I-XII	2 114	3 104	2 564	598	1 183	2 220	3 319	3 246	741	1 083
2009 I-XII	1 436	2 578	2 368	437	961	1 730	2 807	2 768	561	1 133
2008 XI	1 689	2 911	2 266	442	1 124	2 728	2 350	2 613	702	1 168
XII	1 663	2 930	2 360	389	1 128	2 406	2 833	2 663	639	1 142
2009 I	1 382	2 699	2 135	367	1 004	2 193	3 090	2 864	537	1 003
II	1 237	2 692	2 311	374	1 005	1 611	3 239	2 880	627	1 055
III	1 115	2 403	1 903	319	858	1 135	2 743	2 384	455	1 074
IV	1 346	2 472	2 035	449	921	2 281	2 259	2 462	420	1 161
V	1 391	2 443	2 082	385	954	1 143	2 660	2 606	394	1 113
VI	1 417	2 523	2 252	426	950	1 514	2 780	2 516	548	1 155
VII	1 202	2 319	2 116	370	905	1 428	2 552	2 450	849	1 145
VIII	1 428	2 419	2 286	431	955	2 232	2 642	2 536	464	1 168
IX	1 559	2 556	2 636	453	958	1 656	2 916	2 627	605	1 253
X	1 698	2 737	3 368	585	1 001	1 945	2 981	3 029	825	1 268
XI	1 801	2 895	3 105	611	987	2 313	2 972	3 037	734	1 243
XII	1 945	2 864	3 078	542	1 010	2 424	3 196	3 130	703	1 125
Wskaźnik zmian w %										
<u>XII 2009</u> <u>XI 2009</u>	108,0	98,9	99,1	88,7	102,3	104,8	107,5	103,1	95,8	90,5
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	117,0	97,7	130,4	139,3	89,5	100,7	112,8	117,5	110,0	98,5

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie wstępnych danych MF i CAAC.

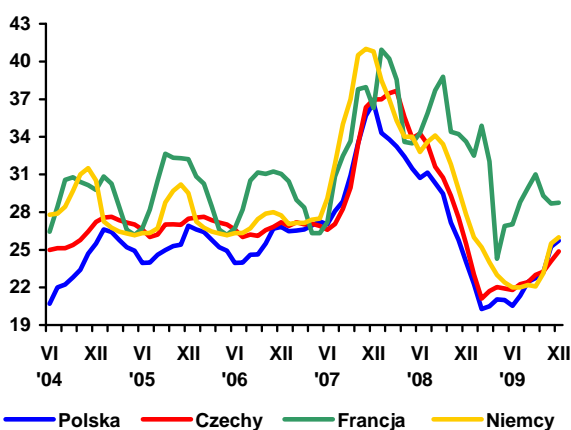
Rys. 1. Przeciętne ceny targowiskowe (zł/szt.)

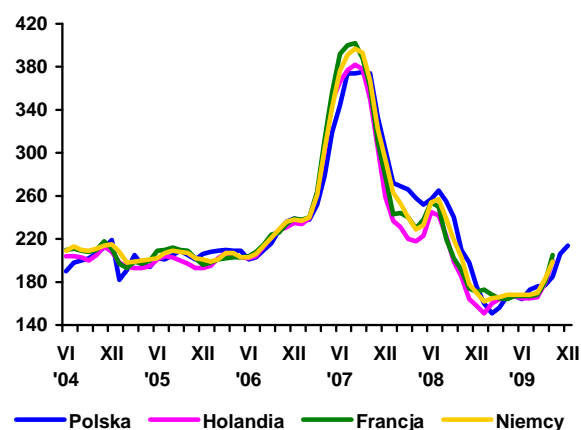
Rys. 2. Ceny mleka wyrażone w kg pszenicy oraz mieszanki B

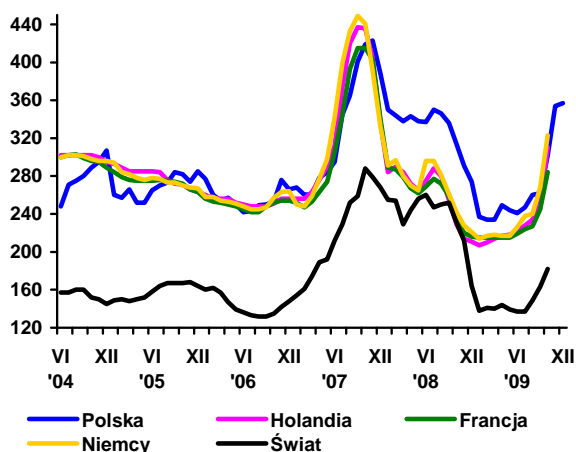
Rys. 3. Ceny skupu mleka surowego (EUR/100 kg)

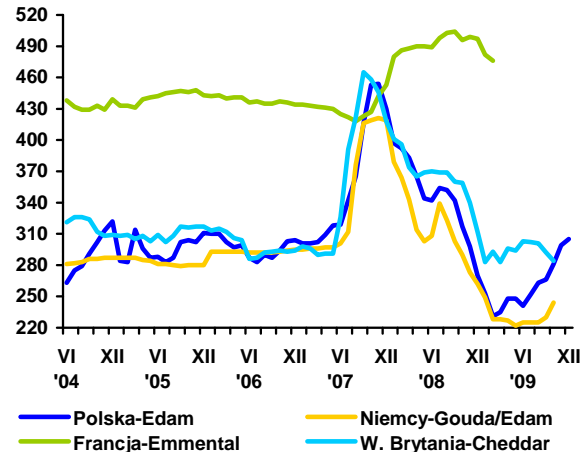
Rys. 4. Ceny zbytu mleka odtłuszczonego w proszku (EUR/100 kg)

Rys. 5. Ceny zbytu masła w blokach (EUR/100 kg)

Rys. 6. Ceny zbytu serów dojrzewających (EUR/100 kg)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ - PIB na podstawie danych GUS, ZSRIR, Milk Products i Preserved Milk.

Rynek wołowiny

Danuta Rycombel

W styczniu 2010 r. wołowina była jedynym gatunkiem żywca, którego ceny na polskim rynku wzrosły. Średnia cena skupu bydła wynosiła 4,91 zł/kg wagi żywej i była o ok. 5,6% wyższa niż przed miesiącem. Było to spowodowane prawdopodobnie mniejszą jego podażą na rynku krajowym i utrzymującym się popytem na wołowinę w UE-15. Skup żywca wołowego wyniósł 9,2 tys. ton i był o ok. 8% mniejszy niż w grudniu ub. r. i o ok. 17% mniejszy niż w styczniu 2009 r. W styczniu 2010 r. cena skupu młodego bydła wynosiła 5,34 zł/kg wagi żywej i w ciągu ostatnich dwóch miesięcy wzrosła o ok. 7%. Cena skupu cieląt wzrosła o ok. 21% (do 9,75 zł/kg) w porównaniu do stycznia 2009 r., ale była ona ok. 2% niższa niż przed miesiącem. Relacje cen skupu cieląt do cen skupu bydła nie były tak korzystne dla producentów jak w IV kwartale 2009 r. Wówczas kształtowały się one w granicach 2,0-2,11 i obniżyły się do 1,98 w styczniu br. Relatywne tanienie cieląt nie zachęca do ich dalszego chowu w gospodarstwach, ale przy wysokich cenach bydła sprzyja produkcji bydła mięsnego.

W lutym 2010 r. ceny cieląt na targowiskach wynosiły średnio ok. 9,8 zł/kg wagi żywej wobec 10,1 zł/kg wagi żywej w styczniu br. W pierwszym tygodniu marca br. były one o ok. 1% niższe niż przed tygodniem. Zakłady mięsne płaciły również niższe ceny za bydło (4,78 zł/kg).

W lutym 2010 r. średnia cena referencyjna wołowiny w UE kształtowała się w granicach 324-329 EUR/100 kg kl. R3 i była o ok. 2% niższa niż przed rokiem. W Polsce, w wyniku umacniania się złotego, utrzymywał się trend wzrostowy cen skupu bydła wyrażonych w EUR. Od stycznia do końca lutego 2010 r. cena zakupu buhajków wzrosła o ok. 5% (do 278,5 EUR/100 kg kl. R3) i krów o ok. 7% (do 202 EUR/100kg kl. O3). Niższe ceny wołowiny w UE, przy mocniejszym złotym, przełożą się na spadek cen skupu na rynku krajowym.

Rozwój cen zbytu zależy od sytuacji popytowo-podażowej w UE oraz w poszczególnych regionach naszego kraju. Od początku br. średnie ceny sprzedaży ćwierci z buhajów kształtowały się na poziomie powyżej 11 tys. zł/tonę. Ich 3% spadek (do 10 972 zł/t) miał miejsce w ostatnim tygodniu lutego br. Na początku marca br., przy niższych cenach skupu, nastąpił wzrost średnich cen zbytu ćwierci z buhajów oraz z krów

(Tab. 3). Był on spowodowany silnym wzrostem cen sprzedaży w Centralnym regionie Polski, gdzie ceny ćwierci z buhajów były o 4,7% wyższe niż przed tygodniem (11419 zł/t), a ćwierci z krów wzrosły o 3,6% (do 8329 zł/t). W regionie Południowym ceny sprzedaży ćwierci z bukatów były o ok. 4% niższe niż przed tygodniem, a w regionie Północnym ich spadek wyniósł ok. 3%.

Z wstępnych wyników eksportu za 2009 r. wynika, że w ub. roku eksport mięsa wołowego wyniósł 231,9 tys. ton i był o ok. 13% większy niż przed rokiem. Eksport mięsa wołowego chłodzonego wyniósł 205,7 tys. ton i był o 23,6 tys. ton większy niż w 2008 r., a eksport mięsa wołowego mrożonego wzrósł o 3,7 tys. ton (do 26,2 tys. ton). Średnia cena mięsa chłodzonego w eksporcie wynosiła 2,53 EUR/kg i była o 0,23 EUR/kg niższa niż w poprzednim roku, a cena mięsa mrożonego obniżyła się o 0,33 EUR/kg (do 2,54 EUR/kg). Spadek cen był rekompensowany większym eksportem mięsa wołowego i wpływy z jego sprzedaży wzrosły o 3,5% (do 588 mln EUR). Polskie firmy najwięcej mięsa wołowego chłodzonego sprzedały do Włoch (58,4 tys. ton) oraz do Holandii (43,3 tys. ton) i do Niemiec (39,6 tys. ton). Import mięsa wołowego wyniósł w 2009 r. 8,9 tys. ton i był o ok. 18% większy niż w 2008 r. Wydatki na jego zakup wzrosły o ok. 9% (do 25,6 mln EUR). W strukturze importu mięsa wołowego największy udział miała Irlandia (ok. 17%) i Czechy (ok. 11%).

W 2009 r. eksport bydła i cieląt wyniósł ok. 421,8 tys. sztuk i był o ok. 5% mniejszy niż przed rokiem. Średnia cena w eksporcie żywca wołowego i cielęcgo obniżyła się o ok. 0,10 EUR/kg wagi żywej i wpływy z eksportu były o ok. 6 mln EUR niższe niż w 2008 r. Spadek eksportu dotyczył głównie bydła. Jego sprzedaż na rynki zagraniczne wyniosła ok. 89 tys. sztuk i była o ok. 17% mniejsza niż w 2008 r. Natomiast eksport cieląt obniżył się o ok. 2% (do ok. 333 tys. sztuk). Najwięcej cieląt eksportowano do Holandii (ok. 129 tys. sztuk) i do Włoch (113,6 tys. sztuk). Ceny w ich eksporcie wynosiły średnio 2,87 EUR/kg wagi żywej i były o ponad 1% niższe niż w 2008 r., ale niewielki spadek cen rekompensował słaby złoty.

Tab. 1. Produkcja, skup, eksport i import wołowiny (tys. ton)

Wyszczególnienie		Skup żywca wołowego i cielęcego w ekw. mięsa	Eksport wołowiny w ekw. mięsa			Import wołowiny
			ogółem	żywiec	mięso	
I-XII 2004		255,7 ^a	124,0	45,0	68,0	4,8
I-XII 2005 ^c		204,5 ^b	167,2	44,6	115,3	3,7
2006	XII	13,1	12,0	1,4	10,9	0,5
2007	XII	13,3	14,5	2,1	11,7	1,0
2008	VII	12,8	12,7	1,6	10,8	0,5
	VIII	11,5	11,5	1,5	9,0	0,8
	IX	12,9	15,5	1,3	13,4	0,6
	X	15,3	17,0	2,6	13,5	0,9
	XI	13,7	15,4	1,2	11,8	0,8
	XII	13,5	16,8	1,8	14,2	0,9
2009	I	11,1	13,0	1,6	10,4	0,5
	II	13,2	17,6	1,8	15,0	0,4
	III	15,5	19,0	2,1	15,7	0,5
	IV	13,8	17,5	1,4	14,3	0,6
	V	13,1	21,0	2,3	18,6	0,7
	VI	11,9	16,0	2,8	12,7	0,6
	VII	12,0	15,3	1,7	12,1	0,7
	VIII	9,2	13,0	1,3	10,1	0,9
	IX	10,8	14,0	1,2	11,4	0,7
	X	11,8	13,0	1,3	10,0	1,4
	XI	10,6	13,3	1,2	10,9	0,9
	XII	10,0	17,6	1,4	14,5	0,9
2010	I	9,2				

^a obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 10 osób, ^b obejmuje zakłady zatrudniające powyżej 50 osób, ^c dane szacunkowe

Źródło: Na podstawie danych GUS – miesięcznych informacji o produkcji i handlu zagranicznym, skup na podstawie Biuletynu GUS.

Tab. 2. Cena skupu, zbytu i cena detaliczna wołowiny

Wyszczególnienie		Cena skupu żywca wołowego w zł/kg żywca	Cena skupu cieląt w zł/kg żywca	Cena zbytu mięsa wołowego z kością	Cena detaliczna mięsa wołowego z kością	Relacje ceny skupu bydła rzeźnego do ceny mięsa wołowego z kością	
						zbytu	detalicznej
2006	XII	4,00	9,53	15,39	17,22	3,84	4,30
2007	XII	3,91	8,56	16,09	17,68	4,11	4,52
2008	VII	4,03	7,58	17,57	18,23	4,36	4,52
	VIII	4,10	7,38	17,64	18,21	4,30	4,44
	IX	4,12	7,26	17,63	18,35	4,28	4,45
	X	4,06	7,62	17,79	18,38	4,38	4,52
	XI	4,09	7,91	17,76	18,40	4,34	4,49
	XII	4,13	7,97	17,88	18,42	4,34	4,47
2009	I	4,25	8,07	18,40	18,61	4,33	4,38
	II	4,54	9,10	18,50	18,79	4,07	4,14
	III	4,73	9,67	18,79	19,18	3,97	4,05
	IV	4,83	9,87	18,81	19,53	3,89	4,04
	V	4,64	9,46	18,84	19,70	4,06	4,24
	VI	4,90	9,71	19,18	19,84	3,99	4,05
	VII	4,78	9,03	19,48	20,08	4,07	4,19
	VIII	4,56	8,83	19,37	20,14	4,25	4,42
	IX	4,59	8,98	19,40	20,19	4,23	4,39
	X	4,50	9,01	19,27	20,24	4,28	4,49
	XI	4,49	9,48	19,10	20,30	4,25	4,52
	XII	4,64	9,93	19,02	20,26	4,10	4,36
2010	I	4,91					
w % ceny	sprzed roku	115,6	-	-	-	-	-
	sprzed m-ca	105,9	-	-	-	-	-

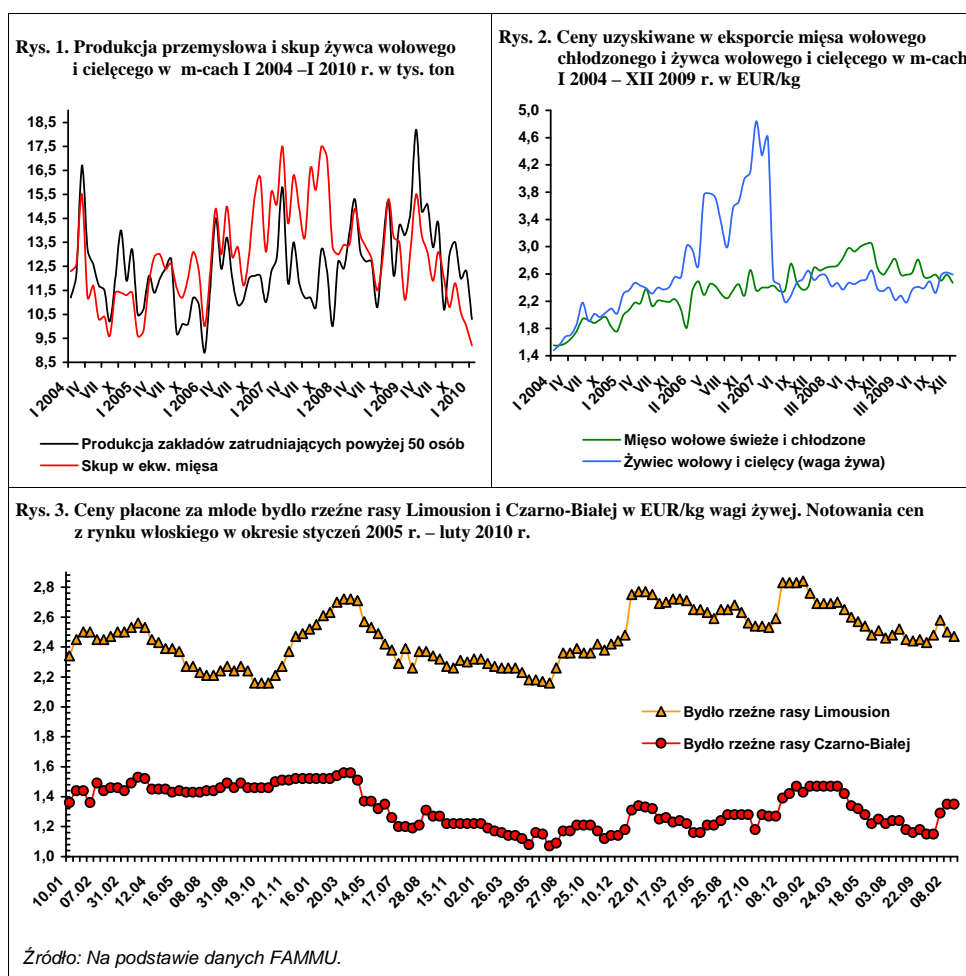
Źródło: Na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Cena targowiskowa, cena zbytu i cena referencyjna wołowiny

Wyszczególnienie	VII 2009	VIII 2009	IX 2009	X 2009	XI 2009	XII 2009	I 2010	II 2010	III 2010
	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca	1 tydz. m-ca
Cena zakupu bydła rzeźnego w ubojniach w zł/kg wagi żywej:									
Bydło ogółem	5,12	4,81	4,84	4,77	4,55	4,68	4,77	5,00	4,78
Buhaje	5,82	5,73	5,57	5,51	5,32	5,52	5,71	5,92	5,47
Krowy	4,17	3,80	3,81	3,67	3,49	3,52	3,41	3,73	3,68
Średnia cena targowiskowa cieląt 60-100 kg w zł/kg wagi żywej	9,28	9,36	8,94	9,06	9,51	9,75	10,35	9,77	9,83
Cena sprzedaży w zakładach mięsnych w zł/tonę:									
Ćwierci z buhajów do 2 lat	11 370	11 172	10 880	10 810	10 723	10 796	10 963	11 292	11 370
Ćwierci z krów rzeźnych	9 375	8 169	8 196	7 842	7 571	7 578	7 272	8 198	8 185
Cena referencyjna w EUR/100 kg tuszy schłodzonej ^a :									
UE-25	308,2	312,8	310,52	314,19	307,60	310,18	314,7	321,64	324,25
Polska	246,2	261,3	259,08	257,95	246,57	254,08	258,7	263,93	274,67

^a ceny referencyjne, są to ceny otrzymywane przez producentów żywca wołowego, których notowania pochodzą z rynków reprezentatywnych państw członkowskich UE i są przekazywane co tydzień do Komisji Europejskiej. Są one porównywane z ceną bazową, ustaloną przez Komisję Europejską w wysokości 2224 EUR/tonę kl. R3. Jeśli ceny referencyjne wykazują tendencję spadkową i stanowią mniej niż 103% ceny bazowej, wówczas kraj członkowski może ubiegać się o dopłaty do magazynowania, które od 01.07.2002 są podstawowym instrumentem utrzymania równowagi na tym rynku

Źródło: Na podstawie tygodniowych informacji Departamentu Wspólnej Organizacji Rynków.

Rynek wieprzowiny

Jan Małkowski
Danuta Zawadzka

Świąteczne zakupy Wielkanocne mięsa i przetworów będą mniej kosztowne niż w 2009 r., ponieważ w końcu ubiegłego roku i na początku tego roku, ceny skupu żywca wieprzowego istotnie zmalały. W związku z tym ceny detaliczne mięsa będą nieco niższe. Jest to dobra informacja dla konsumentów, ale nie najlepsza dla producentów trzody.

W pierwszych trzech kwartałach 2009 r. ceny trzody kształtowały się na rekordowo wysokim poziomie. Jednak w końcu roku ceny trzody nieoczekiwanie spadły. W grudniu 2009 r. były one niższe niż w grudniu 2008 r. o 14%. W styczniu 2010 r. cena skupu trzody wyniosła 3,72, a w lutym 3,65 zł/kg i była niższa niż rok wcześniej odpowiednio o 16 i 17%. W okresie wiosenno-letnim br. ceny trzody sezonowo wzrosną, ale będą nadal znacznie niższe niż przed rokiem. Taki rozwój cen wpłynie na osłabienie tendencji odbijania się pogłowia i produkcji trzody chlewnej od głębokiego dna.

W latach 2007-2008 chów trzody na skutek niskich cen trzody i wysokich cen zbóż i pasz był drastycznie nieopłacalny. Wzrost cen trzody od lata 2008 poprawił w sposób zasadniczy opłacalność chowu, zwłaszcza po spadku cen zbóż po żniwach 2009 roku, ale ostatni spadek cen trzody znów ją osłabił. W okresie maj-listopad 2009 r. relacje cen trzody do cen żyta kształtowały się

w granicach 10-12: 1, a relacje cen trzoda: jęczmień w granicach 9-10: 1. W pierwszych dwu miesiącach 2010 r. relacja cen trzoda: żyto zawężała się do około 9: 1, a relacja cen trzoda: jęczmień do 7,5: 1. W najbliższych miesiącach o utrzymaniu się opłacalności chowu trzody chlewnej zapewniającej słaby rozwój produkcji decydować będą ceny zbóż i pasz.

Ze wstępnych informacji wynika, że w 2009 r. eksport zmniejszył się, a import zwiększył. W rezultacie ujemne saldo handlu zagranicznego mięsem wieprzowym i jego przetworami wzrosło ze 115 tys. ton w 2008 r. do około 180 tys. ton w 2009 r. Powodem wzrostu ujemnego salda był spadek produkcji krajowej o 13% oraz wysokie ceny trzody, które były wyższe niż przeciętne ceny w UE-27. Spadek cen trzody w grudniu i w pierwszych miesiącach 2010 r. na rynku krajowym spowodował, że w tym okresie ceny trzody w Polsce były niższe niż przeciętne ceny w UE-27, a zwłaszcza w Niemczech, a więc u największego eksportera wieprzowiny na polski rynek. Nie oznacza to jednak, że import w związku z tym ulegnie zmniejszeniu, bowiem o jego skali decydują nie tylko różnice w cenach, ale także w jakości towaru. Tradycyjnym konkurentem dla Polski tak pod względem cen wieprzowiny jak i jej jakości jest Dania.

Tab. 1. Skup trzody i handel zagraniczny wieprzowiną

Lata i miesiące	Skup trzody ^a		Eksport mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Import mięsa, podrobów i przetworów ^{c,d}		Saldo handlu zagranicznego tys. ton	
	tys. ton	wskaźniki zmian ^b	Tys. ton	Wskaźniki zmian ^b	tys. ton	wskaźniki zmian ^b		
2007	I-XII	2210,0	101,5	289,5	88,4	257,5	140,5	32,0
	I-VI	1127,6	109,4	155,7	99,2	107,8	51,9	47,9
2008	I-XII	1931,2	87,4	399,0	137,8	514,0	199,6	-115,0
	I-VI	1027,0	91,1	204,0	131,0	212,0	196,7	-8,0
	VII	107,5	91,5	38,8	167,8	47,8	191,5	-9,0
	VIII	98,1	83,3	36,9	148,8	47,9	164,3	-11,0
	IX	104,8	99,3	39,1	156,5	52,5	213,2	-13,4
	X	116,3	86,6	38,5	147,9	46,9	187,3	-8,4
	XI	102,6	77,4	29,8	104,9	45,1	191,1	-15,3
	XII	108,8	96,2	23,2	91,2	41,3	193,1	-18,1
2009	I	99,8	82,7	27,2	102,6	43,5	137,2	-16,2
	II	88,1	72,8	31,7	93,5	32,5	112,8	-17,1
	III	97,7	75,8	26,9	72,9	47,8	159,0	-20,9
	IV	92,0	72,9	30,0	67,4	42,8	151,8	-12,8
	V	84,0	75,3	29,6	79,1	42,3	107,1	-12,7
	VI	87,3	87,5	30,0	70,9	48,4	128,4	-18,4
	I-VI	857,4	83,5	151,0	74,0	259,0	122,2	-108,0
	VII	87,4	81,3	25,8	66,8	50,5	107,2	-24,7
	VIII	85,6	87,3	24,3	64,8	48,4	104,1	-24,1
	IX	92,7	88,5	31,3	79,0	43,6	87,0	-12,3
	X	99,1	85,2	31,5	81,0	43,2	94,5	-11,7
	XI	95,8	93,4	28,8	96,0	43,3	100,7	-14,5
XII	102,5	94,2	28,5	124,5	42,1	126,0	-13,6	
2010	I	96,2	96,4	x	x	x	x	x

^a miesięczny skup nie jest pełny, gdyż nie obejmuje skupu realizowanego przez małe jednostki, w przeciwieństwie do okresów rocznych i półrocznych, ^b analogiczny okres poprzedniego roku = 100, ^c w wadze produktu, ^d dane miesięczne eksportu i importu nie są pełne, gdyż nie obejmują żywych zwierząt, niektórych przetworów i podrobów, dane półroczne i roczne przeliczone są na wagę mięsa.

Źródło: Dane GUS, CIHZ, CAAC i przeliczenia własne

Tab. 2. Ceny żywca wieprzowego, mieszanki PT-2, Prowitu i prosiąt

Lata i miesiące	Cena skupu trzody w zł/kg wagi żywej	Relacje cen trzody do targowiskowych cen:		Cena mieszanki PT-2 w zł/dt	Relacja cen trzoda: mieszanka PT-2	Cena Prowitu w zł/dt	Relacja cen trzoda: Prowit	Cena prosiąt w zł/szt.	
		żyta	jęczmienia						
2008	VI	4,31	5,5	5,0	117,73	3,7	184,50	2,3	99
	VII	4,46	5,8	5,1	117,47	3,8	184,85	2,4	101
	VIII	4,51	6,5	5,8	116,19	3,9	184,36	2,4	108
	IX	4,64	7,4	6,7	111,50	4,2	183,53	2,5	124
	X	4,32	7,2	6,8	108,13	4,0	181,59	2,4	129
	XI	4,28	7,9	7,2	104,38	4,1	179,87	2,4	140
	XII	4,50	8,6	7,6	102,86	4,4	179,04	2,5	146
2009	I	4,43	8,6	7,5	102,18	4,3	179,12	2,5	150
	II	4,45	8,9	7,7	102,18	4,4	186,37	2,4	159
	III	4,78	9,3	8,2	101,34	4,7	189,65	2,5	176
	IV	4,88	9,5	8,6	102,52	4,8	193,06	2,5	184
	V	4,81	10,1	8,8	100,51	4,8	195,21	2,5	181
	VI	5,06	11,1	9,6	100,57	5,0	198,68	2,5	187
	VII	5,08	11,3	9,8	100,54	5,1	200,42	2,5	188
	VIII	4,92	12,0	10,0	99,69	4,9	200,29	2,5	180
	IX	4,67	11,1	9,6	98,05	4,8	198,50	2,4	180
	X	4,22	10,4	8,8	95,83	4,4	197,34	2,1	169
	XI	4,15	10,5	8,6	94,32	4,4	197,21	2,1	160
	XII	3,88	9,7	8,1	93,90	4,1	196,96	2,0	158
2010	I	3,72	8,9	7,5	x	x	x	x	x

Źródło: Dane GUS i przeliczenia własne.

Tab. 3. Ceny producenta, zbytu i ceny detaliczne wieprzowiny w Polsce (w zł/kg)

Lata i miesiące	Cena skupu za wagę poubojową schłodzoną	Ceny zbytu			Ceny detaliczne			Cena detaliczna w % cen zbytu		
		schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej	schabu środk. z/k	szynki gotowanej	kielbasy toruńskiej
2008 I	4,57	12,48	16,11	9,74	14,13	20,35	12,27	113,2	126,3	126,0
II	4,28	12,31	16,08	9,74	13,70	20,25	12,13	111,3	125,9	124,5
III	4,74	12,55	16,04	9,74	13,83	20,07	12,11	110,2	125,1	124,3
IV	4,76	12,42	15,94	9,71	13,90	20,08	12,22	111,9	126,0	125,8
V	5,27	12,65	16,22	9,79	14,26	20,31	12,37	112,7	125,2	126,4
VI	5,65	13,06	16,35	9,91	14,94	20,68	12,64	114,4	126,5	127,5
VII	5,84	13,21	16,73	10,18	14,93	20,70	12,75	113,0	123,7	125,2
VIII	5,91	13,27	16,80	10,33	15,00	20,94	12,83	113,0	124,6	124,2
IX	6,08	13,23	16,80	10,39	15,09	20,97	12,96	114,1	124,8	124,7
X	5,66	12,98	16,77	10,52	14,89	21,11	12,96	114,7	125,9	123,2
XI	5,61	12,90	16,77	10,61	14,61	21,13	13,02	113,3	126,0	122,7
XII	5,90	13,03	16,76	10,67	14,62	21,06	13,04	112,2	125,7	122,2
2009 I	5,80	13,10	17,06	10,72	14,94	21,11	13,13	114,0	123,7	122,5
II	5,83	13,12	17,15	10,75	14,69	21,32	13,15	112,0	124,3	122,3
III	6,26	13,55	17,46	11,08	15,03	21,66	13,41	110,9	124,1	121,0
IV	6,39	13,77	17,61	11,24	15,50	21,93	13,49	112,6	124,6	120,0
V	6,30	13,79	17,58	11,33	15,58	21,92	13,78	113,0	124,7	121,6
VI	6,63	14,02	17,86	11,37	15,63	22,08	13,83	111,5	123,6	121,6
VII	6,65	14,13	18,04	11,60	15,88	22,35	14,11	112,4	123,9	121,6
VIII	6,45	14,02	18,04	11,65	15,76	22,35	14,16	112,4	123,9	121,5
IX	6,07	13,76	17,92	11,65	15,57	21,98	14,23	113,4	124,9	122,1
X	5,53	13,21	17,95	11,56	15,05	22,37	14,31	119,2	124,6	123,8
XI	5,44	12,94	17,81	11,51	14,53	22,18	14,27	112,3	124,5	124,0
XII	5,09	12,74	17,72	11,44	14,24	22,05	14,11	111,8	124,4	123,3
2010 I	4,88	x	x	x	x	x	x	x	x	x

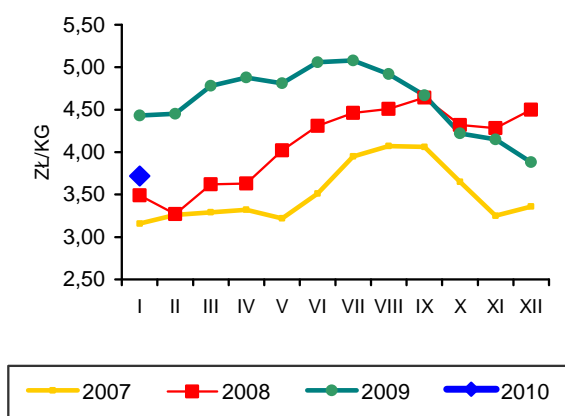
Źródło: Dane GUS i przeliczeni własne.

Tab. 4. Rynkowe ceny trzody w Unii Europejskiej (EUR/100 kg wagi poubojowej)

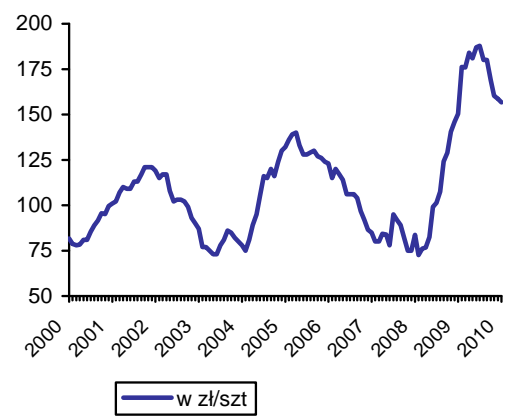
Lata i miesiące	UE-27	Polska	Niemcy	Dania	Ceny w Polsce w % cen w:		
					UE-27	Niemczech	Danii
2008 I	131,94	134,44	135,29	107,10	101,9	99,4	125,5
II	133,67	125,71	141,46	110,49	94,0	88,9	113,8
III	143,78	139,82	150,12	120,33	97,2	93,1	116,2
IV	144,30	144,62	147,95	126,71	100,2	97,7	114,1
V	151,78	161,09	162,54	130,94	106,1	99,1	123,0
VI	163,94	174,24	172,09	138,26	106,3	101,2	126,0
VII	169,22	185,13	178,08	139,51	109,4	104,0	132,7
VIII	173,96	184,62	184,81	145,36	106,1	99,9	127,0
IX	172,33	183,01	179,79	148,31	106,2	101,8	123,4
X	161,30	162,05	168,92	142,18	100,5	95,9	114,0
XI	148,29	154,83	155,27	131,72	104,4	99,7	117,5
XII	144,36	150,27	150,82	125,21	104,1	99,6	120,0
2009 I	136,81	140,25	140,83	119,91	102,5	99,5	117,0
II	133,43	128,99	148,96	114,68	96,7	86,6	112,5
III	137,81	139,61	141,33	113,85	101,3	98,8	122,6
IV	142,88	147,77	147,21	121,73	103,4	100,4	121,4
V	144,24	148,11	149,62	125,91	102,7	99,0	117,6
VI	150,35	152,93	154,90	132,05	101,7	98,7	115,8
VII	156,48	160,62	158,40	134,27	102,6	101,4	119,6
VIII	155,00	160,30	160,20	131,40	103,4	100,0	122,0
IX	148,40	151,55	150,44	130,22	102,1	100,7	117,2
X	136,23	134,93	138,21	120,07	99,0	97,6	112,4
XI	132,94	133,31	137,57	116,43	100,3	97,6	114,5
XII	131,92	125,81	134,34	113,78	95,4	93,7	110,6
2010 I	130,65	124,82	134,04	108,84	95,5	93,1	114,7
II	135,12	124,02	140,48	114,62	91,8	88,3	108,2

Źródło: Dane Komisji Europejskiej.

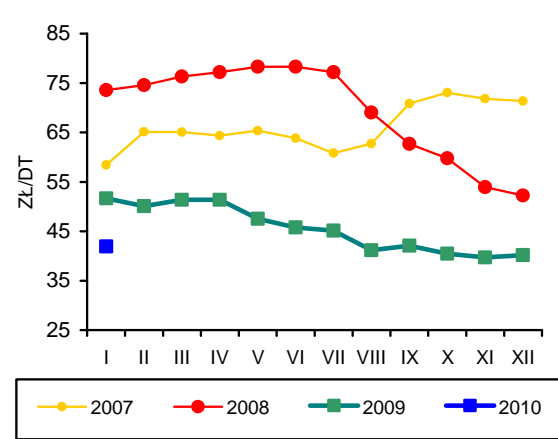
Rys. 1. Ceny skupu żywca wieprzowego w Polsce

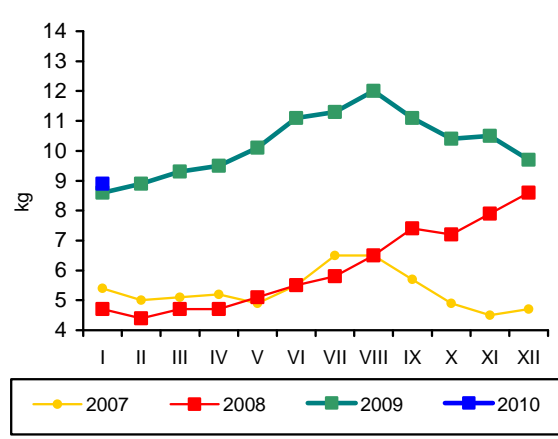
Rys. 2. Ceny prosiąt w Polsce

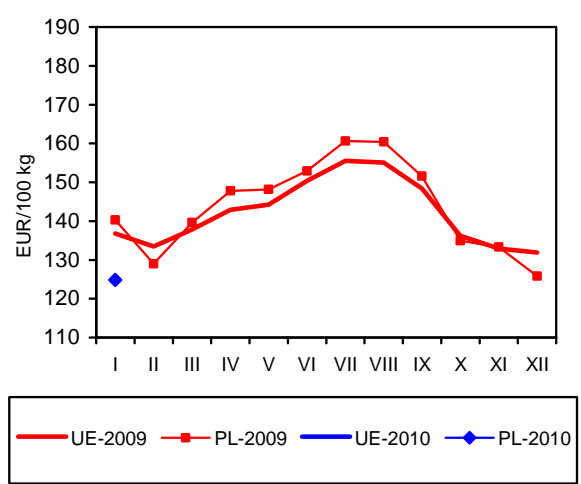
Rys. 3. Targowiskowe ceny żyta w Polsce

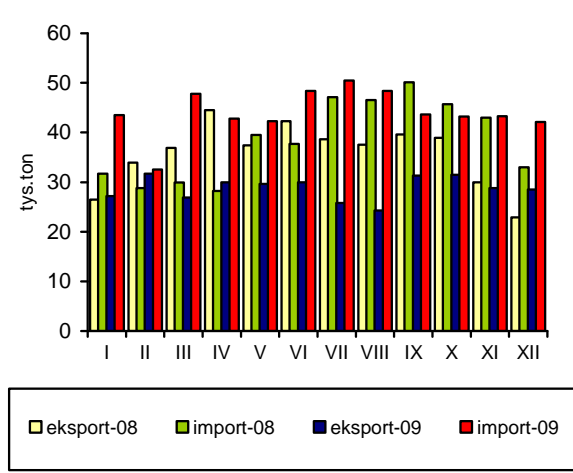
Rys. 4. Ceny żywca wieprzowego wyrażone w kg żyta w Polsce

Rys. 5. Przeciętne ceny trzody klasy E w UE (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Rys. 6. Polski handel zagraniczny wieprzowiną

Źródło: GUS, CIHZ, CAAC, Komisja Europejska oraz przeliczenia własne.

Rynek mięsa drobiowego i jaj

Mira Kobuszyńska
Grzegorz Dybowski

Rynek mięsa drobiowego

W 2009 r., produkcja mięsa drobiowego w zakładach drobiarskich, zatrudniających powyżej 50 pracowników wyniosła 1,2 mln ton, tj. o 1,8% więcej niż w roku poprzednim. Przyrost ten był nierównomiernie rozłożony w czasie. W pierwszej połowie roku zakłady przemysłowe nie nadążały z zaspokojeniem rosnącego popytu z powodu braku podaży, wywołanego kryzysem z końca 2008 roku. Poprawa koniunktury przyczyniła się do silnego wzrostu produkcji w drugim półroczu i kumulacji podaży na przełomie lat 2009 i 2010. W styczniu 2010 r. presja podażowa osłabła, a produkcja obniżyła się o 10% w relacji do poprzedniego miesiąca.

W 2009 r. eksport mięsa drobiowego, według danych wstępnych, był o 18,2% wyższy niż w tym samym czasie roku poprzedniego, ale do kwietnia 2009 r. poziom eksportu był niższy niż w analogicznym czasie 2008 r. Dopiero w drugim półroczu sprzedaż eksportowa wykazywała silne tendencje wzrostowe. Największym rynkiem zbytu drobiu były Niemcy, choć ich udział zmniejszył się, zarówno pod względem wielkości jak i wartości sprzedaży. Obniżyła się sprzedaż do niemal wszystkich głównych odbiorców unijnych, z wyjątkiem Czech i Słowacji. Intensywnie rosła sprzedaż do Hongkongu.

W 2009 r. import mięsa drobiowego przewyższał wielkość przywozu z 2008 r. o 13,4%. Przywóz ten był jednak bardzo silnie zróżnicowany w czasie. Do lipca 2009 r. utrzymywał się on na wysokim poziomie, przy krótkookresowych wahaniami w dół. Od sierpnia poziom importu był znacznie niższy niż w analogicznym okresie 2008 r.

W drugiej połowie 2009 r. odwrócony został wzrostowy trend cenowy na rynku pasz dla drobiu. W rezultacie cena paszy w grudniu 2009 r. obniżyła się nieznacznie poniżej poziomu ze stycznia tegoż roku, a w styczniu 2010 r. odnotowano 2,5% wzrost ceny mieszanki dla kurcząt.

Na rynku kurcząt, po silnym spadku cen w styczniu 2010 r. ceny skupu ponownie rosły. W lutym za kurczęta brojlery hodowcy uzyskiwali ceny o 7% wyższe niż w poprzednim miesiącu. W 2009 r. pierwsze półrocze było czasem bardzo intensywnego wzrostu cen skupu i rosnącej opłacalności chowu. Ceny skupu żywca kurcząt w 2009 r. rosły z 3,05 zł/kg w styczniu do 3,76 zł/kg w czerwcu. W drugiej połowie roku ceny skupu równie intensywnie spadały, przy czym tempo spadku cen skupu przewyższało tempo obniżek cen pasz, co znacząco pogorszyło opłacalność produkcji kurcząt. W grudniu 2009 r. średnia cena skupu spadła poniżej poziomu ze stycznia tego roku (3,02 zł/kg żywca) i w styczniu 2010 r. nadal obniżała się.

W drugiej połowie 2009 r. bardzo intensywnie obniżały się ceny zbytu. Do listopada tegoż roku ceny zbytu spadły aż o 30%. Wzrost popytu w okresie okołoswiątecznym spowodował krótkotrwały wzrost cen, jednakże na początku 2010 r. kurczęta nadal taniały. W lutym ceny zbytu wzrosły, jednakże nie osiągnęły poziomu z końca poprzedniego roku.

Ceny skupu i zbytu na rynku indyków w lutym 2010 r., silnie obniżyły się w stosunku do cen z poprzednich miesięcy. W 2009 r. na rynku indyków wystąpiły podobne trendy jak na rynku kurcząt. Pierwsze półrocze 2009 r. było okresem dobrej koniunktury zarówno dla producentów żywca jak i zakładów przetwórczych. Ceny skupu indyków, rosły od stycznia do lipca 2009 r. (7,7%), a od sierpnia do końca roku opłacalność produkcji silnie malała.

Polska ciągle należy do najtańszych producentów mięsa drobiowego w Europie. W listopadzie 2009 r. polskie ceny wyrażone w euro stanowiły 68% przeciętnej ceny unijnej, podobnie jak przed rokiem. Pod względem cenowym do największych konkurentów Polski tradycyjnie należą Holandia i Hiszpania oraz od początku bieżącego roku – Węgry.

Tab. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu powyżej 50 osób (tys. ton)

Wyszczególnienie	2006	2007	2008	2009	2010
I	89,1	93,7	108	95,2	96,4
II	84,0	79,7	92,9	85,8	
III	94,3	94,9	95,1	98,1	
IV	83,7	89,2	105,0	99,0	
V	91,6	96,2	99,1	97,0	
VI	94,1	86,4	94,2	101,5	
VII	91,3	93,4	105	107,0	
VIII	94,4	97,4	96	101,0	
IX	94,9	95,6	101	105,0	
X	101	109,0	108	113,0	
XI	97,2	99,9	93	105,0	
XII	90,4	91,0	97,7	107,0	
RAZEM	1106	1126,4	1195	1217,0	96,4

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Wyszczególnienie	Import		Eksport	
	2008 ^a	2009 ^a	2008 ^a	2009 ^a
I	2549	4183	22212	20217
II	2261	3219	22846	20607
III	2074	4140	20585	23169
IV	2350	4146	22596	22020
V	2548	3145	21662	25232
VI	2508	3640	21109	25163
VII	3487	3717	19766	25733
VIII	3949	2933	17456	22923
IX	3777	2865	22218	30012
X	3269	3611	24632	31274
XI	3021	2495	21685	30693
XII	3495	1940	21289	27977
RAZEM	35293	40032	258056	305021

^a dane nieostateczne (na dzień 04.03.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 3. Spożycie mięsa drobiowego i wędlin drobiowych wg budżetów rodzinnych (w kg/1 mieszkańca miesięcznie)

Kwartał	Mięso drobiowe			Wędliny drobiowe		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009
I	1,40	1,41	1,42	0,22	0,20	0,21
II	1,42	1,44	1,46	0,21	0,21	0,21
III	1,46	1,48	1,49	0,22	0,21	0,23
IV	1,48	1,58		0,21	0,21	

Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Ceny na rynku kurcząt brojlerów

Miesiące	Mieszanka dla kurcząt brojlerów pełnoporcjowa grower/finisz (zł/tonę)		Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt) patroszona, z szyją (zł/kg) ^{a, b}		Tuszka (detal) (zł/kg)	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	1020	1044	1,17		3,05	2,84	4,81	4,29	6,91	
II	1119		1,19		3,32	3,04	5,70	4,84	6,72	
III	1149		1,21		3,46		5,91		7,12	
IV	1151		x		3,50		5,42		7,28	
V	1163		1,25		3,40		5,69		6,95	
VI	1204		1,25		3,76		6,24		7,39	
VII	1209		1,26		3,64		5,78		7,33	
VIII	1183		1,25		3,65		5,73		7,22	
IX	1151		1,26		3,37		5,10		6,90	
X	1117		1,26		3,08		4,59		6,47	
XI	1032		1,25		2,95		4,44		6,11	
XII	1019		1,26		3,02		5,07		5,93	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+UE

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS, KRDiG i MRiRW.

Tab. 5. Ceny na rynku indyków brojlerów

Wyszczególnienie	Pisklęta (zł/szt.)		Żywiec (skup) – indory (zł/kg) ^a		Tuszka (zbyt), (zł/kg) ^a	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	5,00		4,37	4,54	7,32	7,64
II	5,50		4,67	4,47	7,72	7,46
III	5,60		4,94		7,70	
IV	x		5,35		7,88	
V	5,60		5,47		7,97	
VI	5,60		5,44		7,86	
VII	5,60		5,48		7,61	
VIII	5,60		5,07		7,49	
IX	5,50		4,95		7,57	
X	5,50		5,01		7,60	
XI	5,50		4,75		7,53	
XII	5,50		4,56		8,37	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca, ^b świeże i schłodzone, Polska+ UE

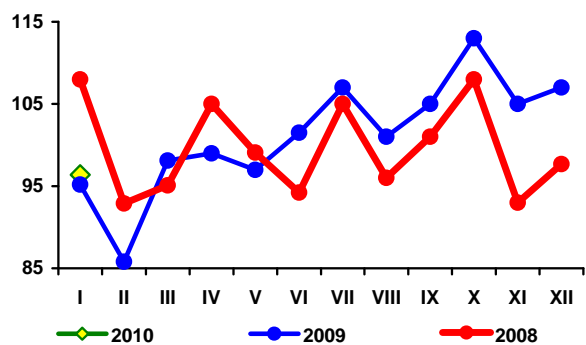
Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS i MRiRW.

Tab. 6. Ceny sprzedaży mięsa kurcząt w wybranych krajach UE (EUR/100 kg)

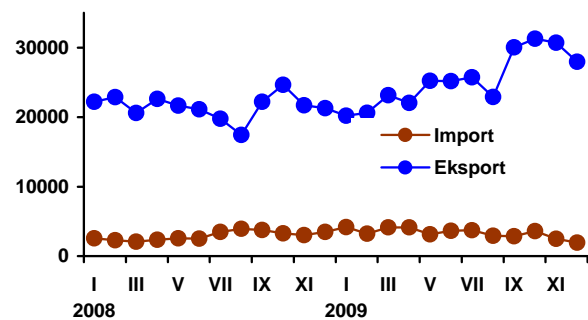
Wyszczególnienie	Polska	Niemcy	Czechy	Węgry	Francja	Holandia	Hiszpania	UE
2008 IX	142,93	229,00	189,23	208,98	224,67	180,00	174,58	180,65
X	126,88	230,53	186,09	189,87	220,00	180,00	159,23	176,74
XI	121,31	227,42	185,32	184,57	219,07	180,00	161,50	175,09
XII	124,69	226,50	178,06	185,42	215,00	180,00	168,31	175,52
2009 I	125,44	226,50	167,64	180,68	214,23	176,77	175,64	175,05
II	120,14	226,50	162,25	162,70	210,04	176,07	180,67	171,92
III	127,56	232,81	170,72	159,26	210,00	180,00	180,67	172,04
IV	128,46	229,90	176,77	166,50	210,00	180,00	158,15	173,58
V	123,13	250,71	174,48	175,62	214,06	180,00	148,41	174,03
VI	136,19	268,00	173,26	176,66	215,00	185,00	147,98	174,26
VII	132,54	268,00	180,40	181,79	215,00	183,65	153,09	173,25
VIII	137,26	268,00	175,93	184,41	214,94	178,60	164,36	176,94
IX	125,37	268,00	178,06	180,94	210,60	176,44	168,46	175,08
X	111,99	268,00	173,05	180,51	210,00	156,45	154,78	168,63
XI	108,56	268,00	174,10	174,49	200,83	131,77	148,34	159,32

Źródło: Dane MRiRW.

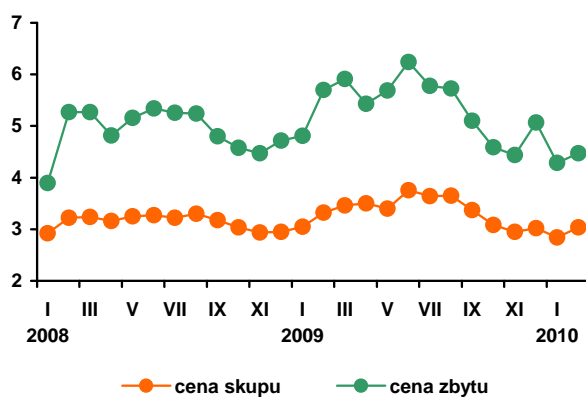
Rys. 1. Przemysłowa produkcja mięsa drobiowego w zakładach o zatrudnieniu pow. 50 osób (tys. ton)

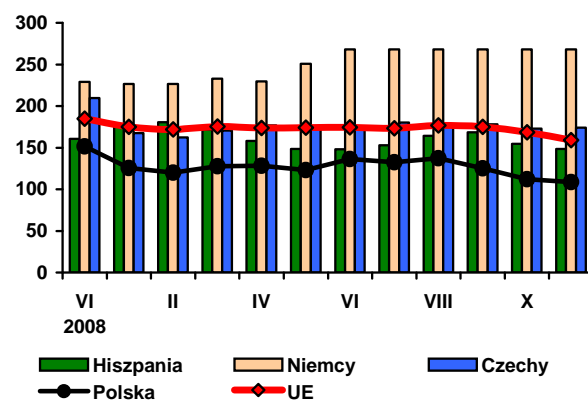
Rys. 2. Handel zagraniczny mięsem drobiowym (tony)

Rys. 3. Ceny skupu brojlerów kurcząt i ceny zbytu tuszek kurcząt średnio w Polsce w zł/kg

Rys. 4. Ceny zbytu tuszek kurcząt w wybranych krajach UE, w EUR/100 kg

Źródło: Dane GUS, MRiRW i CIHZ.

Rynek jaj

W pierwszych dwóch miesiącach 2010 r. ceny zbytu jaj obniżyły się w relacji do cen z ostatniego kwartału minionego roku. W lutym średnia cena zbytu wyniosła 34,35 zł/100 sztuk i była o 1,3% wyższa niż w styczniu 2010 r. W stosunku do poprzedniego miesiąca podrożały jaja klasy L (3,2%), S (1,1%) oraz XL (0,7%). Na styczniowym poziomie pozostały ceny jaj klasy wagowej M.

W 2009 r. ceny jaj kształtowały się na wyższym poziomie niż w roku poprzednim. Średnioroczna cena zbytu jaj wszystkich klas wagowych wyniosła 30,8 zł za 100 sztuk, tj. przewyższała cenę z roku poprzedniego o 19,8%. Najsilniej podrożały jaja klasy S (26,1%) oraz M (25,2%). Najwolniej rosły ceny jaj największych tj. XL – o 13,4% oraz L o 18,5%. Na rynku jaj konsumpcyjnych mniej było silnych krótkookresowych wahań cenowych niż w latach poprzednich. Zaznaczała się na nim wzrostowa tendencja cen, przy typowych dla tego rynku wahań sezonowych.

Również na rynku jaj skupowanych przez przemysł, w pierwszych dwóch miesiącach 2010 r., ceny obniżyły się w stosunku do ostatnich miesięcy, ale przeciętny poziom cen był znacznie wyższy niż w analogicznym okresie poprzednich lat. Krótkookresowe wahania cen jaj przemysłowych są silniejsze. Jaja skupowane przez przemysł były w 2009 r. średnio o 32% droższe niż w roku 2008, przy bardzo dużej niestabilności cenowej w pierwszym półroczu 2009 r. i silnym wzroście w drugiej połowie roku.

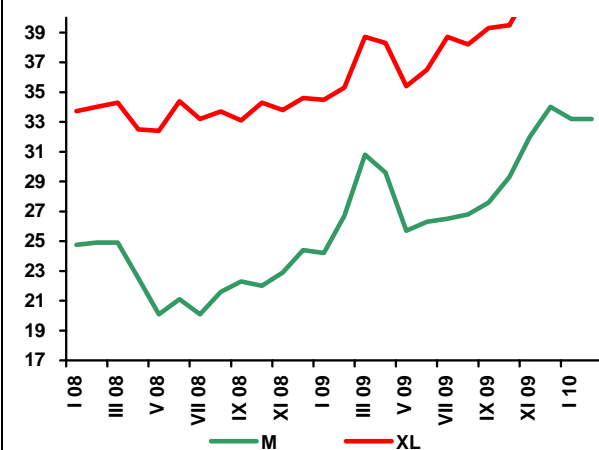
W 2009 r. wzrosły obroty handlowe jajami świeżymi. W relacji do poprzedniego roku, zwiększył się import jaj świeżych (o 52%), który był bardzo nieregularnie rozłożony w czasie. Największy przywóz skumulował się w okresie od maja do września, kiedy był prawie trzykrotnie większy.

Eksport jaj konsumpcyjnych w 2009 r. wzrósł o 18% w relacji do poprzedniego roku, przy słabej tendencji wzrostowej w pierwszym półroczu. W drugim półroczu przeciętny miesięczny poziom eksportu był o 2% wyższy niż w pierwszej połowie 2009 roku

W 2009 r., wzrosły także obroty przetworami z jaj, przy mniejszym imporcie. Eksport przetworów z jaj zwiększył się w 2009 o 12% i nie wykazywał zwiększonej kumulacji w krótkich okresach. Import zmalał o 8%, mimo istotnego wzrostu przywozu we wrześniu i październiku, pod wpływem rosnących cen krajowych.

Od początku 2009 r. ceny jaj w UE wykazują duże wahania. W listopadzie jaja podrożały w Polsce średnio o 7,1% w relacji do poprzedniego miesiąca, podczas gdy w UE o 3,9%. W listopadzie 2009 roku polska cena w EUR była o 8,7% wyższa niż przeciętna cena unijna.

Rys. 1. Średnie ceny sprzedaży jaj spożywczych w Polsce (klasa wagowa M i XL – zł/szt)

Rys. 2. Ceny skupu jaj do przetwórstwa (zł/tonę)

Tab. 1. Handel zagraniczny jajami i przetworami z jaj (tony)

Miesiące	Jaja świeże				Przetwory z jaj			
	Import		Eksport		Import		Eksport	
	2008	2009 ^a	2008	2009 ^a	2008	2009 ^a	2008	2009 ^a
I	1224	2733	11473	10733	430	292	1292	1210
II	1226	1848	9584	10037	414	249	1198	1122
III	1141	1053	10074	11972	303	233	1066	1204
IV	2051	2362	8500	10695	219	213	909	939
V	1314	1102	9220	12598	226	235	963	980
VI	1475	2138	9580	13059	380	228	1032	1300
VII	1563	2560	11945	11924	334	219	1083	1069
VIII	1343	2892	8946	11628	400	248	728	1316
IX	2168	3020	7845	11167	267	371	1068	1018
X	1973	2521	12317	11671	595	447	1163	1477
XI	1599	3039	12031	12275	361	515	958	1087
XII	1224	2531	6732	11851	186	543	850	1073
RAZEM	18301	27800	118248	139610	4114	3793	12311	13795

^a dane nieostateczne (na dzień 04.03.2010)

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 2. Ceny sprzedaży jaj klasy A w zakładach pakujących (zł/100 szt.)^a

Miesiące	XL		L		M		S	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
I	34,50	41,30	28,30	34,30	24,20	33,20	18,90	26,90
II	35,30	41,60	31,30	35,40	26,70	33,20	25,60	27,20
III	38,70		34,40		30,80		27,00	
IV	38,30		31,80		29,60		27,70	
V	35,40		27,30		25,70		24,40	
VI	36,50		30,30		26,30		24,80	
VII	38,70		30,40		26,50		25,50	
VIII	38,20		29,30		26,80		23,40	
IX	37,70		32,90		27,60		24,30	
X	39,50		34,50		29,30		21,80	
XI	41,90		37,40		32,00		26,20	
XII	43,70		36,10		34,00		25,20	

^a trzeci tydzień każdego miesiąca

Źródło: Dane MRiRW.

Tab. 3. Ceny sprzedaży jaj w Polsce i innych krajach (średnio klasy L i M), (EUR/100 kg)

Miesiące	Polska	Czechy	Niemcy	Francja	Holandia	UE
2008 IX	122,96	105,10	90,97	95,78	70,43	111,10
X	118,43	106,99	96,14	97,80	71,94	113,45
XI	114,62	107,55	99,28	106,88	72,70	114,62
XII	109,33	107,58	115,48	113,43	88,50	118,10
2009 I	103,38	96,09	103,85	109,00	89,39	112,30
II	102,28	98,28	101,97	104,54	87,39	110,53
III	114,92	106,64	117,20	118,12	93,42	120,78
IV	119,05	107,42	116,34	118,37	83,07	119,34
V	105,60	100,54	93,59	118,69	70,19	113,43
VI	102,33	98,78	93,44	104,98	66,70	110,66
VII	111,54	101,55	93,44	100,11	66,00	111,43
VIII	114,99	101,19	93,44	96,22	69,73	111,69
IX	120,05	100,31	93,44	104,69	75,00	115,35
X	124,47	104,39	93,44	107,57	80,84	117,93
XI	133,25	110,94	93,44	119,66	87,18	122,58

Źródło: Dane MRiRW.

Rynek baraniny

Danuta Zawadzka

W 2009 r. import baraniny i jagnięciny z krajów trzecich wyniósł w Unii Europejskiej 270,6 tys. ton w wadze poubojowej a więc mniej więcej tyle samo co rok wcześniej. Prawie połowę tego importu przypada na Wielką Brytanię, która tradycyjnie jest największym importerem mięsa owczego w Unii Europejskiej. W 2009 r. unijny import pochodzący od największych dostawców jakimi są Nowa Zelandia czy Australia nieznacznie się zmniejszył, wzrósł natomiast import z Islandii, Chile, Urugwaju i Argentyny. Przyczyną zmniejszenia importu z Nowej Zelandii i Australii był wzrost cen żywca baraniego na tych rynkach.

Pomimo relatywnie wysokich cen w 2009 r. i słabego złotego importerzy sprowadzili do Polski rekordową ilość mięsa owczego tj. 594 tony. Było to trzykrotnie więcej niż w 2008 r. Prawie połowa tego importu pochodziła z Niemiec, a drugie tyle z Nowej Zelandii. Polski eksport wyniósł w 2009 r. 1025 ton żywca i mięsa baraniego i był o około 10% większy niż rok wcześniej. Jednak z uwagi na wysoki import dodatnie saldo handlu zagranicznego żywcem i mięsem baranym zmalało z 722 w 2008 r. do 431 ton w 2009 r.

W 2010 r. warunki importu będą lepsze niż w 2009 r. Są już pierwsze tego symptomy w postaci niższych niż rok wcześniej cen jagniąt w Nowej Zelandii. Ceny te w pierwszych dwu miesiącach br. były o około 10% niższe niż przed rokiem. Prawdopo-

dobnie wskutek tego rośnie import, powodujący spadek cen na unijnym rynku, co nie jest pocieszające dla producentów, w tym także polskich.

W styczniu przeciętna w UE-27 cena jagniąt wyniosła 635, a w lutym 568 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były odpowiednio o 6 i 5% niższe niż w analogicznych miesiącach 2009 r. Ceny te prawdopodobnie wzrosną sezonowo w okresie Wielkanocy, ale i tak nie osiągną poziomu ubiegłorocznego.

Wyższe niż przed rokiem są natomiast ceny owiec ciężkich. W styczniu 2010 r. ukształtowała się ona na poziomie 494, a w lutym 481 EUR/100 kg wagi poubojowej, wobec odpowiednio 439 i 454 EUR/100 kg w odpowiednich miesiącach 2009 r. W Polsce przeciętna cena owiec ciężkich osiągnęła w styczniu 421, a w lutym 382 EUR/100 kg wagi poubojowej. Ceny te były wyższe niż w analogicznych miesiącach 2009 r. odpowiednio o 39 i 19%.

Tab. 1. Produkcja baraniny w Polsce (w tonach wagi poubojowej)

Wyszczególnienie	2007	2008	2009 ^P	Zmiana w % 2009/2008
I półrocze	1438	1373	1309	95,3
II półrocze	901	1113	1050	94,0
Rok	2339	2486	2359	95,0

P – prognoza IERiGŻ-PIB

Źródło: Dane GUS

Tab. 2. Polski handel zagraniczny żywcem i mięsem baranin w ekwiwalencie mięsa (tony)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Rok
Eksport 2008	25,5	42,2	297,9	35,6	44,0	108,6	71,4	85,9	39,2	33,3	23,3	114,0	920,9
2009	49,1	62,6	203,1	169,7	96,3	56,1	76,6	44,4	56,3	39,1	18,2	153,2	1024,7
miesiąc roku poprzedniego = 100	192,5	148,3	68,2	476,7	218,9	51,7	107,3	51,7	143,6	117,4	78,1	134,4	1110,3
Import 2008	16,6	32,3	38,2	8,6	14,9	10,0	16,0	10,0	18,6	14,7	10,5	8,8	199,2
2009	73,6	4,5	87,3	23,9	65,7	54,7	126,9	16,0	51,0	42,6	12,2	35,6	594,0
miesiąc roku poprzedniego = 100	443,4	13,9	228,5	277,9	440,9	547,0	793,1	160,0	274,2	289,8	116,2	404,5	298,2

** Prognoza IERiGŻ-PIB*

Źródło: Dane CAAC

Tab. 3. Przeciętne ceny skupu owiec w Polsce (w zł/kg wagi żywej)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2007/2008	5,23	5,27	6,68	5,00	4,29	4,92	4,57	4,79	4,68	4,84	5,20	6,97
2008/2009	5,69	6,20	7,64	7,58	6,65	6,27	6,24	6,49	6,12	6,14	5,88	7,95
miesiąc roku poprzedniego = 100	108,8	117,6	114,4	151,6	155,0	127,4	136,5	135,5	130,8	126,9	113,0	114,1

Źródło: Dane GUS oraz prognoza IERiGŻ-PIB.

Tab. 4. Ceny zakupu wybranych kategorii wagowych owiec i jagniąt w Polsce

Wyszczególnienie	Jagnięta o wadze 13-16 kg				Owce o wadze 36-40 kg			
	cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową		cena za wagę żywą		cena za wagę poubojową	
	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg	zł/kg	EUR/kg
I 2009	10,45	2,47	22,23	5,27	6,02	1,43	12,8	3,03
II	-	-	-	-	5,97	1,29	12,7	2,74
III	9,30	2,01	19,79	4,28	6,00	1,30	12,8	2,77
IV	8,87	2,01	18,87	4,27	6,00	1,36	12,8	2,90
V	-	-	-	-	5,98	1,33	12,7	2,82
VI	-	-	-	-	6,12	1,36	13,0	2,89
VII	-	-	-	-	5,68	1,32	12,1	2,81
VIII	-	-	-	-	5,74	1,39	12,2	2,95
IX	-	-	-	-	5,94	1,41	12,6	2,99
X	-	-	-	-	5,99	1,44	12,7	3,04
XI	-	-	-	-	7,64	1,83	16,3	3,91
XII	11,3	2,73	24,0	5,79	7,60	1,83	16,2	3,91
I 2010	-	-	-	-	6,35	1,56	13,5	3,32

Źródło: Dane Zintegrowanego Systemu Rolniczej Informacji Rynkowej MRiRW oraz przeliczenia własne.

Tab. 5. Przeciętne ceny detaliczne udźca baraniego w Polsce (zł/kg)

Lata	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
2008	33,14	33,14	33,94	36,98	37,10	37,43	37,43	37,64	34,85	34,79	35,17	36,15
2009	36,78	36,63	39,06	38,14	38,64	40,91	41,61	41,83	42,04	41,51	41,14	41,14
miesiąc roku poprzedniego = 100	111,0	110,5	115,1	103,4	104,2	109,3	111,2	111,1	120,6	119,1	117,0	113,8

Źródło: Dane GUS

Tab. 6. Przeciętne ceny jagniąt w UE-27 i we Włoszech (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-27												
2008/2009	578,2	526,6	508,5	527,0	572,9	602,0	645,2	687,6	741,4	701,7	677,00	600,9
2009/2010	555,2	558,0	554,2	564,2	620,5	649,5	705,3	737,4	710,1	714,0	634,88	567,96
miesiąc roku poprzedniego = 100	96,0	106,0	109,0	107,1	108,3	107,9	109,3	107,2	95,8	101,8	93,8	94,5
Włochy												
2008/2009	699,4	556,0	557,8	615,9	613,1	622,9	666,8	662,1	667,6	599,8	534,26	552,7
2009/2010	568,3	598,4	567,7	601,7	634,9	644,7	695,4	666,8	666,8	638,5	545,43	475,60
miesiąc roku poprzedniego = 100	81,3	107,6	101,8	97,7	103,6	103,5	104,3	100,7	93,6	106,5	102,1	86,0

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab.7. Przeciętne ceny owiec w UE-25 i w Wielkiej Brytanii (EUR/100 kg wagi poubojowej)

Lata	III	IV	V	VI	VII	VII	IX	X	XI	XII	I	II
UE-25												
2008/2009	438,3	442,1	479,8	459,1	422,3	415,8	424,1	419,9	415,1	415,8	439,2	454,3
2009/2010	449,6	481,4	492,5	470,3	423,6	417,6	421,5	413,5	434,4	457,2	494,22	481,38
miesiąc roku poprzedniego = 100	102,6	108,9	102,6	102,4	100,3	100,4	99,4	98,5	104,6	110,0	112,5	106,0
Wielka Brytania												
2008/2009	391,2	406,1	476,0	444,1	368,9	355,9	362,7	347,8	324,3	355,9	365,00	414,3
2009/2010	407,7	452,1	475,8	446,5	368,6	368,1	360,2	340,5	382,5	413,8	472,68	468,71
miesiąc roku poprzedniego = 100	104,2	111,3	100,0	100,5	99,9	103,4	99,3	97,9	117,9	116,3	129,5	113,1

Źródło: Dane Komisji Europejskiej oraz obliczenia własne.

Tab. 8. Ceny jagniąt w Nowej Zelandii

Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2008/2009												
NZD/100 kg cwe	49,75	50,36	56,23	61,55	65,88	70,76	77,23	80,10	82,54	74,00	73,50	75,30
2009/2010												
NZD/100 kg cwe	78,81	82,20	84,62	88,02	88,90	89,73	88,26	85,12	82,99	70,30	66,30	66,86
miesiąc roku poprzedniego = 100	158,4	163,2	150,5	143,0	134,9	126,8	114,3	106,3	100,5	95,00	90,2	88,8

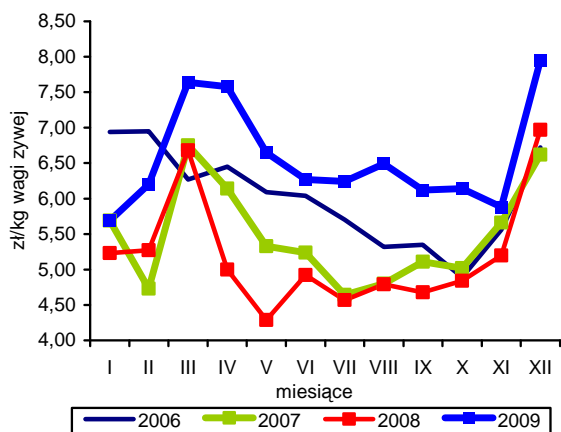
Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków Fencepost, New Zealand.

Tab. 9. Ceny jagniąt w Australii

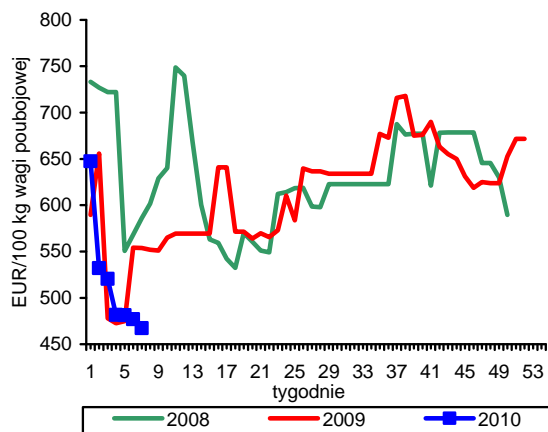
Wyszczególnienie	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II
2008/2009												
AUD/100 kg cwe	345	354	361	392	332	335	342	303	323	350	365	406
2009/2010												
AUD/100 kg cwe	439	395	391	398	385	372	384	394	381	393	437	446
miesiąc roku poprzedniego = 100	127,2	111,6	108,3	101,5	116,0	111,0	112,3	130,0	118,0	112,0	119,7	109,9

Źródło: Przeliczenia własne na podstawie meldunków MLA, Australia.

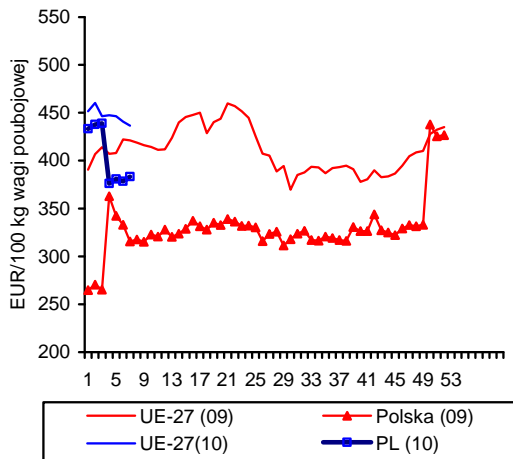
Rys. 1. Ceny skupu żywca baraniego w Polsce w zł/kg

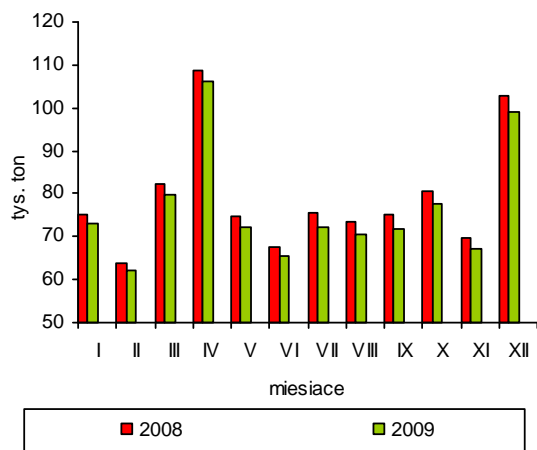
Rys. 2. Ceny jagniąt we Włoszech

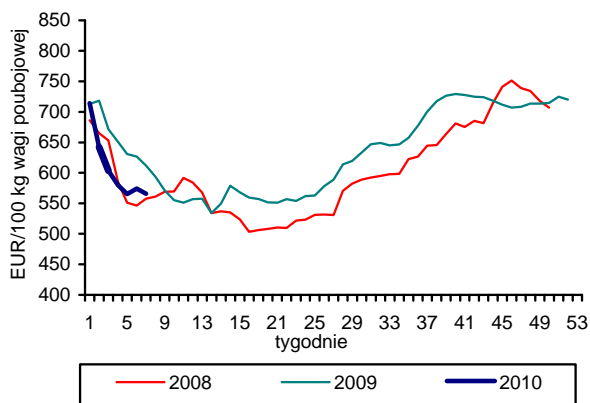
Rys. 3. Tygodniowe ceny owiec ciężkich w UE-27 i w Polsce

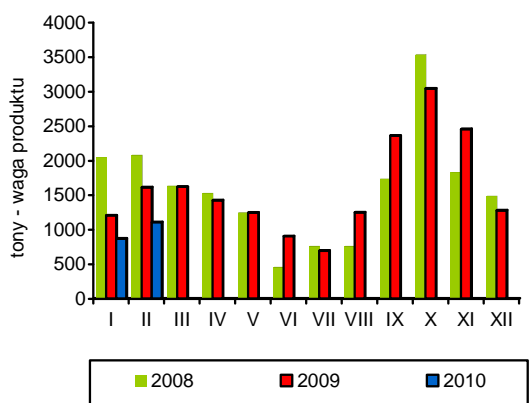
Rys. 4. Uboje owiec w UE-27

Rys. 5. Ceny jagniąt w UE-27

Rys. 6. Unijny import baraniny i jagnięciny z Australii

Źródło: GUS, Komisja Europejska, MAF, AFFA.

Rynek ryb

Krzysztof Hryszko

W 2009 r. odnotowano rekordową wielkość połowów morskich, zarówno floty bałtyckiej, jak i dalekomorskiej. Na Bałtyku odłowiono 130,5 tys. ton ryb, tj. o 38,5% więcej niż rok wcześniej. Zwiększyły się połowy wszystkich ważniejszych gatunków: szprotów o 52%, śledzi o 32%, dorszy o 11% i storni o 6%. Po bardzo złym dla rybaków 2008 r. ponad 2-krotnie wzrosły także wyładunki troci i o 15% łososi. Flota dalekomorska operująca głównie na wodach Mauretanii, Maroka, Japonii, Islandii, Norwegii i Południowego Pacyfiku wyловиła ponadto blisko 81 tys. ton ryb, tj. 2,5-krotnie więcej niż rok wcześniej. W większości poławiano ostroboki (57%), sardynki, sardynele i inne ryby sardelowate (21%) oraz kryla (10%). W sumie polskie połowy morskie wyniosły w 2009 r. (wraz z połowami zalewowymi Bałtyku) 212 tys. ton ryb, co jest wynikiem najlepszym od 2002 r.

Produkcja ryb i przetworów rybnych w zakładach zatrudniających 50 i więcej osób wyniosła w 2009 r. 281,5 tys. ton i była wyższa niż przed rokiem o 3,7%. O dobrych wynikach sektora zdecydował przede wszystkim ostatni kwartał roku, kiedy to odnotowano 10% wzrost wolumenu przetwórstwa. W porównaniu z 2008 r. największy wzrost produkcji wystąpił w przypadku wędzonych łososi, pozostałych przetworów z łososi, wyrobów wysokoprzetworzonych, takich jak: sałatki, paprykarze, pasty i paszety z ryb, konserw i przetworów z innych ryb poza tradycyjnymi śledziami, szprotami i makrelami oraz mrożonego mięsa z ryb morskich. Dynamika wzrostu przetwórstwa w tych grupach przekroczyła w roku ubiegłym 40%. Przez cały rok na niskim poziomie utrzymywała się natomiast produkcja przetworów i konserw ze śledzi, pod wpływem ograniczenia popytu eksportowego i spadku sprzedaży na rynku niemieckim. Zmieniła się struktura produkcji sektora rybnego. Udział przetworzonych śledzi spadł o 6,6 punktu procentowego (p. p.) do 31,0%, przy wzroście znaczenia wędzonych łososi z 10,0 do 14,4% i innych wyrobów przetworzonych z 10,9 do 15,0%. W 2010 r. można oczekiwać przyspieszenia dynamiki wzrostu produkcji sektora rybnego wraz ze spodziewanym ożywieniem w eksporcie.

Według wstępnych danych wyniki handlu zagranicznego rybami i przetworami rybnymi były w 2009 r. lepsze od oczekiwań, a spadek wolumenu sprzedaży niektórych grup towarowych był rekompensowany wyższymi wpływami w przeliczeniu na walutę krajową. Utrzymująca się przez większą część roku deprecjacja złotego wpłynęła także na znaczny wzrost cen ryb importowanych

i spadek wielkości przywozu na skutek ograniczenia popytu krajowego. Wartość wymiany, zarówno w eksporcie, jak i imporcie zwiększyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o ok. 19% i wyniosła odpowiednio 3,36 i 3,61 mld zł, przy nieznacznym pogorszeniu salda do -253 mln zł. W ujęciu ilościowym wywóz zwiększył się o 0,6% do 233,8 tys. ton¹, natomiast import spadł o 2,8% do 413,0 tys. ton (w wadze produktu). Z głównych gatunków ryb mniejszy niż w 2008 r. był wywóz m.in. śledzi (o 17% do 46,2 tys. ton) i dorszy (o 18% do 14,4 tys. ton), a zwiększyła się sprzedaż szprotów (o 28% do 42,0 tys. ton) i łososi (o 2% do 40,8 tys. ton). W imporcie największe ograniczenia dotyczyły ryb, których spożycie w kraju w ostatnich latach wzrosło najbardziej, tj. pang (o 37% do 27,9 tys. ton) i mintajów (o 8% do 35,1 tys. ton) oraz makreli (o 8% do 33,2 tys. ton) i śledzi (o 8% do 88,9 tys. ton). Więcej niż rok wcześniej sprowadziliśmy natomiast łososi (o 16% do 87,9 tys. ton) oraz dorszy (o 10% do 25,5 tys. ton).

Szacunkowa podaż ryb na rynek krajowy wyniosła w 2009 r. nieco ponad 502 tys. ton, tj. 13,17 kg osobę i była o 3,7% niższa niż rok wcześniej. Wpłynął na to przede wszystkim duży spadek popytu na ryby słodkowodne (o 23% do 3,02 kg/osobę), w tym zarówno na te importowane (pangę o ok. 35% do 1,45 kg/osobę), jak i krajowego karpia (8,5% do 0,43 kg/osobę). Wyjątek stanowiły pstrągi, których konsumpcja na skutek dużego importu, zwiększyła się o 26% (do 0,43 kg/osobę). Mimo wzrostu cen, chętniej niż w 2008 r. sięgaliśmy po ryby morskie, w przypadku których odnotowano 5,2% wzrost spożycia. Zdecydowało o tym głównie nieoczekiwane podwojenie konsumpcji łososi (do 0,74 kg/osobę). Większy niż przed rokiem był także popyt na śledzie (o 7,8% do 2,48 kg/osobę), czarniaki (o 22% do 0,39 kg/osobę) i szproty (o 7,6% do 0,71 kg/osobę), a wyraźnie ograniczono konsumpcję tuńczyków (o 36% do 0,36 kg/osobę) i makreli (o 16,8% do 0,85 kg/osobę). Mimo 7,5% spadku spożycia najczęściej konsumowaną rybą w kraju pozostają mintaje z wynikiem 3,08 kg/osobę rocznie.

¹ Rzeczywista wielkość eksportu była znacznie wyższa, gdyż we wstępnych danych nie uwzględniono dużej części tzw. eksportu burtowego realizowane przez flotę bałtycką i dalekomorską, a który osiągnął w 2009 r. rekordowy wolumen. W sumie wyniósł on ponad 120 tys. ton z czego na szproty paszowe przypadło 50 tys. ton, a na ostroboka 46 tys. ton. Z tej ilości we wstępnych danych handlu zagranicznego przypisano tylko ok. 35 tys. ton ryb.

Tab. 1. Połowy ryb bałtyckich (tony, sztuki)

Miesiące	tony						sztuki	
	szprot	śledź	dorsz	plaskie	pozostałe	razem	troć wędrowna	łosoś bałtycki
2006 I-XII	55 944	20 654	15 091	9 585	2 984	104 258	128 303	21 377
2007 I-XII	60 146	22 087	10 972	10 694	3 311	107 213	121 951	18 209
2008 I-XII	55 241	17 023	10 081	9 102	2 785	94 232	32 023	8 633
2009 I-XII	84 188	22 528	11 176	9 653	2 968	130 513	91 130	9 891
XI	980	1 172	365	366	65	2 948	862	138
XII	2 069	740	448	499	47	3 803	5 312	6 196
2009 ^a I	6 015	864	1 343	1 444	63	9 729	13 843	1 178
II	11 276	1 035	1 043	1 288	26	14 669	15 491	1 002
III	22 656	1 352	1 394	785	143	26 330	13 159	962
IV	16 390	2 814	1 527	200	553	21 484	7 715	680
V	6 562	2 753	1 002	322	295	10 935	1 750	283
VI	2 467	2 168	850	465	245	6 195	1 055	28
VII	400	1 945	161	1 133	290	3 928	2 619	22
VIII	13	2 860	174	881	405	4 333	2 855	13
IX	938	2 932	674	733	428	5 705	2 929	101
X	1 628	1 941	1 078	766	297	5 710	2 447	172
XI	7 392	796	945	864	142	10 140	7 050	857
XII	8 451	1 068	983	772	81	11 355	20 217	4 593
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	408,5	144,4	219,5	154,6	172,3	298,6	380,6	74,1
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	152,4	132,4	110,8	106,0	106,5	138,5	284,6	114,6

^a dane nieostateczne

Źródło: Morski Instytut Rybacki na podstawie danych MRiRW.

Tab. 2. Produkcja ryb i produktów rybnych (tony)^a

Miesiące	Filety z ryb morskich świeże lub chłodzone ^b	Ryby, filety oraz mięso z ryb mrożone	Ryby solone, suszone i wędzone	Przetwory i konserwy rybne				Razem
				razem	w tym			
					śledzie	sardynki i szproty	makrele	
2007 I-XII	9 830	61 570	60 807	140 273	97 188	10 508	6 770	272 480
2008 I-XII	12 771	37 969	65 875	154 761	101 968	13 022	7 599	271 376
2009 I-XII	8 357	39 857	81 272	152 048	87 325	10 813	8 086	281 498
2008 XI	1 104	2 691	7 012	15 062	10 178	1 019	697	25 869
XII	1 186	3 030	9 217	14 068	9 758	914	603	27 501
2009 I	658	3 425	5 226	13 396	7 423	1 195	635	22 705
II	795	3 519	6 324	13 236	7 484	1 124	596	23 874
III	899	5 139	7 495	15 368	9 314	1 148	779	28 901
IV	709	4 169	5 886	11 383	6 104	733	727	22 147
V	812	2 643	5 263	10 261	5 230	1 176	707	18 979
VI	594	2 730	5 643	10 824	5 903	951	618	19 791
VII	456	1 895	5 140	9 185	5 353	533	434	16 640
VIII	334	1 367	5 595	10 490	5 699	692	615	17 786
IX	700	3 339	6 106	13 420	7 965	930	618	23 565
X	903	2 971	8 420	13 405	7 582	671	808	25 699
XI	760	3 909	9 064	14 797	8 473	869	856	28 530
XII	737	4 751	11 110	16 283	10 795	791	693	32 881
Wskaźnik zmian (%)								
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	62,1	156,8	120,5	115,7	110,6	86,5	114,9	119,6
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	65,4	105,0	123,4	98,2	85,6	83,0	106,4	103,7

^a dane miesięczne o produkcji wytworzonej pochodzą od tzw. dużych jednostek przemysłowych i nieprzemysłowych, zatrudniających 50 osób i więcej, które złożyły sprawozdania

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 3. Handel zagraniczny rybami i produktami (tys. ton)

Miesiące	Eksport ^a					Import				
	razem	przetwory i konserwy	filety i mięso	ryby solone, suszone i wędzone	ryby mrożone	razem	filety i mięso	ryby mrożone	przetwory i konserwy	ryby świeże lub chłodzone
2007 I-XII	253,13	75,83	35,60	28,11	13,54	377,35	174,47	74,64	37,31	64,05
2008 I-XII	232,46	90,92	42,23	31,94	14,75	425,04	191,63	77,70	45,23	84,09
2009^b I-XII	233,78	90,20	44,40	31,11	13,95	413,00	177,70	81,17	35,25	88,59
2008 XI	16,20	8,15	3,19	2,95	0,79	44,89	22,29	8,12	3,87	8,58
XII	19,83	9,38	3,50	3,94	1,19	42,64	20,02	6,20	4,37	9,26
2009 ^b I	19,68	8,05	3,71	2,43	1,11	37,01	16,44	7,84	2,86	7,38
II	22,14	7,99	3,52	2,64	1,53	36,16	14,83	9,21	3,22	6,85
III	30,52	7,71	4,85	1,65	1,89	37,39	14,44	7,79	3,78	8,80
IV	26,96	7,00	3,87	2,70	1,34	25,19	9,96	5,77	2,58	4,34
V	16,77	6,41	3,64	2,69	1,12	27,59	9,72	5,36	1,76	8,46
VI	16,81	6,58	4,16	1,12	1,17	24,21	9,98	5,29	2,30	3,75
VII	15,16	6,64	2,92	2,43	1,21	26,42	10,81	4,72	2,34	5,81
VIII	12,57	6,26	2,77	1,60	0,90	27,32	11,61	5,17	2,85	5,44
IX	17,18	8,06	3,59	3,01	0,78	37,48	16,12	8,17	3,54	6,86
X	18,36	7,98	4,18	3,72	0,77	39,76	19,52	6,49	3,00	8,56
XI	20,14	8,61	4,30	4,35	1,18	50,58	24,34	8,38	3,73	11,19
XII	17,47	8,92	2,89	2,78	0,94	43,86	19,91	6,97	3,28	11,14
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2009 XII 2008	88,1	95,1	82,5	70,6	79,3	102,9	99,5	112,3	75,0	120,3
I-XII 2009 I-XII 2008	100,6	99,2	105,1	97,4	94,5	97,2	92,7	104,4	77,9	105,3

^a wraz z eksportem z burt statków, ^b dane wstępne

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC (Centrum Analityczne Administracji Celnej).

Tab. 4. Ceny ryb w imporcie (zł/kg)

Miesiące	Filety ze śledzia 03049923 ^b		Mrożona makrela 03037430 ^b			Filety z mintaja 03042985 ^b		Filety z morszczuka 03042956 ^b	Łosoś świeży 03021200 ^b	Konserwy z tuńczyka 160414 ^b
	Norwegia	Islandia	Holandia	W. Brytania	Norwegia	Chiny	USA	Argentyna	Norwegia	Tajlandia
2007 I-XII	3,31	3,14	3,85	4,10	3,79	4,99	7,44	8,82	13,31	8,38
2008 I-XII	3,63	3,40	4,09	4,24	3,94	5,07	8,22	8,84	12,02	10,01
2009^a I-XII	4,02	3,73	5,03	4,65	4,42	6,88	12,11	9,20	14,72	10,45
2008 XI	4,11	3,69	4,52	5,08	4,40	5,72	10,73	10,62	11,70	13,58
XII	4,24	3,81	4,52	5,04	4,56	6,64	10,93	10,61	12,30	13,31
2009 ^a I	3,96	3,58	5,12	5,01	4,09	6,93	12,54	10,37	13,60	11,44
II	4,41	4,00	5,58	5,02	4,67	8,54	13,34	12,16	14,68	12,97
III	4,51	4,12	5,29	4,99	4,73	8,64	13,60	11,25	16,07	11,89
IV	4,35	3,81	5,27	4,65	3,99	8,33	13,11	11,23	15,97	10,58
V	4,23	3,75	5,14	4,40	4,31	8,00	15,38	9,63	16,21	10,32
VI	3,85	3,55	5,51	4,41	4,38	8,10	12,30	8,41	16,71	10,53
VII	4,53	3,68	5,26	5,10	-	8,51	12,79	8,85	16,26	10,48
VIII	4,23	3,70	5,15	3,53	4,26	6,24	11,53	8,21	15,11	9,53
IX	3,92	3,71	4,74	4,96	4,52	6,37	11,75	8,20	12,96	9,23
X	3,72	3,70	5,07	4,38	4,44	5,49	11,14	7,96	13,92	9,20
XI	3,89	3,79	4,30	4,11	4,25	5,48	10,76	7,85	13,81	9,29
XII	3,76	3,46	3,74	3,74	4,31	5,43	9,89	7,85	13,90	9,48
Wskaźnik zmian (%)										
XII 2009 XII 2008	88,6	90,9	82,7	74,2	94,4	81,8	90,5	74,0	113,0	71,2
I-XII 2009 I-XII 2008	110,8	109,6	123,0	109,7	112,2	135,7	147,3	104,1	122,5	104,4

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie CAAC.

Tab. 5. Ceny ryb w eksporcie (zł/kg)

Miesiące	Konserwy ze śledzi 16041291 ^b	Filety z dorsza 03042929 ^b			Łosoś wędzony 03054100 ^b	Pstrąg wędzony 03054945 ^b	Krewetki przetw. 160520 ^b	Filety z flądry 03042973 ^b	Szprotki świeże 03026180 ^b
	Niemcy	Wielka Brytania	Dania	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Niemcy	Dania	Dania
2007 I-XII	7,20	22,76	20,71	21,37	37,92	34,07	43,13	12,28	0,53
2008 I-XII	6,86	20,03	19,68	20,81	34,57	32,23	47,37	8,99	0,38
2009 ^a I-XII	8,63	16,18	18,55	20,91	41,14	37,23	45,83	11,34	0,52
2008 XI	7,02	17,88	17,29	17,98	37,95	33,36	38,99	9,41	0,47
XII	7,72	18,38	18,48	19,72	41,69	35,28	42,33	9,85	0,55
2009 ^a I	8,78	17,80	18,86	17,66	34,04	37,26	42,68	11,06	0,61
II	8,60	17,73	16,19	25,59	44,16	40,23	48,15	15,60	0,62
III	10,27	17,58	17,02	22,65	43,85	41,61	49,28	11,36	0,52
IV	8,65	17,51	17,60	29,75	43,63	36,85	46,50	10,34	0,46
V	8,80	15,89	17,05	30,80	40,44	38,58	47,99	-	0,35
VI	9,44	15,94	16,10	20,17	45,50	38,99	51,28	11,03	0,32
VII	8,73	15,16	14,31	17,77	43,87	37,94	49,88	10,35	-
VIII	8,50	14,27	19,20	21,66	45,92	35,95	44,06	13,02	-
IX	8,36	15,55	15,35	22,63	42,22	35,74	47,88	10,05	-
X	8,01	14,79	15,54	18,62	42,29	36,25	44,33	9,70	-
XI	8,26	15,63	17,80	21,60	37,59	35,55	39,97	17,41	1,01
XII	7,63	18,16	21,96	18,80	40,09	32,30	41,16	11,06	1,05
Wskaźnik zmian (%)									
XII 2009 XII 2008	98,8	98,8	118,8	95,4	96,2	91,6	97,2	112,3	190,9
I-XII 2009 I-XII 2008	125,8	80,8	94,3	100,5	119,0	115,5	96,7	126,1	136,8

^a dane wstępne, ^b kod CN wg taryfy celnej

Źródło: Obliczenia IERiGŻ-PIB na podstawie danych CAAC.

Tab. 6. Ceny zbytu ryb i produktów rybnych (zł/kg z VAT) oraz udział ceny zbytu w cenie detalicznej

Miesiące	Karp żywy	Pstrąg świeży niepatroszony		Filety z morszczuka		Filety z mintaja		Śledź solony, odgłowiony niepatroszony		Platy/filety ze śledzi		
		9,06	58%	9,60	72%	7,81	60%	5,90	69%	7,17	67%	
2006 I-XII	8,51	-	9,06	58%	9,60	72%	7,81	60%	5,90	69%	7,17	67%
2007 I-XII	8,82	-	9,57	59%	9,82	72%	8,22	65%	5,60	66%	6,77	65%
2008 I-XII	9,22	-	9,51	58%	9,91	69%	7,54	59%	5,49	64%	7,04	67%
2008 XI	9,41	-	9,63	58%	10,27	70%	7,51	57%	5,78	67%	7,25	68%
XII	9,03	-	9,56	58%	10,66	71%	7,53	55%	5,88	68%	7,29	68%
2009 I	8,81	-	9,63	58%	10,39	67%	7,91	57%	6,10	69%	7,16	67%
II	9,08	-	9,70	58%	10,99	69%	8,28	57%	6,28	71%	7,41	69%
III	9,09	-	9,99	59%	11,04	67%	8,34	56%	6,37	71%	7,50	69%
IV	9,28	-	10,33	60%	11,06	65%	8,61	56%	6,40	71%	7,60	70%
V	9,36	-	10,44	60%	10,97	64%	8,76	57%	6,46	72%	7,67	70%
VI	9,66	-	10,61	61%	10,97	64%	8,69	57%	6,51	72%	7,72	70%
VII	9,48	-	10,31	59%	10,68	62%	8,64	56%	6,60	73%	7,85	71%
VIII	9,36	-	10,42	60%	10,66	61%	8,64	55%	6,59	72%	7,91	71%
IX	9,34	-	10,39	59%	10,59	61%	8,50	54%	6,71	73%	7,90	71%
X	9,60	-	10,40	58%	10,64	61%	8,70	55%	6,69	73%	7,81	70%
XI	9,32	-	10,40	58%	10,61	61%	8,25	52%	6,70	73%	7,73	69%
XII	9,06	-	10,50	59%	10,67	61%	7,95	51%	6,60	72%	7,63	68%
Wskaźnik zmian (%)												
XII 2009 XII 2008	100,3	x	109,8	x	100,1	x	105,6	x	112,2	x	104,7	x
I-XII 2009 I-XII 2008	100,7	x	107,9	x	108,7	x	112,0	x	118,3	x	108,8	x

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie danych GUS.

Tab. 7. Ceny detaliczne wybranych ryb i produktów rybnych (zł/kg)

Miesiące	Filety mrożone				Ryby wędzone			Konserwy			Płaty śledziowe	Karp świeży
	morszczuk	panga	mintaj	dorsz	łosoś	szprot	makreła	śledź w sosie pom.	szprot w sosie pom.	tuńczyk w sosie wł.		
2006 I-XII	13,30	-	13,09	-	58,83	7,18	13,59	13,56	12,82	19,97	10,67	11,36
2007 I-XII	13,59	-	12,67	16,41	62,79	7,84	13,33	14,18	13,56	20,37	10,48	12,04
2008 I-XII	14,30	13,00	12,86	17,63	62,88	8,96	13,32	15,30	14,43	22,22	10,49	12,79
2008 XI	14,59	12,94	13,26	18,06	63,60	9,29	13,47	15,77	14,70	23,00	10,60	13,30
XII	14,93	12,76	13,63	18,17	63,60	9,41	13,66	15,84	14,80	23,12	10,67	12,58
2009 I	15,41	12,87	13,91	18,27	64,60	9,49	13,74	15,94	14,90	23,41	10,70	12,71
II	15,89	12,95	14,43	18,31	64,70	9,57	14,11	16,03	14,95	23,65	10,74	12,86
III	16,51	13,04	14,89	18,57	64,70	9,69	14,46	16,13	14,95	23,82	10,90	13,07
IV	16,92	13,15	15,28	18,96	64,40	9,83	14,66	16,26	15,10	24,06	10,92	13,09
V	17,12	13,44	15,28	18,99	64,70	9,88	14,74	16,58	15,50	24,47	10,95	-
VI	17,26	13,36	15,37	19,13	65,80	9,88	14,78	16,84	15,80	24,94	11,05	-
VII	17,32	13,37	15,55	19,28	67,20	9,92	14,89	17,00	15,95	25,29	11,09	-
VIII	17,35	13,41	15,62	19,37	68,10	9,98	14,92	17,19	16,15	25,18	11,10	-
IX	17,39	13,39	15,71	19,41	68,50	10,05	14,97	17,35	16,25	25,47	11,17	-
X	17,34	13,26	15,83	19,60	69,60	10,09	14,95	17,48	16,35	25,59	11,19	13,58
XI	17,38	13,12	15,89	19,96	70,60	10,12	14,96	17,55	16,40	25,65	11,22	13,36
XII	17,37	13,02	15,63	20,41	70,80	10,13	14,89	17,74	16,65	26,65	11,14	12,67
Wskaźnik zmian (%)												
<u>XII 2009</u> <u>XII 2008</u>	116,3	102,0	114,7	112,3	111,3	107,7	109,0	112,0	112,5	115,3	104,4	100,7
<u>I-XII 2009</u> <u>I-XII 2008</u>	118,4	101,5	118,9	108,8	106,5	110,3	110,1	110,1	109,1	111,8	105,0	102,0

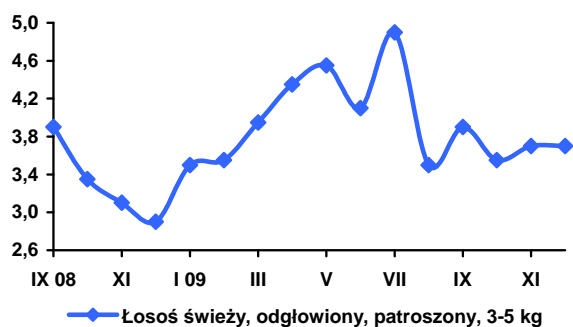
Źródło: Dane GUS.

Tab. 8. Spożycie ryb i produktów rybnych w kg/osobę (waga produktu)

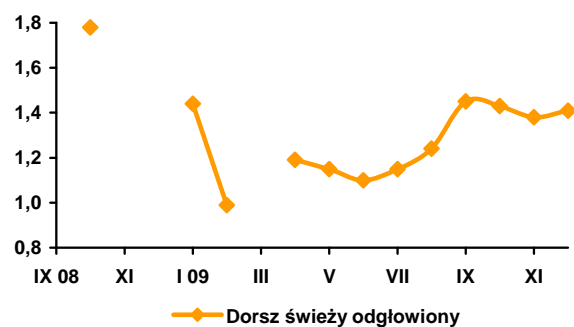
Miesiące	Razem	Ryby morskie (świeże, mrożone i chłodzone)	Konserwy rybne	Ryby morskie suszone lub wędzone	Ryby morskie solone	Ryby słodkowodne (świeże, mrożone i chłodzone)
2006	5,03	2,40	0,76	0,51	0,59	0,77
2007	5,32	2,52	0,77	0,53	0,59	0,91
2008	5,58	2,52	0,79	0,58	0,56	1,13
I-IX 2008	3,52	1,75	0,58	0,41	0,32	0,46
I-IX 2009	3,48	1,58	0,58	0,45	0,33	0,54
Wskaźnik zmian (%)						
<u>I-IX 2009</u> <u>I-IX 2008</u>	98,9	90,3	100,0	109,8	103,1	117,4

Źródło: Opracowanie IERiGŻ-PIB na podstawie miesięcznych danych GUS.

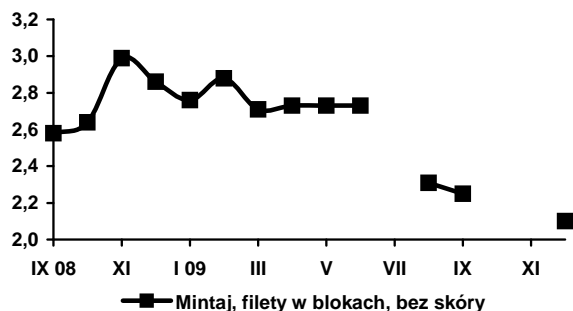
Rys. 1. Cena łososi w imporcie do Europy (poch. Norwegia) EUR/kg

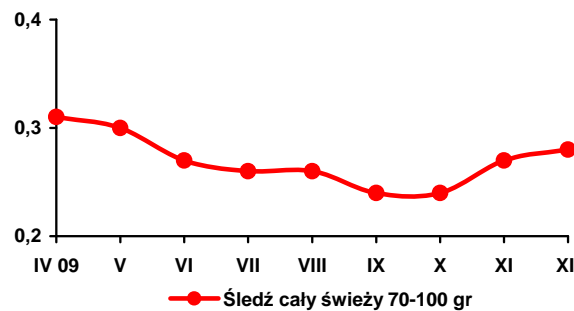
Rys. 2. Cena dorszy w imporcie z Polski FOB (EUR/kg)

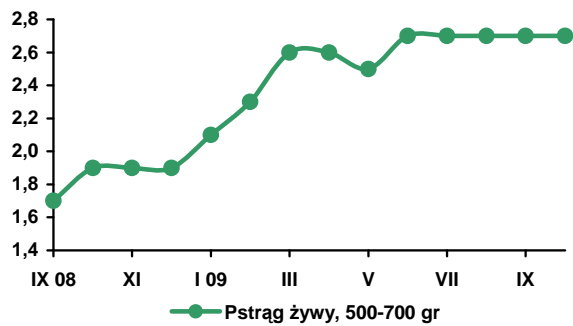
Rys. 3. Cena mintajów w imporcie do Niemiec CFR (poch. Chiny) EUR/kg

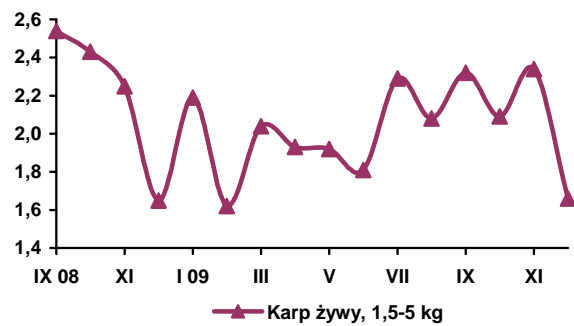
Rys. 4. Cena śledzi w imporcie z Polski DES (EUR/kg)

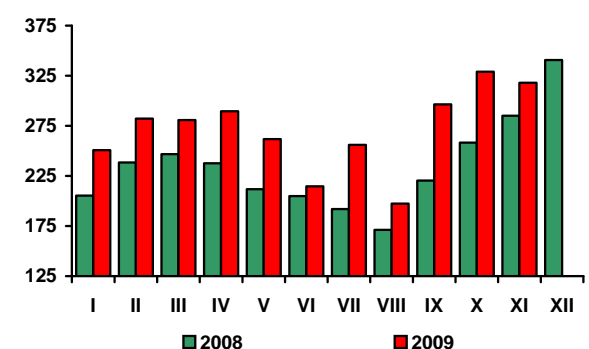
Rys. 5. Cena zbytu pstrągów we Włoszech (hodowlany) EUR/kg

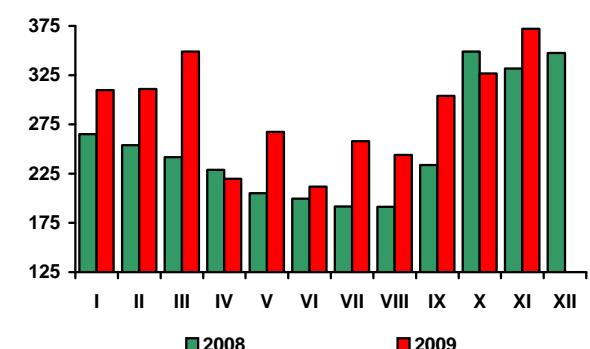
Rys. 6. Cena zbytu karpia na Węgrzech (hodowlany) EUR/kg

Rys. 7. Eksport ryb i produktów rybnych (mln zł)

Rys. 8. Import ryb i produktów rybnych (mln zł)

Źródło: Rys. 1-6 - European Price Report, Rys. 7-8 - dane CAAC.

Rynek żywnościowy

Krystyna Świetlik

W 2009 r. Polska była jednym z trzech krajów Unii Europejskiej o najwyższej inflacji i najwyższej dynamice wzrostu cen żywności. Według danych Eurostatu w 2009 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w UE-27 zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych ogółem¹ wyniósł średnio 1,0%, podczas gdy w Polsce 4,0%. Bardziej niż w Polsce wzrosły ceny towarów i usług konsumpcyjnych w Rumunii (o 5,6%) i na Litwie (o 4,2%), a w takim samym stopniu na Węgrzech. Różnica w poziomach inflacji między Polską a innymi krajami Unii Europejskiej wiąże się z mniejszą skalą osłabienia aktywności gospodarczej w Polsce oraz procesem konwergencji cen w polskiej gospodarce do poziomu cen w rozwiniętych gospodarkach Europy Zachodniej. W porównywanych okresach żywność i napoje bezalkoholowe podrożały w UE-27 średnio o 1,0% – najbardziej na Malcie (o 6,4%) oraz w Wielkiej Brytanii (o 5,4%) i w Polsce (o 4,5%). Istotnie zwiększyły się ceny żywności na Cyprze (o 3,9%), Węgrzech (o 3,8%) i w Szwecji (o 3,0%). W 11 krajach unijnych wzrosły one w granicach 0,0-2,0%, a w 10 pozostałych uległy bezwzględnej redukcji. Spadek cen żywności odnotowano m.in. na Słowacji (o 3,8%), w Estonii (o 3,7%), Irlandii (o 3,5%), Portugalii (o 3,4%), Republice Czeskiej (o 3,3%) i w Niemczech (o 1,3%). Istotne znaczenie dla naszego rynku mają zmiany cen w Niemczech, kraju będącym naszym największym partnerem handlowym.

W Niemczech w 2009 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, ceny świeżych produktów spożywczych płacone przez konsumentów obniżyły się średnio o 5,1%. Najbardziej, bo o 17,8% potaniały artykuły mleczarskie. Ceny owoców zmalały o 9,0%, drobiu o 7,2%, warzyw świeżych o 6,8%, ziemniaków o 5,4%, serów dojrzewających o 4,7%, a pieczywa zwykłego i cukierniczego o 0,6%. Na niezmiennym poziomie utrzymały się ceny mięsa wieprzowego. Wzrosły ceny jaj (o 4,5%), wędlin (o 2,8%), mięsa wołowego (o 1,1%) oraz margaryn i olejów (o 0,7%).

Niska dynamika dochodów do dyspozycji polskich gospodarstw domowych związana z pogorszeniem sytuacji na rynku pracy, relatywne podrożenie żywności oraz znaczący wzrost cen usług bytowych doprowadziły do zahamowania obserwowanej w latach wcześniejszych wzrostowej tendencji popytu na żyw-

ność. Z badań budżetów gospodarstw domowych prowadzonych przez GUS wynika, że w 2009 r. wydatki realne gospodarstw domowych na żywność były takie same jak w 2008 r. W 2009 r. gospodarstwa domowe ograniczyły ilościowe spożycie artykułów zbożowych, ryb, mięsa, w tym zwłaszcza wieprzowego, oraz tłuszczów wieprzowych, warzyw, cukru i masła. Zwiększyły konsumpcję mięsa drobiowego i owoców krajowych, w tym głównie jabłek, przy stabilizacji popytu na artykuły mleczarskie, mięso wołowe, wędliny, oleje roślinne, owoce cytrusowe i wyroby cukiernicze.

Według wstępnych danych GUS w Polsce w styczniu 2010 r., w stosunku do poprzedniego miesiąca, ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7%. Podrożały warzywa, mięso drobiowe, jaja, mleko, sery, masło, tłuszcze roślinne, ryby, soki i herbata. Zmalały ceny cukru, ryżu oraz mięsa wieprzowego i wędlin. W większości przypadków wzrosty cen miały charakter sezonowy.

W styczniu 2010 r. za żywność i napoje bezalkoholowe konsumenci musieli zapłacić średnio o 3,0% więcej niż w styczniu 2009 r. Bardziej niż żywność podrożały w porównywanych okresach: towary i usługi związane z transportem (o 10,9%), napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe (o 7,6%) oraz towary i usługi związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii (o 4,5%). Obniżyły się ceny odzieży i obuwia (o 4,9%). Przewiduje się, że w I półroczu 2010 r. wzrost cen żywności będzie mniejszy niż w analogicznym okresie 2009 r. W czerwcu ceny żywności i napojów bezalkoholowych mogą być o 1,5%-2,0% wyższe niż w końcu 2009 r.

¹ Zharmonizowane wskaźniki cen konsumpcyjnych (HICP) obliczane są według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej przez kraje członkowskie. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych ze statystyki rachunków narodowych sprzed dwóch lat.

Tab. 1. Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2009 r.

Wyszczególnienie	XII 2009		I-XII 2009
	XI 2009=100	XII 2008=100	I-XII 2008=100
OGÓŁEM	100,0	103,5	103,5
Żywność i napoje bezalkoholowe	100,5	103,4	104,1
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	100,0	108,0	109,4
Odzież i obuwie	99,4	93,9	92,6
Mieszkanie	100,1	104,9	107,2
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	100,1	105,7	108,5
W tym nośniki energii	100,1	105,8	110,4
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	100,1	102,1	102,0
Zdrowie	100,2	103,2	103,2
Transport	99,6	107,2	97,6
w tym paliwa do prywatnych środków transportu	98,5	112,3	93,1
Łączność	99,0	98,4	99,6
Rekreacja i kultura	98,7	101,2	102,1
Edukacja	100,0	102,8	103,5
Restauracje i hotele	100,1	104,1	105,1
Inne towary i usługi	100,2	103,4	102,6

Źródło: Dane GUS.

Tab. 2. Wskaźniki cen podstawowych grup żywności w grudniu 2009 r.

Wyszczególnienie	XII 2009		I-XII 2009
	XI 2009=100	XII 2008=100	I-XII 2008 =100
Żywność (bez napojów)	100,5	103,3	104,1
Pieczywo i produkty zbożowe	100,0	101,8	103,5
Pieczywo	100,1	101,3	103,1
Ryż	98,9	100,1	113,7
Makarony	100,0	103,7	105,8
Mięso i przetwory	99,0	105,4	108,4
Mięso wieprzowe	98,5	102,2	108,2
Mięso wołowe	99,7	111,4	110,0
Drób	98,0	105,5	109,9
Przetwory mięsne i wędliny	99,3	106,2	107,8
Ryby	99,9	109,0	108,4
Mleko, sery i jaja	100,7	101,3	98,8
Artykuły mleczarskie	100,4	99,3	97,4
Mleko	100,2	100,0	99,3
Sery twarogowe	99,6	99,3	98,9
Sery dojrzewające i topione	101,7	100,1	92,5
Jaja	102,3	115,3	108,7
Oleje i pozostałe tłuszcze	101,5	105,8	101,8
Masło	103,5	116,3	96,9
Pozostałe tłuszcze zwierzęce	99,2	104,3	119,2
Margaryna i inne tłuszcze roślinne	101,1	101,0	101,6
Oleje roślinne	99,6	97,6	104,2
Owoce	104,5	104,9	95,8
Jabłka	99,8	101,8	69,3
Owoce cytrusowe	93,7	107,7	99,6
Banany	99,6	108,6	120,0
Warzywa	105,8	99,8	104,5
Ziemniaki	104,1	97,6	105,9
Cukier, dżem, miód, czekolada i wyroby cukiernicze	99,3	102,7	106,5
Cukier	97,5	101,3	114,9
Napoje bezalkoholowe	100,0	104,2	103,5

Źródło: Dane GUS.

Tab. 3. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc poprzedni = 100)

Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2006	100,3	100,3	99,8	100,7	101,3	98,9	98,5	100,7	100,6	100,8	100,2	99,7
	2007	101,1	100,7	100,8	100,9	101,2	99,0	98,4	99,4	102,4	101,7	101,5	100,3
	2008	101,1	100,2	100,4	100,7	101,2	99,4	98,9	98,4	100,6	100,8	100,7	100,8
	2009	101,1	100,6	101,9	101,6	100,7	98,9	98,8	98,7	99,8	100,3	100,7	100,5
Pieczywo i produkty zbożowe	2006	100,0	100,1	100,0	99,9	100,0	100,2	100,1	100,1	102,8	101,3	100,4	100,0
	2007	100,4	100,8	100,4	100,2	100,2	100,3	100,2	100,3	104,2	102,6	100,9	100,7
	2008	100,8	100,8	100,4	100,7	101,0	100,9	100,6	100,5	100,3	100,1	100,4	100,0
	2009	100,5	100,1	100,1	100,3	100,2	100,2	100,2	100,1	100,0	99,9	100,2	100,0
Mięso	2006	99,5	99,2	98,1	99,6	101,3	99,8	101,1	102,8	100,4	98,7	99,1	98,8
	2007	101,9	100,5	101,1	99,4	100,2	100,8	103,1	100,5	100,5	99,8	99,8	98,7
	2008	101,4	99,2	100,4	100,0	100,8	102,0	100,7	100,8	100,6	99,9	99,7	99,9
	2009	102,5	99,9	102,5	101,6	100,4	101,2	101,0	100,1	99,6	98,9	98,8	99,0
Ryby	2006	100,2	100,1	100,1	100,1	100,0	100,2	100,1	100,1	100,4	100,1	100,2	99,9
	2007	100,2	100,2	100,1	100,0	100,0	100,1	100,2	100,1	100,2	100,2	100,4	100,2
	2008	100,5	100,2	100,2	100,4	100,1	99,9	100,2	100,2	100,1	100,4	101,0	100,4
	2009	101,0	101,1	101,6	101,4	101,1	100,7	100,8	100,4	100,3	100,1	100,3	99,9
Mleko, sery, jaja	2006	100,2	100,1	100,1	99,8	100,0	99,6	99,9	99,8	100,5	100,3	100,3	100,1
	2007	100,4	100,1	100,2	100,2	100,2	100,2	100,5	101,2	103,4	103,4	102,5	101,2
	2008	101,0	100,2	100,0	100,0	99,7	99,5	99,8	99,6	99,9	99,9	99,7	99,7
	2009	99,7	99,8	100,4	100,4	100,1	99,7	99,9	99,8	99,9	100,3	100,6	100,7
Tłuszcze	2006	100,1	99,8	99,6	99,5	100,1	99,8	100,1	100,3	100,2	100,2	99,9	99,7
	2007	100,4	100,0	99,9	99,8	100,2	100,1	101,5	101,8	104,2	103,5	102,6	100,6
	2008	100,1	99,0	99,7	100,4	99,7	100,9	100,8	100,6	100,5	100,2	100,0	99,9
	2009	100,2	99,5	100,0	99,2	100,3	100,0	99,6	100,2	100,0	101,5	103,7	101,5
Owoce	2006	99,2	100,6	101,6	104,1	109,6	89,8	105,4	94,9	89,5	102,5	102,2	100,5
	2007	98,0	101,4	102,1	105,0	112,5	92,4	101,3	101,5	103,6	104,9	100,0	97,0
	2008	103,5	103,0	102,5	103,7	104,8	83,7	97,3	87,3	96,9	103,1	100,4	105,1
	2009	96,9	103,4	110,6	105,6	108,0	88,7	102,7	88,7	93,7	101,4	103,3	104,5
Warzywa	2006	104,9	104,8	102,0	105,2	104,1	95,4	79,7	100,5	104,7	108,3	102,9	101,2
	2007	105,2	103,7	103,0	107,2	103,8	92,5	75,2	86,1	107,9	103,4	110,0	106,0
	2008	101,2	100,3	101,6	103,7	104,7	97,3	86,3	84,7	106,5	108,2	108,4	107,0
	2009	104,7	103,5	103,2	106,8	99,3	92,5	81,9	90,3	102,5	105,5	107,5	105,8
Cukier i wyroby cukiernicze	2006	100,1	99,8	100,0	100,1	100,3	100,3	100,6	101,9	101,0	100,2	99,4	98,8
	2007	99,8	99,7	99,7	99,8	100,1	99,6	99,7	99,7	100,3	100,6	100,5	100,2
	2008	100,3	100,0	99,5	99,5	100,4	99,8	99,8	99,8	100,3	101,3	100,7	100,5
	2009	100,3	101,1	103,8	101,3	100,2	99,6	99,7	99,4	99,4	99,8	99,1	99,3
Cukier	2006	99,9	99,4	99,8	100,5	100,9	100,5	101,7	105,0	102,5	100,3	98,4	97,2
	2007	98,9	99,2	99,0	99,4	99,6	98,9	98,6	99,1	99,8	100,1	100,4	100,0
	2008	99,7	98,6	96,8	96,8	99,4	97,9	98,1	99,2	100,4	104,4	102,8	101,6
	2009	100,2	103,9	112,8	104,4	99,4	97,7	97,0	97,4	96,8	98,7	96,5	97,5
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2006	100,2	100,0	99,9	100,7	100,5	99,7	100,0	100,3	100,2	100,1	100,0	99,8
	2007	100,4	100,3	100,5	100,5	100,5	100,0	99,7	99,6	100,8	100,6	100,7	100,3
	2008	100,7	100,4	100,4	100,4	100,8	100,2	100,0	99,6	100,3	100,4	100,2	99,9
	2009	100,5	100,9	100,7	100,7	100,5	100,2	100,1	99,6	100,0	100,1	100,3	100,0
III. Średnia płaca ^a	2006	88,6	102,2	103,5	98,3	99,2	103,0	100,9	98,6	100,0	101,8	103,8	109,7
	2007	88,0	100,9	106,1	97,7	99,7	103,3	100,8	99,7	99,1	103,2	104,8	105,0
	2008	91,5	102,1	103,7	99,8	97,8	104,8	100,4	98,0	100,2	102,2	102,4	103,0
	2009	93,8	99,4	104,3	98,9	96,9	102,9	102,3	97,2	100,4	100,9	102,8	107,3

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 4. Wskaźniki zmian cen detalicznych towarów żywnościowych i średniej płacy ^a (miesiąc analogiczny = 100)

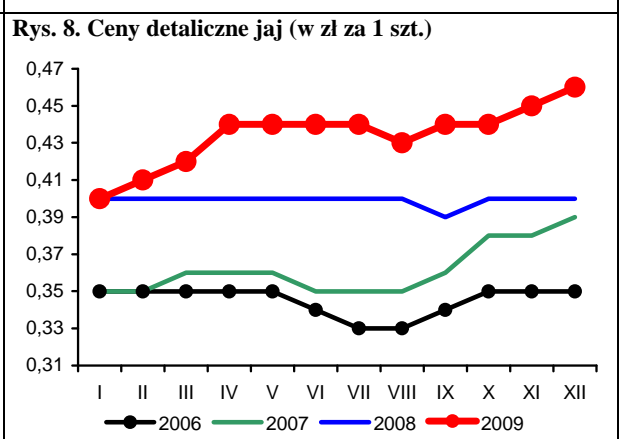
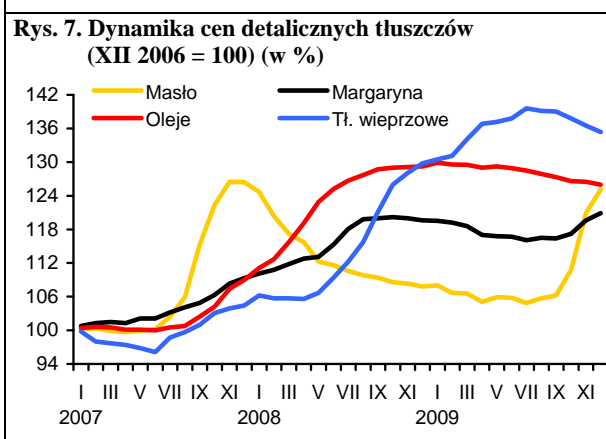
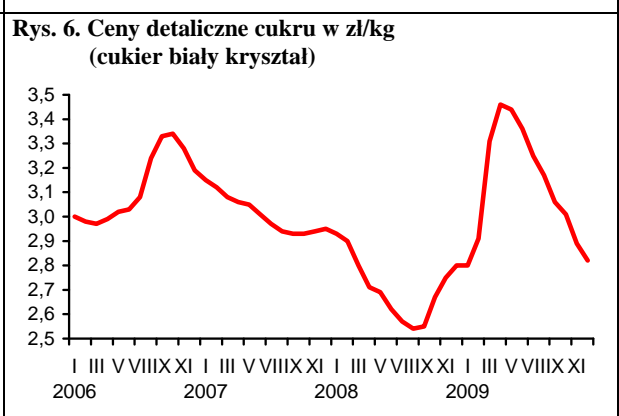
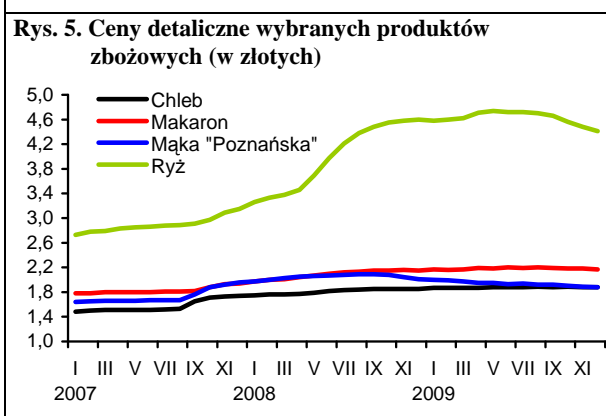
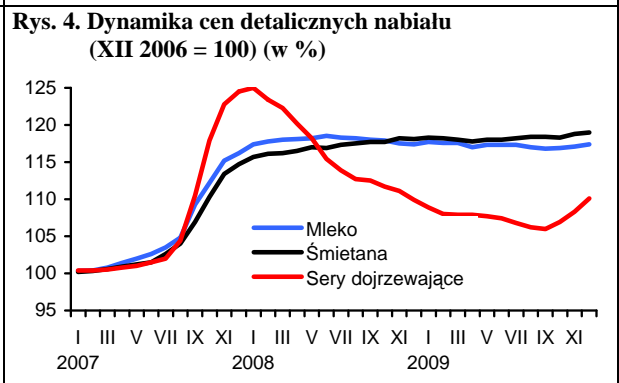
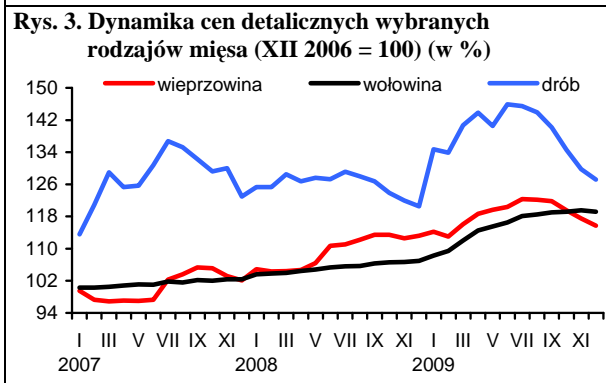
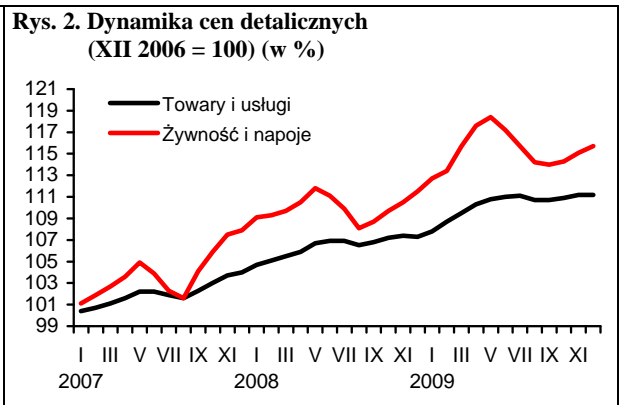
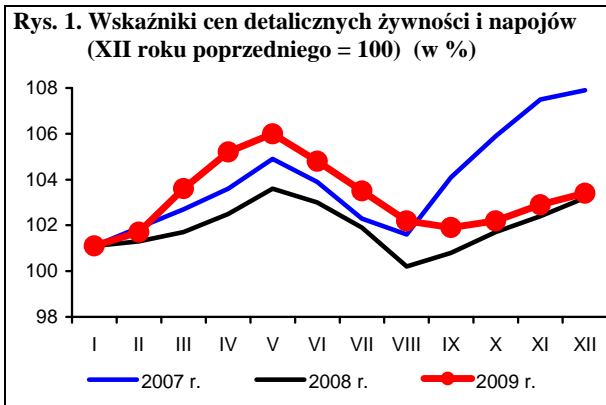
Wyszczególnienie	Miesiące												
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
I. Żywność i napoje bezalkoholowe	2006	99,1	99,8	99,3	99,4	99,8	99,5	100,2	101,8	102,4	102,2	102,2	101,8
	2007	102,8	103,2	104,3	104,6	104,3	104,4	104,4	102,8	105,1	106,6	107,6	107,9
	2008	107,8	107,3	107,0	106,8	107,0	107,6	107,8	106,9	105,1	104,0	102,9	103,2
	2009	103,1	103,4	104,8	105,6	105,2	104,7	104,0	104,5	103,6	103,0	103,4	103,4
Pieczywo i produkty zbożowe	2006	99,4	99,4	99,6	99,5	99,7	99,9	100,1	100,2	103,0	104,3	104,8	104,9
	2007	105,2	105,9	106,4	106,7	106,9	107,1	107,2	107,4	109,0	106,9	111,0	111,8
	2008	112,0	112,0	112,0	112,6	113,5	114,2	114,9	114,9	110,7	108,0	107,4	106,6
	2009	106,3	105,6	105,3	104,9	104,0	103,2	102,8	102,4	102,2	102,0	101,8	101,8
Mięso	2005	94,6	95,2	93,6	93,6	94,6	94,6	95,8	97,7	98,0	97,9	98,7	98,7
	2006	101,1	102,3	105,6	105,0	103,7	104,7	106,8	104,3	104,5	105,9	106,6	106,5
	2007	105,9	104,6	104,0	104,5	105,2	106,5	104,0	104,3	104,3	104,3	104,1	105,4
	2008	106,4	107,1	109,3	111,2	110,7	109,8	110,1	109,4	108,4	107,3	106,4	105,4
Ryby	2005	102,2	102,1	102,2	102,0	101,8	101,8	101,9	101,8	101,9	101,6	101,7	101,6
	2006	101,5	101,6	101,6	101,6	101,7	101,6	101,6	101,6	101,4	101,6	101,8	102,1
	2007	102,4	102,3	102,7	102,8	102,8	102,7	102,7	102,8	102,6	102,9	103,4	103,7
	2008	104,0	105,0	106,4	107,5	108,6	100,7	110,0	110,3	110,6	110,2	109,5	109,0
Mleko, sery, jaja	2005	99,6	99,5	99,7	99,8	100,1	100,1	100,4	100,3	100,2	100,4	100,7	100,7
	2006	100,8	100,8	100,9	101,3	101,5	102,2	102,9	104,3	107,4	110,7	113,1	114,4
	2007	114,9	115,0	114,7	114,4	113,9	113,1	112,3	110,5	106,7	103,1	100,3	98,8
	2008	97,6	97,2	97,7	98,1	98,4	98,7	98,8	98,9	100,0	99,4	100,3	101,3
Tłuszcze	2005	96,0	96,2	96,5	96,5	97,3	97,5	97,7	98,2	98,5	98,8	100,9	99,2
	2006	99,5	99,8	100,0	100,3	100,4	100,7	102,1	103,6	107,8	111,4	114,3	115,3
	2007	115,0	113,8	113,6	114,2	113,6	114,6	113,9	112,6	108,6	105,1	102,4	101,8
	2008	102,2	102,7	102,9	101,7	102,2	101,2	99,9	99,5	99,1	100,4	104,1	105,8
Owoce	2005	106,0	107,2	106,0	104,0	105,4	104,4	107,0	108,9	100,1	96,7	97,1	97,8
	2006	98,4	99,1	100,0	101,9	104,5	104,2	103,2	108,8	126,1	131,0	126,9	120,0
	2007	127,4	130,7	130,2	128,6	118,6	110,5	104,0	92,1	87,5	84,8	83,9	88,9
	2008	83,3	83,5	90,5	90,4	96,0	102,8	99,5	100,9	99,6	100,7	104,2	104,9
Warzywa	2005	110,1	114,4	111,5	112,7	111,7	107,8	110,5	122,5	128,2	121,3	115,9	110,9
	2006	112,7	111,3	111,6	114,1	111,6	109,4	103,2	86,7	93,0	92,9	96,2	97,4
	2007	93,6	90,9	90,0	87,6	90,8	96,6	108,9	107,9	106,8	109,8	106,0	106,3
	2008	108,7	111,4	112,4	115,2	108,5	102,2	96,7	104,6	98,9	94,9	98,7	99,8
Cukier i wyroby cukiernicze	2005	96,7	97,5	98,8	99,2	99,4	100,2	100,9	103,0	103,8	103,7	103,3	102,5
	2006	102,1	101,9	101,6	101,3	101,1	100,5	99,6	97,5	96,9	97,3	98,4	99,7
	2007	100,6	100,9	100,6	100,3	100,6	100,7	100,8	100,9	100,9	101,7	101,9	102,1
	2008	102,2	103,3	107,7	109,6	109,4	109,1	108,8	108,3	107,4	105,7	104,0	102,7
Cukier	2005	89,4	91,5	94,8	96,4	97,3	99,2	101,4	107,3	109,3	109,2	107,9	106,0
	2006	105,0	104,8	104,0	102,8	101,5	99,8	96,9	91,4	89,0	88,9	90,7	93,2
	2007	94,0	93,4	91,3	88,9	88,8	87,9	87,4	87,5	88,0	91,8	94,1	95,6
	2008	96,0	101,1	117,9	127,2	127,2	126,9	125,5	123,2	118,8	112,4	105,5	101,3
II. Towary i usługi konsumpcyjne	2005	100,6	100,7	100,4	100,7	100,9	100,8	101,1	101,6	101,6	101,2	101,4	101,4
	2006	101,6	101,9	102,5	102,3	102,3	102,6	102,3	101,5	102,3	103,0	103,6	104,0
	2007	104,0	104,2	104,1	104,0	104,4	104,6	104,8	104,8	104,5	104,2	103,7	103,3
	2008	102,8	103,3	103,6	104,0	103,6	103,5	103,6	103,7	103,4	103,1	103,3	103,5
III. Średnia płaca ^a	2006	103,6	104,8	105,4	104,0	105,2	104,5	105,6	105,3	105,1	104,7	103,1	108,5
	2007	107,8	106,4	109,1	108,4	108,9	109,3	109,3	110,5	109,5	111,0	112,0	107,2
	2008	111,5	112,8	110,2	112,6	110,5	112,0	111,6	109,7	110,9	109,8	107,4	105,4
	2009	108,1	105,1	105,7	104,8	103,8	102,0	103,9	103,0	103,3	102,0	102,3	106,5

^a przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Źródło: Dane GUS.

Tab. 5. Miesięczne ceny detaliczne wybranych artykułów żywnościowych

Wyszczególnienie a – 2008 r. b – 2009 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
		w złotych											
Ryż – 1 kg	a	3,26	3,33	3,38	3,46	3,69	3,97	4,21	4,38	4,48	4,55	4,58	4,60
	b	4,58	4,60	4,62	4,71	4,74	4,72	4,72	4,70	4,66	4,56	4,48	4,41
Chleb mieszany – 0,5 kg	a	1,75	1,76	1,76	1,77	1,79	1,82	1,83	1,84	1,85	1,85	1,85	1,85
	b	1,87	1,87	1,87	1,87	1,88	1,88	1,88	1,89	1,88	1,89	1,88	1,88
Makaron – 250 g	a	1,97	2,00	2,01	2,04	2,07	2,10	2,12	2,13	2,15	2,15	2,16	2,15
	b	2,17	2,16	2,17	2,19	2,18	2,20	2,19	2,20	2,19	2,18	2,18	2,17
Mąka pszenna „Poznańska” – 1kg	a	1,97	2,00	2,03	2,05	2,06	2,07	2,08	2,09	2,09	2,08	2,04	2,01
	b	2,00	1,99	1,97	1,95	1,95	1,93	1,94	1,92	1,92	1,90	1,89	1,88
Mięso wołowe z kością (rostbef) – 1kg	a	17,82	17,94	17,93	18,02	18,10	18,14	18,23	18,21	18,35	18,38	18,40	18,42
	b	18,61	18,79	19,18	19,53	19,70	19,84	20,08	20,14	20,19	20,24	20,30	20,26
Mięso wołowe bez kości (z udźca) – 1kg	a	23,28	23,28	23,43	23,46	23,55	23,72	23,68	23,70	23,90	23,84	23,96	24,03
	b	24,42	24,59	25,24	25,68	26,00	26,15	26,45	26,55	26,65	26,64	26,74	26,59
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – 1 kg	a	14,13	13,70	13,83	13,90	12,00	14,94	14,93	15,00	15,09	14,89	14,61	14,62
	b	14,94	14,69	15,03	15,50	15,83	15,63	15,88	15,76	15,60	15,05	14,53	14,24
Kurczę patroszone – 1 kg	a	5,95	6,02	6,36	6,21	6,35	6,32	6,51	6,51	6,37	6,11	5,93	5,83
	b	6,91	6,72	7,12	7,28	6,95	7,39	7,33	7,22	6,90	6,47	6,11	5,93
Szynka wieprzowa gotowana – 1 kg	a	20,35	20,25	20,07	20,08	20,31	20,68	20,70	20,94	20,97	21,11	21,13	21,06
	b	21,11	21,32	21,66	21,93	21,92	22,08	22,35	22,35	22,38	22,37	22,18	22,05
Kiełbasa „Toruńska” – 1kg	a	12,27	12,13	12,11	12,22	12,37	12,64	12,75	12,83	12,96	12,96	13,02	13,04
	b	13,13	13,15	13,41	13,49	13,78	13,83	14,11	14,16	14,23	14,31	14,27	14,11
Filety mrożone z mintaja, niepanierowane, na wagę – 1 kg	a	12,80	12,79	12,72	12,74	12,75	12,69	12,64	12,68	12,71	12,86	13,26	13,63
	b	13,91	14,43	14,89	15,28	15,28	15,37	15,55	15,62	15,71	15,83	15,89	15,63
Mleko 3,0-3,5% tł., sterylizowane, w kartonie – 1 l	a	2,81	2,83	2,84	2,84	2,83	2,83	2,81	2,80	2,79	2,78	2,75	2,74
	b	2,76	2,75	2,74	2,72	2,74	2,73	2,72	2,71	2,71	2,70	2,71	2,70
Jogurt naturalny – 150 g	a	1,00	1,01	1,02	1,02	1,02	1,02	1,03	1,04	1,04	1,04	1,05	1,04
	b	1,02	1,00	0,99	0,98	0,96	0,96	0,96	0,95	0,96	0,96	0,97	0,96
Ser twarogowy półtłusty – 1 kg	a	11,66	11,72	11,71	11,78	11,78	11,77	11,81	11,82	11,84	11,83	11,85	11,84
	b	11,85	11,86	11,83	11,71	11,74	11,76	11,81	11,87	11,83	11,83	11,88	11,86
Ser dojrzewający „Gouda” – 1 kg	a	22,08	21,29	20,82	19,90	19,23	18,42	18,09	17,54	17,47	17,35	17,00	16,70
	b	16,32	16,25	16,14	16,15	16,14	16,02	15,83	15,80	15,57	15,86	16,48	16,90
Śmietana 30% tł. (kremówka) – 500g	a	5,21	5,21	5,19	5,23	5,27	5,21	5,18	5,17	5,17	5,23	5,24	5,20
	b	5,21	5,22	5,17	5,13	5,16	5,14	5,16	5,17	5,16	5,12	5,21	5,20
Jaja świeże – 1 szt.	a	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,40	0,39	0,40	0,40	0,40
	b	0,40	0,41	0,42	0,44	0,44	0,44	0,44	0,43	0,44	0,44	0,45	0,46
Masło 82,0-82,5% tł. „Extra” świeże, w kostkach 200 g	a	4,07	3,94	3,86	3,78	3,67	3,65	3,61	3,58	3,57	3,54	3,52	3,50
	b	3,49	3,46	3,45	3,40	3,43	3,42	3,39	3,40	3,42	3,57	3,90	4,07
Margaryna do smarowania pieczywa (np. „Rama”) – 400 g	a	3,09	3,17	3,31	3,39	3,41	3,51	3,67	3,75	3,78	3,79	3,80	3,79
	b	3,81	3,81	3,79	3,75	3,75	3,72	3,68	3,66	3,67	3,66	3,66	3,68
Olej rzepakowy krajowy – 1l	a	5,44	5,54	5,77	5,96	6,03	6,10	6,16	6,20	6,17	6,14	6,16	6,12
	b	6,17	6,17	6,17	6,12	6,18	6,17	6,14	6,13	6,08	6,01	5,98	5,89
Ślonina – 1 kg	a	3,53	3,52	3,49	3,49	3,50	3,60	3,72	3,92	4,22	4,58	4,78	4,85
	b	4,88	4,98	5,23	5,28	5,27	5,31	5,43	5,39	5,38	5,31	5,18	5,09
Smalec bez dodatków – 250 g	a	1,18	1,18	1,20	1,20	1,21	1,22	1,26	1,30	1,37	1,43	1,46	1,48
	b	1,48	1,49	1,48	1,49	1,50	1,49	1,49	1,49	1,48	1,48	1,48	1,47
Cukier biały kryształ – 1 kg	a	2,93	2,90	2,80	2,71	2,69	2,62	2,57	2,54	2,55	2,67	2,75	2,80
	b	2,80	2,91	3,31	3,46	3,44	3,36	3,25	3,17	3,06	3,01	2,89	2,82
Jabłka – 1 kg	a	3,47	3,57	3,67	3,92	4,25	4,68	4,87	3,23	2,40	2,10	1,95	1,92
	b	1,94	1,93	1,96	2,09	2,60	3,10	3,47	3,01	2,37	2,05	1,95	1,94

Źródło: Dane GUS

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Rynek środków produkcji dla rolnictwa

Aldon Zalewski
Arkadiusz Zalewski

W 2009 r. rynkowe uwarunkowania produkcji rolnej pogorszyły się, ale w mniejszym stopniu niż w roku poprzednim. Szacuje się, że w wyniku spadku cen produktów rolnych sprzedawanych przez gospodarstwa indywidualne (o 2,2%) oraz wzrostu cen towarów i usług zakupywanych na cele bieżącej produkcji rolniczej i na cele inwestycyjne (o 1,9%) średnioroczny wskaźnik „nożyc cen” wyniósł 96,0 wobec 90,1 w 2008 r. W 2009 r. najbardziej podrożały nawozy oraz środki ochrony roślin. Średnioroczny wzrost cen nawozów mineralnych i wapniowych wyniósł 7,1%, a środków ochrony roślin 7,0%.

W styczniu 2010 r. odnotowano nieznaczny wzrost cen środków produkcji dla rolnictwa co wpłynęło na poprawę ich relacji w stosunku do cen zbóż, ale na pogorszenie relacji w stosunku do cen trzody chlewnej.

W styczniu 2010 r. nawozy mineralne były o 18,1% tańsze w porównaniu ze styczniem roku poprzedniego. Najbardziej obniżono ceny fosforanu amonu (o 36,4%) oraz polifoski (o 26,1%). Nawozy azotowe potaniały o 18%, a ceny potasowych wzrosły o 2%.

Poprawiły się relacje cen nawozów do cen pszenicy. W styczniu 2010 r. na zakup 1 kg NPK należało przeznaczyć 7,2 kg pszenicy, tj. o 0,3 kg mniej niż w miesiącu poprzednim, o 2,1 kg mniej niż przed rokiem, ale blisko 2,5-krotnie więcej niż w styczniu 2007 r.

Rosną ceny na światowych rynkach nawozów mineralnych¹. W porównaniu z grudniem w styczniu ceny wzrosły o 4,8%, w tym najbardziej superfosfatu potrójnego² (o 27,7%), fosforanu amonu³ (o 18,6%) i mocznika⁴ (o 5,5%). Podniesiono również ceny fosforytów (o 8,3%). Obniżono natomiast ceny soli potasowej⁵ (o 11,2%).

Wzrost cen fosforytów to w głównej mierze efekt ograniczonego wydobycia tego surowca, który doprowadził do zmniejszenia światowych zasobów. To w połączeniu z rosnącym zapotrzebowaniem na nawozy fosforowe przekłada się na wzrost cen. Niska podaż fosforytów to również efekt problemów z wydobyciem tego surowca w Maroku, gdzie zlokalizowane są jedne z największych światowych złóż. W 2010 r. m.in. za sprawą zniesienia taryf celnych na fosforan amonu w Chinach podaż nawozów fosforowych na rynkach światowych powinna wzrosnąć.

W ciągu 12 miesięcy nawozy na światowych rynkach staniały

o 40%, w tym sól potasowa o blisko 60%, a superfosfat potrójny⁶ o 15%. W tym okresie podrożał fosforan amonu (o blisko 22%). Drastyczne potaniecie nawozów potasowych na światowych rynkach było spowodowane wysokim poziomem zasobów soli potasowej.

W 2010 r. należy się spodziewać umiarkowanego sezonowego wzrostu cen podstawowych nawozów mineralnych, głównie azotowych i fosforowych. Dynamika podwyżek będzie dużo niższa niż w 2008 r.

W ciągu 12 miesięcy środki ochrony roślin zdrożały o 8,4%, w tym preparaty grzybobójcze o 19,1%, insektycydy o 9,0%, a środki chwastobójcze o 1,9%. W tym okresie najbardziej bo ponad 50% podrożało Dithane, potaniał natomiast Roundup (o 6,6%).

W kolejnych miesiącach 2010 r. prognozuje się dalszy umiarkowany wzrost cen pestycydów spowodowany wysokimi kosztami badań substancji aktywnych oraz ograniczeniem liczby środków ochrony roślin dopuszczonych do obrotu, szczególnie do upraw małoobszarowych. Wzrost cen będzie jednak hamowany przez słabnący popyt ze strony producentów zbóż i sadowników, dla których 2009 r. był wyjątkowo nieudany.

W ciągu 12 miesięcy ceny materiałów budowlanych obniżono o 5,0%, w tym najbardziej materiałów ze stali: dwuteowników grubych (o 18,2%) oraz stali płaskiej (o 16,1%). W tym okresie podrożały przede wszystkim okna drewniane (o 3,4%) oraz drzwi płytowe (o 2,7%).

W ciągu 12 miesięcy ceny na rynku energii podrożały średnio o 4,6%, w tym najbardziej benzyny (o 24,6%) oraz energii elektrycznej (o 12,0%). W tym okresie znacząco potaniał koks opałowy (o 19,7%).

W ciągu 12 miesięcy maszyny rolnicze podrożały średnio o 4,4%, w tym najbardziej przyczepy (o 10,7%) oraz pługi 3-ski-bowe (o 10,5%), a potaniały agregaty uprawowe do siewników (o 3,3%). W kolejnych miesiącach 2010 r. ceny maszyn rolniczych będą rosły umiarkowanie, czemu sprzyjać będą fundusze UE.

1 Na podstawie danych Banku Światowego

2 Notowania fob Tunis

3 Notowania fob US Gulf

4 Notowania fob Yuzhnyy

5 Notowania fob Vancouver

6 Notowania fob Tunis

Tab. 1. Ceny na rynku nawozów mineralnych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj nawozu	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2010 I 2009	Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2009	XII 2009	I 2010		pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Saletrzak 28%N	dt	110,12	90,00	90,45	82,1	6,53	8,68
Saletra amonowa 34%N	„	120,96	98,80	99,29	82,1	5,90	7,85
Mocznik 46%N	„	149,52	122,32	122,93	82,2	5,40	7,18
Superfosfat prosty 20% P ₂ O ₅	„	124,40	110,36	110,91	89,2	11,20	14,91
Superfosfat potrójny 40%P ₂ O ₅	„	241,28	191,76	192,72	79,9	9,73	12,95
Fosforan amonu 18%N i 46% P ₂ O ₅	„	287,68	182,00	182,91	63,6	5,77	7,68
Sól potasowa 60%K ₂ O	„	193,92	196,72	197,70	102,0	6,66	8,86
Polifoska 8%N, 24% P ₂ O ₅ , 24% K ₂ O	„	247,72	182,04	182,95	73,9	6,60	8,78
Nawóz trójskładnikowy z dodatkami mikroelementów 10%N, 20%P, 20%K	„	205,60	175,28	176,16	85,7	7,12	9,47
Wapno tlenkowe 60%CaO	„	68,37	73,52	73,89	108,1	2,49	3,31

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 2. Ceny środków ochrony roślin i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2010 I 2009	Relacje 1 kg NPK do:	
		I 2009	XII 2009	I 2010		pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Actara 25 WG	40 g	25,33	28,22	28,36	112,0	5,73	7,62
Dursban 480 EC	1 l	42,69	47,63	47,87	112,1	9,67	12,87
Karate Zeon O50 CS	100 ml	22,56	23,09	23,21	102,9	4,69	6,24
Decis 2,5 EC	250 ml	27,25	28,32	28,46	104,4	5,75	7,65
Dithane M-45	1 kg	22,12	33,76	33,93	153,4	6,85	9,12
Zaprawa nasienna „Oxafun T”	0,8 kg	43,67	45,64	45,87	105,0	9,27	12,33
Bravo	1 l	45,23	51,14	51,40	113,6	10,38	13,82
Miedzian 50 EC	1,5 l	52,95	54,14	54,41	102,8	10,99	14,63
Roundup	1 l	47,15	43,84	44,06	93,4	8,90	11,84
Granstar	8 g	20,10	21,16	21,27	105,8	4,30	5,72
Fusilade Forte	1 l	113,86	118,59	119,18	104,7	24,08	32,04
Chwastox extra	1 l	15,63	15,97	16,05	102,7	3,24	4,31
Huzar Pak	300 g	201,78	210,27	211,32	104,7	42,69	56,81
Środek gryzoniobójczy	1 kg	28,61	28,58	28,72	100,4	5,80	7,72

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 3. Ceny środków energii i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2010 I 2009	Relacje nośników do:	
		I 2009	XII 2009	I 2010		pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Węgiel kamienny	t	721,16	696,63	700,11	97,1	141,44	188,20
Koks opałowy	t	1185,42	947,28	952,02	80,3	192,33	255,92
Benzyna „Euro Super” 95	1 l	3,46	4,29	4,31	124,6	0,87	1,16
Olej napędowy	1 l	3,47	3,80	3,82	110,1	0,77	1,03
Olej opałowy, Ekoterm Plus	1 l	2,41	2,58	2,59	107,6	0,52	0,70
Gaz propan-butan „LPG”	1 l	1,86	2,06	2,07	111,3	0,42	0,56
Olej silnikowy „Sektrol” 20W/40	1 l	11,66	12,02	12,08	103,6	2,44	3,25
Olej silnikowy „Elf” SJ SAE 15W/40	1 l	20,69	20,66	20,76	100,4	4,19	5,58
Smar stały (do łożysk)	0,9 kg	11,05	11,27	11,33	102,5	2,29	3,04
Płyn do chłodziw „Petrygo”	1 l	10,63	10,72	10,77	101,4	2,18	2,90
Energia elektryczna	10 kWh	5,05	5,63	5,66	112,0	1,14	1,52

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

Tab. 4. Ceny na rynku materiałów budowlanych i relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Jedn. miary	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2010 I 2009	Relacje materiałów budowlanych do:	
		I 2009	XII 2009	I 2010		pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Cement	50 kg	24,26	23,04	23,16	95,4	4,68	6,22
Wapno	1 t	495,31	488,07	490,51	99,0	99,09	131,86
Płyta styropianowa PS-E FS 15	1 m ³	137,26	119,55	120,15	87,5	24,27	32,30
Stal płaska (płaskownik)	1 t	3599,73	3003,45	3018,47	83,9	609,79	811,42
Rura stalowa ocynkowana 12	1 m	12,12	11,73	11,79	97,3	2,38	3,17
Dwuteownik gruby	1 t	3993,06	3249,21	3265,46	81,8	659,69	877,81
Blacha dachowa	1 m ²	31,15	28,94	29,08	93,4	5,88	7,82
Tynk „Atlas”	25 kg	47,55	48,16	48,40	101,8	9,78	13,01
Cegła pełna kl. 15	1 szt.	1,42	1,26	1,27	89,2	0,26	0,34
Okno z PCV 2 skrzydłowe szklane	1 szt.	706,41	695,05	698,53	98,9	141,12	187,78
Tarcica iglasta grubość 19-25 mm	1 m ³	645,76	619,68	622,78	96,4	125,81	167,41
Płyta wiórowa 11-18 mm	1 m ²	27,79	27,47	27,61	99,3	5,58	7,42
Okno drewniane szklane	1 szt.	1474,99	1517,19	1524,78	103,4	308,04	409,89
Drzwi płytowe 2000mmx800 zew.	1 szt.	1324,81	1353,99	1360,76	102,7	274,90	365,80

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

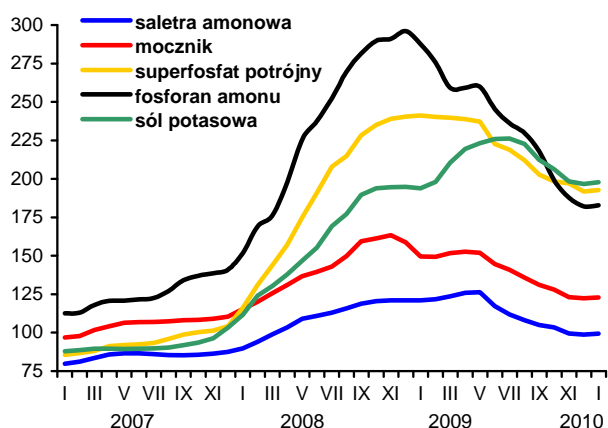
Tab. 5. Ceny jednostkowe maszyn i narzędzi rolniczych oraz relacje do cen podstawowych produktów rolnych

Rodzaj środka	Ceny w zł			Dynamika cen % I 2010 I 2009	Relacje środków mech. do:	
	I 2009	XII 2009	I 2010		pszenicy kg	żyw. wiew. kg
Kombajn zbożowy TC 5050	306357,73	331564,95	333222,775	108,8	673,18	895,76
Kombajn do ziemniaków	59247,67	64864,11	65188,4306	110,0	131,69	175,24
Samochód dostawczy	67389,47	67711,31	68049,8666	101,0	137,47	182,93
Rozrzutnik obornika 1-osiowy	20291,73	22020,34	22130,4417	109,1	44,71	59,49
Siewnik zbożowy 25 redlic	16180,96	16621,12	16704,2256	103,2	33,75	44,90
Ciągnik „Ursus” 5314	104189,83	104546,79	105069,524	100,8	212,26	282,44
Ciągnik 90 kW	161124,38	159138,47	159934,162	99,3	323,10	429,93
Przyczepa do ciągnika samowładowcza	27583,45	30384,34	30536,2617	110,7	61,69	82,09
Kopaczka elewatorowa	12041,07	12292,85	12354,3143	102,6	24,96	33,21
Agregat uprawowy do siewnika	14513,69	13971,1	14040,9555	96,7	28,37	37,74
Kosiarka rotacyjna 1650 mm	5629,27	5941,67	5971,37835	106,1	12,06	16,05
Glebogryzarka	5569,88	5779,77	5808,66885	104,3	11,73	15,61
Prasa zbierająca wysokiego zgniotu	37972,88	39094,73	39290,2037	103,5	79,37	105,62
Opryskiwacz 300 l	2855,25	3038,52	3053,7126	107,0	6,17	8,21
Agregat uprawowy (kultywator i wał strun.)	5247,07	5509,93	5537,47965	105,5	11,19	14,89
Rozsiewacz nawozów	1649,16	1739,46	1748,1573	106,0	3,53	4,70
Sadzarka 2 rzędowa	2761,26	2858,65	2872,94325	104,0	5,80	7,72
Pług 3 skibowy	4543,33	4997,03	5022,01515	110,5	10,15	13,50
Kultywator 2,1-2,8 m	1999,37	2050,22	2060,4711	103,1	4,16	5,54
Dojarka 2 konwie ^a	8264,14	8159,3	8200,0965	99,2	16,57	80,22
Dojarka z rurociągiem ^a	49119,86	49014,40	49259,472	100,3	99,51	481,90
Schładzarka do mleka 500 l ^a	16991,99	17650,31	17738,5616	104,4	35,84	173,53

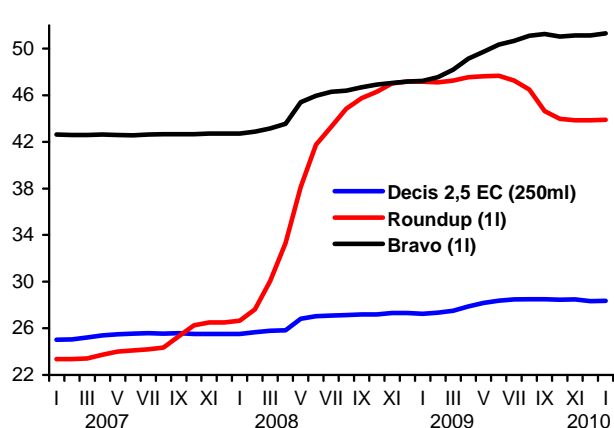
^a zamiast żywca wieprzowego przyjęto mleko w hl.

Źródło: Dane GUS i obliczenia własne.

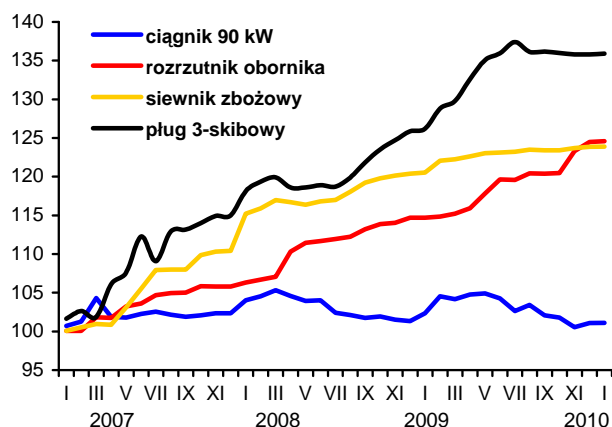
Rys. 1. Ceny wybranych nawozów mineralnych (zł/dt)

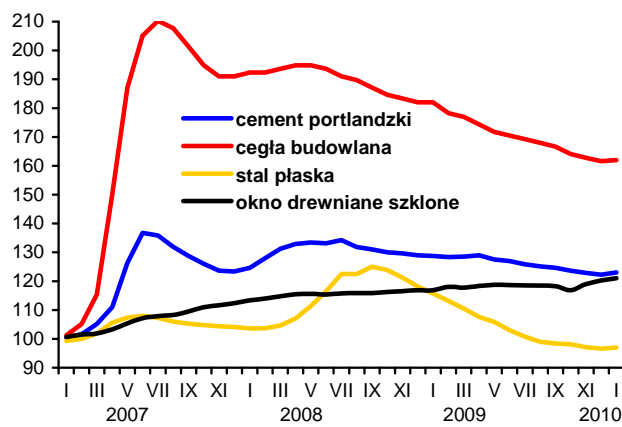
Rys. 2. Ceny wybranych środków ochrony roślin (zł)

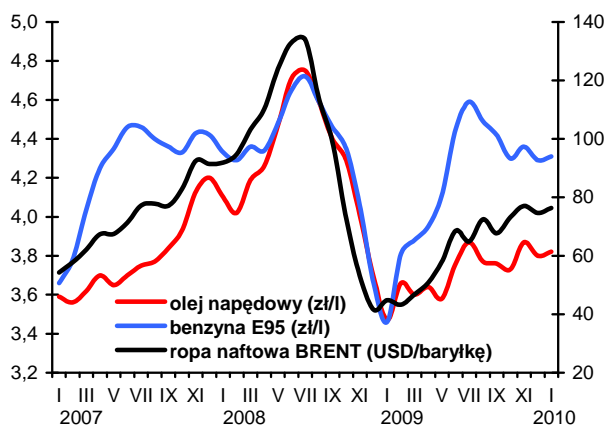
Rys. 3. Dynamika cen wybranych maszyn rolniczych (XII 2006=100)

Rys. 4. Dynamika cen wybranych materiałów budowlanych (XII 2006=100)

Rys. 5. Ceny oleju napędowego i benzyny E95 w Polsce oraz światowe ceny ropy naftowej

Rys. 6. Ceny nawozów mineralnych na światowych rynkach (USD/t) według danych Banku Światowego

